The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, FEBRUARY 7, 1959.

LATVIJA AMERIKA

11./756. n-rs. SESTDIEN, 1959. G. 7. FEBRUĀRĪ 9. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

KOPSIM SAVU KULTŪRU

„Latviešu pamatuzdevums pašreizējos apstākļos ir saglabāt savu kultūru." — Šie vārdi ir vairākkārt atskanējuši arī Latvijas valsts 40 gadu svinībās.

Ar to ir gribēts pasvītrot nacionālās kultūras izšķirīgo nozīmi latviešu turpmākajos likteņos. Tas ir arī atgādinājums mums visiem, ka kultūra jākopj, lai tā varētu pastāvēt un lai latvieši varētu pastāvēt kā tauta.

Kultūras lauks ir dauzpusīgs, un kopt to varam dažādi. Ir labi, ja cienījam latviešu grāmatas, apmeklējam latviešu mākslinieku koncertus ,izstādes, teātŗa izrādes, ja gimenē kopjam latviešu valodu un tradicijas. Bet ar to vien nepietiek. Ir darbi un pasākumi, kas veicami tikai organizētā veidā, kopīgiem spēkiem.

Šādu pasākumu veikšanai ir nodibināts un nu jau seši gadi darbojas Amerikas latviešu apvienības Kultūras fonds, kopš divi gadiem cieši sadarbojoties ar Kanadas latviešiem kopīgā Ziemeļamerikas latviešu Kultūras fondā.

Vislielāko uzmanību šie fondi veltī latviešu skolām un jaunatnei, darot iespējamo, lai jauniešus ievadītu latviešu kultūrā un tradicijās, lai tos saglabātu latviešu tautai.

Tā pagājušā gadā skolu un jaunatnes vajadzībām piešķirtas šādas summas: $1,500,- skolas grāmatu izdošanai, $1.035.-, citām tiešām skolu vajadzībām (ieskaitot $500,- Latviešu ģimnazijas Vācijā uzturēšanai), $1.050,- stipendijām un dažādu jaunatnes pasākumu atbalstam, kopā ,skolām un jaunatnei $3.585,- jeb 63% no lidzekļu kopsummas, kas bija fondu rīcībā.

Kā sevišķi svarīgs pagājušā gada veikums jāatzīmē ALA's Izglitības sekcijas pieņemtais jauno skolas grāmatu projekts, kas izstrādāts tā, lai iespējami atbilstu pašreizējiem apstākļiem un prasībām. Šī projekta ietvaros izdotas jau 2 grāmatas un vairākas vēl darbā.

Otrs lielākais postenis ir Kultūras fonda goda balvas par izciliem sasniegumiem kultūras vērtību jaunradē. Šim nolūkam izlietots $1.200,- jeb 21% no fondu līdzekļiem. Goda balvas ir tradicija, ko esam paturējuši no neatkarīgās Latvijas laikiem un kam ir dziļa simboliska nozīme, jo ar to mēs apliecinām cieņu ne tikai atsevišķam indīvidam, bet latviešu tautas radītājam garam vispār.

Vairāku vērtīgu latviešu izdevumu iegādei un izplatīšanai piešķirts $687,50. Salīdzinot ar trīm iepriekšējiem gadiem, Kultūras fonda ienākumi pagājušā gadā bija samazinājušies. Šī tendence nedrīkst turpināties. tā apdraudētu vispirmā kārtā latviešu skolas un jaunatnes pasākumus, latviešu tautas nākotni, un dotu arī jaunu ieroci mūsu naidnieku un nelabvēļu propagandai ,kas šai sakarā ir jau parādījusies.

Kopīgie pasākumi jāturpina — visiem spēkiem jāuztur latviešu kultūra. Un Kultūras dienas ir tas laiks, kad ikviens šim darbam aicināts un ikviens tajā var pielikt roku, — ziedojot Kultūras fondam.

Lai ziedojums liels vai mazs, tas ir ne tikai materiāls, bet arī morāls atbalsts Kultūras fonda idejai un mērķiem. Kultūras fonda valdes vārdā jau iepriekš izsakām pateicību visiem kultūras talciniekiem.

Prof. P. Lejiņš,
Kultūras fonda valdes pr-dis.
J. Kadilis,
Kultūras fonda valdes pr-ža v. un Kultūras biroja vadītājs.

MAĻINOVSKIS CENŠAS IEBIEDĒT RIETUMUS

PADOMJU SAVIENĪBAS AIZSARDZĪBAS MINISTRS MAĻINOVSKIS KOMŪNISTU PARTIJAS KONGRESĀ DEKLARĒ, KA RIETUMU ATOMIEROČI NOVECOJUŠI, SALIDZINOT AR DAŽĀDAJĀM MODERNAJĀM PADOMJU RAĶETĒM.

Maskavā. Runādams par Padomju Savienības bruņošanos un militāro gatavību, aizsardzības ministrs Maļinovskis komūnistu partijas 21. kongresa delegātiem izteicās, ka viņu valsts rīcībā pašreiz esot modernākie ieroči, kas pilnīgi atbilstot pašreizējā laikmeta prasībām. Uz tikpat augsta līmeņa atrodoties arī padomju karavīru sagatavošana. Uzsvērdams padomju pārākumu, Maļinovskis atļāvās pazoboties par Rietumiem, uzsverot, ka pēdējo elkoņi kļuvuši par daudz īsi, ka ar tiem Padomju Savienība vairs neesot tik viegli sasniedzama. „Rietumi gatavojas sākt karu ar savām atombumbām," sacija Padomju Savienības aizsardzības ministrs. „Bet tagad no tā vairs nekas nevar iznākt, jo atombumbas jau ir par daudz novecojušas. Mūsu rīcībā ir daudz pārāki ieroči — dažādu distanču tālšāvēju raķetes, pret kuŗām amerikāņiem nav nekādas aizsardzības, tās var sasniegt katru vistālāko punktu pasaulē, pie tam vēl ar lielisku precīzitāti." Maršals Maļinovskis aizrādīja, ka Rietumu pasaule, jo sevišķi Sav. Valstis, bieži vien preses ziņojumos un militāros apskatos apceror amerikāņu kara flotes varenību un tās spējas izsēdināt amerikāņu spēkus katrā vietā Padomju Savienības piekrastē. „Būtu laiks," sacija Maļinovskis, „ja tie tur Rietumos sāktu padomāt paši par savu piekrašķu drošību."

Runas beigās padomju maršals slavināja komūnistu partiju un tās ārkārtīgos nopelnus Padomju Savienības bruņoto spēku izveidošanā. Tāpat tika tencināti arī padomju zinātnieki.

VĒL VIENA GRĒKU SŪDZE

Arī tagadējais padomju sūtnis Austrumvācijā Pervūchins piederējis pie Maļenkova antipartijas grupas, kas gribēja gāzt Chruščevu.

Ja antipartijas grupas dalībnieku tiesāšana, par ko ilgi baumots, vispār notiks, tad to var sagaidīt jau tūlīt pēc 21. kongresa. Ar šādu varbūtību liek rēķināties kādreizējā prezidija pilntiesīgā biedra Pervūchina atzīšanās runa un citu komūnistu uztraukums, ka ar šādu atzīšanos vien nepietiek.

Pervūchins, kādreizējais padomju saimnieciskās plānošanas lielmeistars Maskavā, tagad degradēts par padomju sūtni Austrumvācijā, kongresa delegātiem pastāstīja, ka arī viņš piederējis pie antipartijas grupas, gan atbalstīdams vienīgi tās saimnieciskos un ne politiskos uzskatus. Pēc Pervūchina runas komūnistu partijā radās arī jauna definicija: agrākās antipartijas grupas vietā tagad runā par Maļenkova antipartijas grupu ,tādējādi skaidri parādot, kas ir īstais pretpartejiskās noziedznieku grupas vadonis.

21. partijas kongresam turpinoties, sagaida, ka bez Pervūchina atzīsies arī vēl citi augsti komūnisti, to starpā Pervūchina kollēga Sabūrovs, kas arī zaudēja pilntiesīga prezidija biedra privilēģijas, sekojot Maļenkova sazvērestības atklāšanai.

Savā atzīšanās runā, ko daudzi kongresa delegāti ieskatīja par daudz maigu un nepietiekamu, Pervūchins paskaidroja, ka viņš neesot ticējis Chruščeva steidzigajām rūpniecibas un lauksaimniecibas reformām un, tā domādams, rūgti maldījies. Vēl vairāk Pervūchins nožēloja faktu, ka maldīšanās notikusi partijai ļoti kritiskajā brīdī — laikā, kad antipartijas grupa mēģinājusi mainit centrālkomitejas vadību resp. gāzt Chruščevu.

PASAULĒ NAV VĒL TĀDU SPĒKU, KAS VARĒTU IZNĪCINĀT ASV

PREZIDENTS EIZENHAUERS APŠAUBA BOĻŠEVIKU LIELĪBU, KA TIE VARĒTU IZNĪCINĀT SAV. VALSTIS.

Ja arī militārie lietpratēji ir pārliecināti, ka jauna kara gadījumā noteiktas frontes linijas vairs nebūs, pašreizējos aukstā kara apstākļos tā tomēr pastāv.

Vašingtonā. Padomju Savienības aizsardzības ministra Maļinovska runa komūnistu partijas kongresā Maskavā Vašingtonā nepalika bez ievērības. Kā pirmie to komentēja bruņoto spēku stāba priekšnieks ģen. Tvainings, kas sacija, ka viņš nedomājot, ka padomju raķetēm būtu tiktāl izkopta mērķēšanas precīzitāte, kā to savā runā mēģināja pierādīt maršals Maļinovskis.

Sav. Valstu aizsardzības ministra MkElroja komentāri bija daudz garāki. Vispirms, viņš sava padomju kollēgas runu neatzīstot par ko ārkārtīgu, bet gan tikai par gluži dabisku izteiksmes veidu pašreizējos nervu kara apstākļos. Par Padomju Savienības starpkontinentālām raķetēm arī nebūtu neko jāuztraucas, jo tādas, kā zināms, ražo arī amerikāņi. Ja pagaidām raķešattīstības laukā vēl var runāt par nelielu Padomju Savienības pārākumu, tad nav nekāda iemesla domāt, ka šis pārākums ilgs bezgalīgi. Ne vēlāk kā līdz šī gada decembrim Sav. Valstīm būs apmēram tikpat daudz starpkontinentālo raķešu kā Padomju Savienībai. Šai sakarā aizsardzības ministrs vēl uzsvēra, ka viņš nerunā par izmēģinājuma, bet gan par kaujas gatavībā esošām raķetēm, kas kuŗu katru brīdi var tikt raidītas pret ienaidnieku.

Pad. Savienība, kā zināms, speciālizējas uz agresīvu propagandu, kamēr amerikāņi bieži vien samierinās ar krievu propagandas noliegšanu, no savas puses neizrādot nekādu agresīvu tendenču. Tā tas ir noticis arī šoreiz, prezidentam Eizenhaueram mēģinot apstrīdēt runas Padomju Savienības komūnistu partijas 21. kongresā, kuŗā komūnistu ierēdņi brammanīgi dižojas ar Sav. Valstu iznīcināšanu. Atbildot uz šī kongresa runām un jo sevišķi aizsardzības ministram Maļinovskim, prezidents Eizenhauers deklarēja, ka ar vienu vienīgu pārsteiguma uzbrukumu Sav. Valstis nav iznīcināmas un ka bez tam, Sav. Valstu aizsardzība ir nesalīdzināmi labāka un modernāka nekā Padomju Savienībai. Tāpat kā bruņoto spēku stāba priekšnieks ģen. Tvainings un aizsardzības ministrs MakElrojs, arī prezidents apšauba padomju zinātnieku stāstus par viņu precīzajām raķetēm. Pēc Sav. Valstu lietpratēju domām raķešlaikmets vēl nav sasniedzis to attīstības pakāpi, kad var runāt par precīziem trāpījumiem 6.000 un vairāk jūdžu attālumā.

Prezidents Eizenhauers deklarēja ,ka agresijas gadījumā Padomju Savienībai nav ne mazāko izredžu paralizēt Sav. Valstis vienā triecienā. Prezidents tikai varēja izrādīt nezinātāja izbrīnu par to raķešu skaitu, lai vienlaicīgi iznīcinātu Sav. Valstis un amerikāņu ārvalstu bazes, kas stāv gatavas, lai atbildētu komūnistu agresijai

„Pasaulē pašreiz nav tādu spēku," deklarēja prezidents, „kas varētu iznīcināt Sav. Valstis."

Tālāk prezidents Eizenhauers gandrīz vai ieteica preses pārstāvjiem neticēt padomju propagandai, — tās militāros sasniegumus ieskaitot. Un, proti, ja amerikāņu prese ir varējusi neticēt padomju propagandai, kuŗā padomju zinātnieki reklamēti par lidmašīnas, radiofona un telefona izgudrotājiem, tad tačū var apšaubīt arī komūnistu sasniegumus raķešlaukā.

Prezidents vairākkārt uzsvēra, **ka Sav. Valstu atmaksas ieroči un to novietnes atrodas tik labvēlīgās pozicijās, ka tie pilnīgi apņem Padomju Savienību.** Prezidents aizrādīja, ka kādai diktatūras valstij, kā, piemēram, Padomju Savienībai, karu sākt ir daudz vieglāk kā kādai no Rietumu demokratijām. Prezidents arī atzina, ka pārsteiguma uzbrukuma gadījumā Pad. Savienība var cerēt nodarīt zināmus zaudējumus Sav. Valstīm un to bazēm ārzemēs. Bet, šie zaudējumi nekad nevar būt izšķirīgi. Tā kā liela daļa amerikāņu bumbvežu atrodas nepārtraukti gaisā, tad par to iznīcināšanu pārsteiguma uzbrukuma veidā krievi nemaz nevar sapnot. Bez tam, **tie amerikāņu bumbveži, kas nepārtraukti atrodas gaisā, ir apgādāti atombumbām, un tiem sen jau ir nospraustī mērķi Padomju Savienībā.**

DALLESS UN ĢEN. NORSTADS

SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRA DALLESA DARBA KĀRTĪBAS PIRMAIS JAUTĀJUMS IR SARUNAS AR ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS BRUŅOTO SPĒKU VIRSPAVĒLNIEKU.

Londonā. Tūdaļ pēc nosēšanās Londonas lidlaukā Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless pavadīja vairāk kā stundu sarunās ar Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virspavēlnieku ģen. Norstadu. Pēdējais pašreiz atrodas ceļā no Parizes uz Vašingtonu, lai sniegtu Sav. Valstu valdībai savu gadskārtējo ziņojumu. Ģen. Norstads un ārlietu ministrs Dalless runāja par Berlines saspīlējumu un par ārlietu ministru konferenci, ko Dalless cer noorganizēt Sav. Valstu, Anglijas, Francijas un Padomju Savienības starpā. To, cik zināms, ārlietu ministrs Dalless grib izkārtot jau pirms šī gada 27. maija, kad Padomju Savienība apsolījusi nodot Austrumberlīni vācu komūnistu pārraudzībā.

MEKMILLENS BRAUKS

Londonā. Par Anglijas ministru prezidenta nodomāto braucienu uz Padomju Savienību vairs nav nekādu šaubu. Ja pēdējais kavējās ar sava ceļojuma oficiālu paziņošanu, tad tikai tādēļ, lai par šo jautājumu apspriestos ar Sav. Valstu ārlietu ministru Dallesu. Tas tomēr nav jāsaprot, ka Dalless būtu varējis vienādi vai otrādi ietekmēt Mckmillena plānus. Ļoti iespējams, ka braucienā uz Pad. Savienību ministru prezidentu Mekmillenu pavada arī viņa ārlietu ministrs Lloids.

Iecerētā Maskavas brauciena iemesli ir visai vienkārši. Pirmkārt, Chruščevs savā laikā viesojās Londonā. Otrkārt, uz atbildes vizīti Mekmillens aicināts jau vairākkārt. Un bez tam, Berlīnes, Vācijas apvienošanas un Eiropas drošības jautājuma problēmas Anglijas valdībai liek domāt, ka ministru prezidenta brauciens uz Padomju Savienību varētu darīt ļoti daudz pašreizējās situācijas saglābšanai.

Sagaida, ka Mekmillens, Maskavā runājot par Vācijas jautājumu, atsevišķos punktos atbalstīs Polijas ārlietu ministra Rapacka plānu. Diemžēl, jāsaka, ka Vācijas apvienošanas un Eiropas drošības jautājumos Rietumu lielvalstis nav spējušas savu politiku koordinēt, kas jo sevišķi jūtams pašreizējā komūnistu spiedienā.

Anglija gatavojas piedāvāt Padomju Savienībai sekojošo: vispirms, neitrālizētu Viduseiropu, kuŗas kodols būtu Vācija. Vācijas apvienošanas gadījumā uz brīvu vēlēšanu rezultātu pamata (ka pretkomūnisti šādās vēlēšanās uzvarēs, par to Maskava nekad nav šaubījusies) Anglija Rietumu vārdā gribētu apsolīt, ka Padomju Savienībai no apvienotas Vācijas militārisma atdzimšanas nebūtu ko baidīties; ka, piemēram, gadījumā, ja apvienotā Vācija izteiktu vēlēšanos darboties līdz Ziemeļatlantijas organizācijā, Rietumi neatļautu pēdējās bruņoto spēku ievešanu tagadējās Austrumvācijas robežās.

MEKSIKĀ GAIDA ASV PREZIDENTU EIZENHAUERU

Meksikas galvaspilsētā. (Ha) — Kā zināms, 19. un 20 februārī notiks ASV un Meksikas prezidentu satikšanās skaistajā, 18.000 iedzivotāju lielajā skaistajā kūrvietu pilsētā Akapulko, kat atrodas tikai 260 jūdžu dienvidos no Meksikas metropoles.

Šis vēsturiskās konferences priekšdarbi sākās jau pirms diviem mēnešiem, kad uz Vašingtonu izlidoja ASV sūtnis Meksikā Roberts C. Hills, un pagājušā nedēļā Meksikas pilsētā ieradās Baltā nama preses šefs Dž. Hagertijs. Būdams prezidenta Eizenhauera uzticības persona, Hagertijs satikās ar Meksikas prezidentu Adolfo L. Mateos, ārlietu ministru Tello, u. c. Pēc īsām apspriedēm ar Meksikas valstsvīriem, preses vadītājs Eizenhauera personīgajā lidaparātā „Columbine III", izlidoja tālāk uz Akapulko, ņemot līdz Meksikas sakaru ministru un citas personas.

Pati kūrorta pilsētiņa, līdzīga Miami kūrortam ASV, vareni sasparojusies, lai uzpostu savu seju; mazgā visas ielas, tirgus laukumu, krāso namus. Viesnīcpašnieku iemīļotākie vārdi pašreiz ir: „No 15. līdz 20. februārim visas vietas rezervētas". ASV prezidents ar saviem pavadoņiem apmetīsies greznajā „Pierre Marques", ko Hagertijs rezervējis īpaši amerikāņiem. Baidoties, ka šajā viesnīcā nepietiks visiem vietu, galvenās viesnīca privātajiem viesiem uzteikušas viņu rezervācijas sākot jau ar 15 februāri.

Līdz šim vēl īsti nezina, kur notiks pati vēsturiskā konference, bet neoficiāli runā, ka abi prezidenti sotiksies „Pierre Marques" prezidenciālajā svītā.

Konferences izkārtošanu šonedēļ pārņēma Meksikas prezidenta sekretariāts. **Hugo Atoms**

KANADAS KOMŪNISTS MASKAVĀ

TIMS BAKS UZRUNĀ PADOMJU SAVIENĪBAS KOMŪNISTU PARTIJAS 21. KONGRESU.

LIEKULIS MALDINA MASKAVAS BIEDRUS.

Maskavā. Lielus brīžus savā sarkanajā karjērā nule kā pārdzīvojis Kanadas „progresīvo strādnieku" (komūnistu) partijas vadītājs Tims Baks. Pēdējam tikusi dota iespēja uzrunāt Padomju Savienības komūnistu partijas 21. kongresu, ko pēdējais arī godam paveicis. Uzrunādams krievu komūnistus, Kanadas komūnistu līdzskrējējs atzinies, ka viņa valsts ļoti labi saprotot atomkara briesmas un faktu, ka atomkara gadījumā Kanada neizbēgami būs šāda kara upuris. — Ja šāds karš nāks, — domā Tims Baks, — to būs sākuši vājprātīgie imperiālisti. Pēc Baka pēdējā sprieduma, Kanada ar katru dienu vairāk kritizē amerikāņu imperiālismu un kara kūdīšanas metodes.

Liekulības pārņemtais Baks savā runā maldināja Maskavas komūnistu vadību, sacīdams, ka premjēra Chruščeva septiņgade lielā mērā pakalpojusi starptautiskās strādnieku šķiras solidāritātei, pie viena pievēršot miljoniem cilvēku komūnismam. Baks arī aizstāvēja Chruščeva uzskatus, ka komūnisms triumfēs īsā vēstures posmā. Kanadas komūnistu vadonis uzsvēra, **ka viņa zemē daudz kanadiešu,** kapitālistus ieskaitot, tagad esot **pārliecināti, ka nepieciešama** tirdzniecības palielināšana ar **Padomju Savienību** un pasaules sociālistu zemēm, lai Kanada **varētu atbrīvoties** no savas saimnieciskās atkarības Sav. Valstīs.

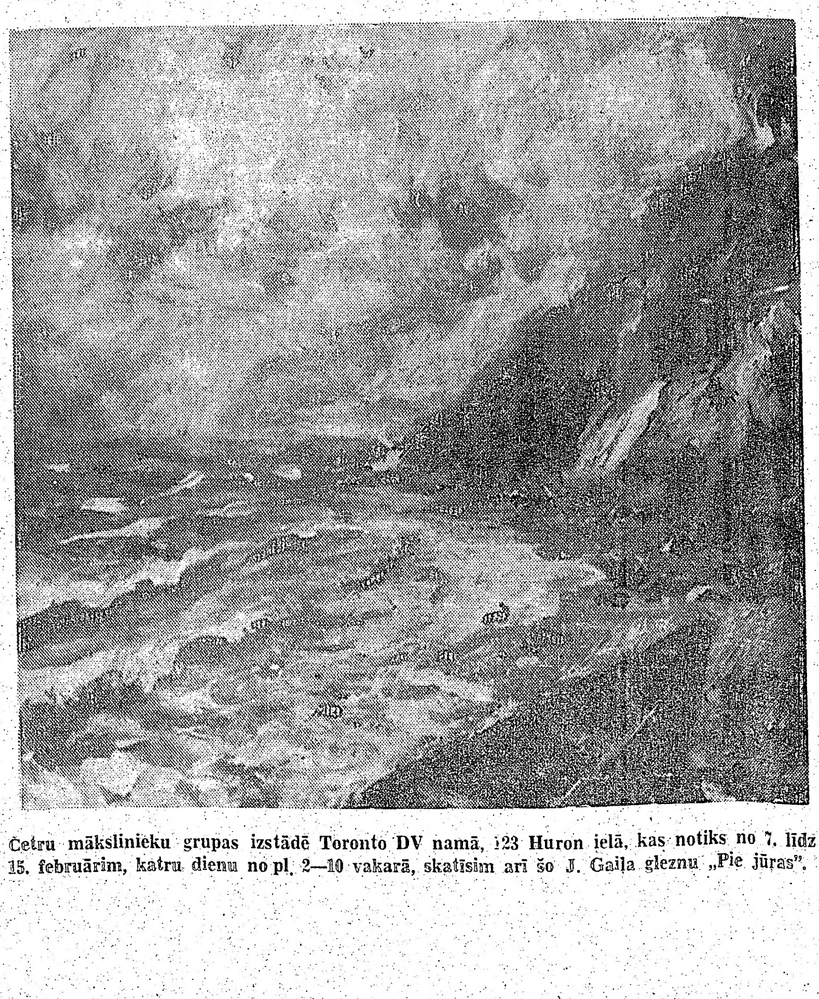

Četru mākslinieku grupas izstādē Toronto DV namā, 123 Huron ielā, kas notiks no 7. līdz 15. februārim, katru dienu no pl. 2—10 vakarā, skatīsim arī šo J. Gaiļa gleznu „Pie jūras".

ZIŅAS ĪSUMĀ

Vašingtonā sākušas klīst baumas, ka amerikāņu aizsardzības lietpratēji ,lai pēc iespējas samazinātu jauna kara izcelšanās iespējamību ,izstrādājuši plānu, kas uzbrukuma gadījumā liek rēķināties ar tūlītējas atmaksas nogaidīšanu. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja kāda krievu raķete eksplodētu kādā amerikāņu pilsētā, tad amerikāņi negāztos vis tūliņ krieviem uz galvas ar savām ūdeņražbumbām, bet vispirms pārliecinātos, vai krievu raķete nav izšauta aiz pārskatīšanās. Ja tas tā arī izrādītos, tad nekāda bruņota atmaksa nenāktu.

● Vēl vienmēr ienāk informācija par padomju „Planētu 10", kuŗai tagad vajadzētu atrasties orbitā ap sauli. Pēc visjaunākajām ziņām spriežot, padomju zinātniekiem ar raķeti izgājis visai greizi — tā pagājusi garām mēnesim daudzu desmitu tūkstošu jūdžu (un nevis 4500 jūdžu, kā ziņoja krievi) attālumā un ka raķetes ieiešana orbitā ap sauli, ja tas tā vispār noticis, ir tikai vienkārša sagadīšanās.

● Ja Padomju Savienība gadījumā atvilks savu karaspēku no Austrumberlīnes, tad tomēr ne visai tālu. Saņemtās ziņas liecina, ka starp Bernavu un Vandlica ezeru tiek celtas jaujas armijas novietnes padomju karaspēkam. Minētās novietnes atrodas 10 jūdžu ziemeļaustrumos no Berlīnes ielu dzelzceļa gala punkta! Minētā novietnē būs apmetusies vismaz viena padomju divīzija, kuŗas sargposteņi apņems pilsētu.

● Dortmundā, Rietumvācijā, noturēts 10 minūšu ilgs streiks, vācu strādniekiem protestējot pret angļu raķešbažu ierīkošanu kādā vietējā lidlaukā. Spriežot pec ziņām, kas saņemtas no Bonnas, strādnieku streikam nav bijis nekādas nozīmes, jo angļi savas bazes paredzējuši ierīkot tā kā tā.

Saimnieciskie darbinieki rāda priekšzīmi

Lai atbalstītu latviešu jauniešu pasākumu, kas šā gada vasarā Kanadā rīko visas Kanadas un ASV Jaunatnes festivālu, Kanadas latviešu saimniecisko darbinieku apvienība uzņēmusies „saimnieka" lomu jauniešu sarikojumam 14. februārī, plkst. 7 vakarā Sv. Andreja baznicas telpās Toronto, veicot visus vakara tehniskos sarīkošanas darbus, visu atlikumu novēlot jauniešiem, svētku rīcības komitejai.

Sarīkojumā jautru raibu programmu sniegs paši jaunieši, pēc kam sekos deja. Visi tautieši būs gaidīti viesi.

TUVOJAS KALPAKA SVĒTKI

Latvijas armijas 1. virspavēlnieka plkv. O. Kalpaka un viņa karavīru piemiņai veltīts dievkalpojums notiks svētdien, 1. martā, Sv. Trīsvienības baznīcā.

Tradicionālā Kalpakiešu balle Kolumba zālē sekos piektdien, 6. martā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

LATVISKĀ STĀJA

P. DREIMANIS

Raksturojot latvisko stāju, mēs parasti atzīmējam mātes valodas lietošanu, sestdienas vai svētdienas skolas apmeklēšanu, piedalīšanos nacionālās organizācijās, tautisko laikrakstu lasīšanu, aktīvitāti cīņā par savas valsts un tautas eksistenci un vēl dažus citus ārējos soļus. Bet visi tie ir tikai mūsu dvēselisko pārdzīvojumu izteiksmes veidi. Spriest par šiem pārdzīvojumiem citādi arī nemaz nav iespējams, jo tieši cilvēka apziņā mēs nespējam ieskatīties. Sakarā ar to grūti arī konstatēt, cik dziļi un intensīvi ir šie pārdzīvojumi — vai tiem allaž ir neapstrīdami nacionāls raksturs, vai dažreiz personiskās intereses nedominē attiecīgā cilvēka rīcībā. Pēdējā iespējamība parasti raksturojas ar to, ka citiem tautiešiem nacionālos pasākumos piedēvē pasīvitāti vai pat opozīciju tikai tāpēc vien, ka tie nav veicinājuši attiecīgās personas intereses.

Šādas iespējas īpaši vērojamas trimdā, kur bieži notiek svārstīšanās starp turēšanos pie savas tautas vai pārorientēšanos tajā sabiedrībā, kurā trimdiniekiem jādzīvo, lai gan Jaunās pasaules valstis to nemaz nesagaida. Tajās ikviena persona vienlaicīgi var būt labs pilsonis un arī īsts savas tautas loceklis, citiem vārdiem — labs kanadietis un īsts latvietis. To ir deklarējuši Kanadas politiskās dzīves vadītāji un nosakā arī valsts likumi; piem., tajos nav noliegta citu — nacionālo valodu lietošana.

Nacionālās stājas stiprums atkarīgs no vairākiem faktoriem, kas veido cilvēka apziņā un zināmā mērā arī visā viņa organismā īpašu konstitūciju, ar ko viņš atšķiras no citu tautu piederīgajiem. Pirmais faktors ir iedzimtība, kas atvieglo cilvēka attīstību nacionālā virzienā. Bet ar to nav teikts, ka ar šo faktoru pietiek, lai cilvēks izaugtu par tautieti. Tas, kā jau minēts, tikai atvieglo nacionālās apziņas izveidošanos, kas notiek citu faktoru ietekmē; piem., mātes valodas, tautisko paražu, tikumu, daiļamatniecības izstrādājumu, tautas piedzīvojumu pagātnē un mākslinieku darbu, īpaši to, kas neprasa no cilvēka speciālu zināšanu, u. c. Pie tādiem mākslas darbiem pirmā kārtā jāpieskaita tautas dziesmas un dziedāšana vispār, tad daiļliterātūra, dabas ainavu glezniecība u. c. Visumā daba ir ikvienas kultūras šūpulis, kas kopā ar paražām un tikumiem veido īpatnēju sadzīvi, ikvienai tautai savādāku. Tāpēc trimdā arī grūti audzināt bērnus nacionālā garā, jo nav dzimtenē izveidotā sadzīves veida, bet gan citādāks, kur katrā zemē ir sava daba, savādākas paražas, citi tikumi u. t. t. Šīs grūtības pārvarāmas ar tās sadzīves atdarināšanu, kas izveidota dzimtenē un raksturota dzejnieku darbos, kāpēc tie nav ignorējami.

Minēto faktoru ietekmē cilvēka apziņā veidojas zināms pārdzīvojumu kodols, kas katrā cilvēkā tomēr ir savādāks, tāpēc, ka iedzimtie dotumi katrai personai ir savi un līdz ar to minētie attīstības faktori uz visiem neiedarbojas vienādi; bez tam arī tie nav vienmēr un visur vienādi. Šī dažādība nacionālā ziņā nav bīstama. Tā tikai padara nacionālo sabiedrību daudzpusīgāku un tās kultūru krāšņāku, kas jaunajai paaudzei atvieglo tās piesavināšanos, jo katram īpatnim iespējams tajā atrast to, kas viņu visvairāk interesē.

Kā jau minēts, nacionālo stāju grūti izveidot svešajā vidē. Lai šīs grūtības apietu, jācenšas ģimenē bērnu iepazīstināt ar tautisko dzīves veidu un mātes valodu; tad viņa pārdzīvojumu apziņas kodols izveidosies nacionāls. Tāpēc nav ieteicams ģimenē bērnu iepazīstināt ar citām valodām ,kā tas bieži tiek praktizēts. Tad nacionālais apziņas kodols nevar izveidoties. Tāpat nav arī lietderīgi pārveidot ģimenes paražas un tikumus jaunās dzīvesvietas garā, jo ar to tiek jaukts viengabalains iespaids uz bērnu un līdz ar to viņa dvēseliskie pārdzīvojumi kļūst raibāki, mazāk tautiski.

Tātad ģimenes audzināšana ir tas stūrakmens ,uz kura balstās bērna turpmākā attīstība. Tāpēc cīņa par nacionālās stājas izveidošanos jāiesāk ģimenē, jo tikai tad var cerēt uz labiem panākumiem.

VĒLĒŠANU DRUDZIS ZVIEDRIJĀ

IEVĒLĒTA JAUNĀ ZLC PADOME

Zviedrijas latviešu centrālās padomes vēlēšanās no 15. — 20. janvārim pavisam balsis nodevuši 847 balsotāji, un no tām nederīgas bija 13 balsis, oficiālam balsu skaitam paliekot 834. Pavisam bija jāievēl 30 padomes locekļi.

1. saraksts — „Nacionālie darbinieki", padomei dod 13 locekļus līdzšinējo 12 vietā:

1) Sakārnis Oskars (386 balsis), 2) Skrastiņš Arturs (386), 3) Kroders Arturs (385), 4) Vītoliņš Andris (342), 5) Millers Jānis (340), 6) Vārsbergs Jānis (340), 7) Freivalds Osvalds (335), 8) Kreicburgs Jānis (328), 9) Pētersons Pauls (326), 10) Blaus Jānis (325), 11) Ozoliņš Arvīds (314), 12) Puķītis Kārlis (314), Jansons Herberts (312).

Pirmais kandidāts Kalniņš Alfrēds.

2. saraksts „Latviešu zemnieku savienības Zviedrijas rajons" — dod 6 locekļus līdzšin. 7 vietā:

1) Padēls Arvids (214), 2) Biezais Haralds (209), 3) Kreicberga Dagnija (199), 4) Suksis Eduards (192), 5) Mālītis Jānis (181), 6) Šalts Andrejs (178).

Pirmais kandidāts Vanadziņš Kārlis.

3. saraksts — „Daugavas Vanagi", — dod 9. locekļus līdzšinējo 11 vietā:

1) Tepfers Herberts (317), 2) Oše Arvids (299), 3) Ģinters Valdemārs (289), 4) Freimanis Imants (288), 5) Talters Leopolds (280), 6) Dzelme Zemvairis (268), 7) Jaunzems Vladislavs (260), 8) Tamsons Žanis (255), 9) Malnačs Francis (230).

Pirmais kandidāts Ķemme Alfrēds.

4. saraksts — „Apvienotie kristīgie demokrati" — dod 2 locekļus:

1) Bušs Aleksandrs (116), 2) Krauklis Vladislavs (113).

1. kandidāts Dērvinieks Jānis.

Apvienotie kristīgie demokrati resp. katoļi šinīs vēlēšanās piedalījās pirmoreiz. No šim latviešu pārstāvības vēlēšanām demokratiskā ceļā arī šoreiz ir izvairījušies piedalīties Latviešu liberāļu apvienība, lai gan tās līderis, Jānis Breikšs bieži daudzina demokratijas vārdu, bet, diemžēl, darbos nespēj to pierādīt. Demokratijas pareizu izpratni toties pierādīja šie četri nogrupējumi, lai vēlēšanās saņemtu pilnvaras runāt Zviedrijas latviešu vārdā.

Jaunā padome, cik paredzams, uz pirmo sēdi pulcēsies marta mēneša sākumā.

šanu norisē un vēlēšanu komisijas darbā, starp citu prasot arī jaunievēlētai padomei iecelt īpašu izmeklēšanas komisiju ar attiecīgu speciālistu pieaicināšanu.

Ar šo grūto problēmu tad arī nācās ievadīt jauno fonda darbības gadu, kas no padomes un jaunās valdes prasīs daudz pūļu sevis attaisnošanai un uzticības saglabāšanai. Fonda majoritāte ir LNFS darbinieku sarakstam ar 17 padomes locekļiem, un tiem nu arī piekrīt galvenā atbildība par šīs sabiedriskās lietas taisnīgu un likumīgu atrisinājumu.

Apstrīdētajā vēlēšanu komisijā darbojušies agr. J. Andersons un locekļi R. Vilnis un V. Līdums.

A. Padēla iesniegto rezolūciju — uzdot revīzijas komisijai izmeklēt vēlēšanu komisijas darbību, pieaicinot arī vēlēšanās piedalījušos sarakstu pārstāvjus, majoritāte noraidīja, to aizstājot ar lēmumu, ka revīzijas komisijai rīkoties tā, kā tā atzīst par vajadzīgu.

Jaunajā Fonda valdē ievēlēja: pr-js A. Eglītis, pr-v. V. Ģinters, ģenerālsekretārs Z. Nīgals, locekļi — A. Landsmanis, A. Vorkalis, I. Treimane, V. Skuja, St. Boriss, un R. Legzdiņš.

Piezīmējams, ka arī R. Legzdiņš bija parakstījis vēlēšanu pārsūdzības rakstu.

Padomes prezidijā ievēlēti: pr-js A. Ūdris, pr. vietn. J. Bubenko un Dr. J. Āboliņš, sekretāri J. Gulbītis un A. Šalts, Revīzijas komisijā: V. Pāvulāns, J. Blaus un D. Klāvs. Turpinājumā padome apsprieda budžeta jautājumu un turpmāko darbību.

DV ZVIEDRIJĀ

Daugavas Vanagu Stokholmas nodaļas pilnsapulcē par Zviedrijas DV zemes valdes un Stokholmas nodaļas pag. gada darbību ziņoja nodaļas pr-js L. Talters, par saimniecisko stāvokli — valdes loc. V. Jaunzems. Atzinējams, ka nodaļa plaši attīstījusi palīdzības un līdzekļu vāšanas darbu.

Par izdarītās revīzijas rezultātiem ziņoja revīzijas komisijas pr-js E. Stalbovs, un pilnsapulce ar pateicību apstiprināja sniegtos pārskatus.

Valdi nākošajam darbības gadam ievēlēja līdzšinējā sastāvā: L. Talters, L. Auka, I. Pētersone, V. Jaunzems, un J. Dagis. Revīzijas komisijā: E. Stalbovs, A. Šalts un J. Muchks. Par nodaļas delegātiem Zviedrijas delegātu pilnsapulcei, Čēpingā, 15. februārī, tika ievēlēti: A. Kroders, L. Talters, L. Auka, V. Jaunzems, I. Freimanis un E. Stalbovs.

E. Everts.

VĒTRA LATVIEŠU NACIONĀLĀ FONDA PADOMĒ

Jaunievēlētā Latviešu nacionālā fonda Skandinavijā padome uz pirmo sēdi sanāca 25. janvārī. Tā izvērtās par vētraināko sēdi fonda pastāvēšanas laikā. Trīs fonda vēlēšanās reprezentētie saraksti — „Par neatkarīgu, aktīvu NF resp. liberāļi, Daugavas Vanagi un zemnieku savienība fonda vēlēšanu instrukcijā noteiktā pārsūdzības laikā bija iesnieguši pārsūdzību Fonda vēlēšanu komisijai un padomei par vairākiem pārkāpumiem un nepareizībām vēlē-

UZ VEIKSMĪGU DARBA CĒLIENU ATSKATOTIES

Pirmās ev.-lut. draudzes gada sapulce

Pirmās latviešu ev.-lut. draudzes gada sapulce notika 1. februārī Sv. Andreja baznīcas telpās, piedaloties 84 draudzes locekļiem ,kas noklausījās māc. A. Čopa, draudzes priekšnieka E. Rozes, kasiera E. Millera un visu draudzes nozaru vadītāju pārskatus par pagājušā gada darbību. Gada laikā draudzē iestājušies 75 pieaugušie un 25 bērni. Uz š. g. 1. janvāri draudzē ir 1.402 pieaugušie un 485 bērni. Pag. gadā noturēti pavisam 54 dievkalpojumi, no tiem 9 bērniem. Kristīti 40 bērni — 23. zēni un 17 meitenes. Laulāti 12 pāri, iesvētīti 18 jaunieši, bet Dieva mierā aizgājuši 5 draudzes locekļi.

Sekmīgi darbojusies svētdienas skola, ko apmeklējuši 70 bērnu, par skolotājiem darbojoties A. Cēderei, A. Pērkonei un B. Kūlai. Draudzes padome noturējusi 13 darba sēdes. Veiksmīgi darbojušās arī nozares: dāmu komiteja, palīdzības fonds, Sidrabenes pārvalde, bērnu vasaras nometne, koris un veco ļaužu atpūtas nama fonds. Padome šai laikā ieņēmusi 15.968 dol. un izdevusi 14.895 dol. Atlikums uz 1. janvāri ir 1.073 dol. Veco ļaužu atpūtas nama fonds ieņēmis 5.344 dol. un izdevis 368 dol.

Sidrabenes bērnu nometnē pavisam uzturējušies 193 bērni. Lielākais bērnu skaits vienā nedēļā bijis 118, caurmērā 98 bērni nedēļā. Korī bijuši 44 dziedātāji, notikuši pavisam 60 mēģinājumi. Koris dziedājis 8 dievkalpojumos, bez tam radiofonā, Latvijas valsts svētku aktā, piedalījies 2. latviešu dziesmu svētkos Ņujorkā un koncertējis Hamiltonā. Pag. gadā mainījies koŗa diriģents. Draudzes padome izteica atzinību līdzšinējam diriģentam komp. T. Ķeniņam. Pēc viņa, ar pag. rudeni koŗa vadību uzņēmies A. Purvs.

Dāmu komitejas valdē darbojušās 14 dāmas. Valde sarīkojusi gadskārtējo bazāru, tējas vakaru sakarā ar koŗa 6. koncertu, Pļaujas svētkus un eglītes vakaru bērniem. Bez tam, dāmu komiteja sniegusi palīdzību draudzes locekļiem, trūcīgiem bērniem; pabalstījusi 5 latviešu ģimenes Vācijā un Minsteres latviešu ģimnaziju; sūtījusi palīdzību latviešiem Sibirijā un medikamentus uz Latviju. Par visām draudzes nozarēm kopā ieņemts 41.866 dol. un izdots 32.109 dol.

Revīzijas komisijas protokolu nolasīja J. Preisbergs ar sekojošu atzinumu: Draudzes padome un visas nozares darbojušās ienākumu robežās, uzrādot pat atlikumu. Pēc tam pilnsapulce pieņēma draudzes padomes budžetu 1959. g., kas sabalansēts uz 16.000 dolariem.

Rotācijas kārtībā pārvēlēja 7 padomes locekļus ;no jauna ievēlēja P. Luksu, P. Plīsi, E. Milleru, J. Kauliņu, E. Ezernieku, A. Siliņu un A. Pauzeru.

Revīzijas komisijā ievēlēja J. Preisbergu, J. Pālēnu un J. Pētersonu. Pēc pilnsapulces notika konstruēšanās sēde, kurā no jauna par draudzes priekšnieku izraudzīja E. Rozi. Par viņa vietniekiem — A. Liepiņu un A. Zelmeni; par sekretāru P. Luksu ar vietnieku M. Vāgneri; par kasieri E. Milleru ar vietniekiem — E. Austriņu un P. Plīsi.

Draudzes inventāra uzņemšanas un pārzināšanas komisijā ievēlēja A. Pauzeri, A. Zelmeni un J. Petzali. Sidrabenes pārvalde no padomes puses izraudzīja J. Kauliņu, J. Lībeŗu, A. Jakobsonu, E. Freimūtu un A. Siliņu. Pilnsapulce uzdeva māc. A. Čopam un padomei iegūt t. s. Klīvlendas baznīcas vadītāju sanāksmes ieteikumu pilnīgu tekstu un atbilstoši šim faktam izstrādāt protestu pret varbūtēju komūnisma veicināšanu, tieši vai netieši ,ar mums nelabvēlīgiem lēmumiem. Tāpat sapulce uzdeva padomei atzīmēt draudzes 10 gadu pastāvēšanu š. g. 15. martā .

Sapulci vadīja V. Rozenbergs, protokolēja A. Blūms.

-š.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROSINAŠANAS
SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

PATEICĪBA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Fareles latviešu komitejas un sirmo lasītāju vārdā pagodinos izteikt Latviešu aprūpes biedrībai Daugavas Vanagi un visiem ziedotājiem mīļu latvisku paldies par laikraksta Latvija Amerikā 5 brīveksemplāriem, ko regulāri esam saņēmuši 1958. gadā.

Sakarā ar dažu sardžu rotu un organizāciju viedokli pārtraukt laikrakstu brīveksemplāru sūtīšanu santorijām u. t. t., domājam, ka arī mēs, Fareles veco ļaužu mītnes sirmie tēvi un māmuļas, laikraksta Latvija Amerikā brīveksemplārus 1959. gadā vairs nesaņemsim, ar ko mēs zaudētu atbalstu pelēkajā ikdienas vientulībā.

Tāpēc liels bija sirmo lasītāju prieks, kad arī jaunajā gadā, kā veci un mīļi draugi, tos apciemoja 5 eks. „Latvija Amerikā".

Komitejas, sirmo tēvu un māmuļu vārdā vēlreiz sirsnīgi pateicos par morālo pabalstu un novēlu Jums, aprūpes biedrības Daugavas Vanagi vadībai un visiem ziedotājiem laimīgu, Dieva svētītu un sekmēm bagātu 1959. gadu.

J. Būmanis,
komitejas priekšsēdis.

NOSLĒDZIES RAŽĪGS MŪŽS

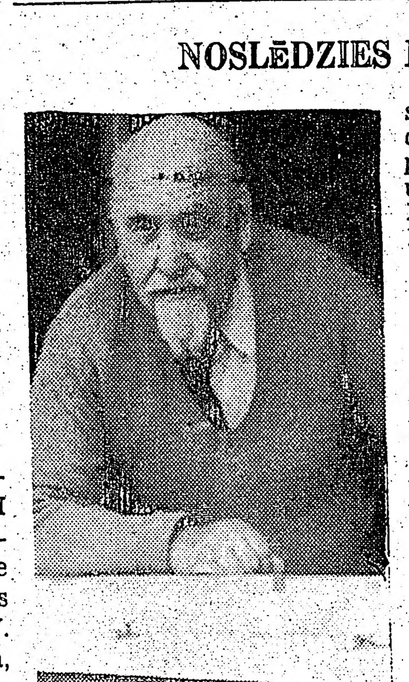

Šī gada 26. janvārī, Fareles veco ļaužu mītnē, miris bijušais Ventspils ģimnazijas inspektors un direktora vietas izpildītājs Kristaps Irbe. Dienu pirms nāves viņš vēl bija uzaicinājis pie sevis tuvākos draugus uz savu 85 gadu jubileju, kuŗu nosvinēt viņš tik ļoti vēlējies, lai pēc tam, kā viņš teicis, varētu mierīgi aiziet. Šī vēlēšanās arī burts burtā piepildījusies.

K. Irbe ir kurzemnieks un cēlies no tās dzimtas, no kuŗas nākuši pirmais Latvijas bīskaps K. Irbe, prāvests Irbe un misionāre Anna Irbe. Viņa mūža lielākā daļa aizritējusi Latvijas skolu darbā. Daži no viņa audzekņiem vēlāk ir izveidojušies par ievērojamiem valsts vīriem un sabiedriskiem darbiniekiem. Lai pieminam kaut tikai bijušo Latvijas ārlietu ministru Zigfrīdu Meierovicu, sūtni Vācijā Edgaru Krieviņu, finanču ministru Kārli Puriņu u. c.

K. Irbe dzimis 1874. g. 25. janvārī, Tukuma apriņķī kā saimnieka dēls. Jau no mazām dienām radināts pie darba un atbildības ,kas ietekmēja visu viņa turpmāko dzīvi. Kā visiem tā laika lauku bērniem, tā arī Irbem viņa darbs sākās ar gana gaitām. Tad sekoja pagastskola, Irlavas skolotāju seminars un pēc tam skolotāja gaitas dažādās vietās. Bijis mājskolotājs Vec-Brenguļos pie toreizējā muižas īpašnieka Pētera Krieviņa, tad skolotājs un ērģelnieks Kabilē, Sabilē un Smiltenē. 1900. gadā pārcēlies uz Plāņu - Sarkaņu skolu, kur pēc apprecēšanās abi ar dzīvesbiedreni nostrādājuši 11 gadus. Pēc tam pārcēlies uz Vitebskas vācu - latviešu draudzes 6-klasīgo skolu, kur strādājis līdz 1915. gadam, kad iesaukts kaŗa dienestā. Ritprūsijā kontuzēts un kritis vācu gūstā. Pirmajam pasaules kaŗam beidzoties, atbrīvots no gūsta un uzsācis skolotāja gaitas Usmā. Kad 1919. gadā nodibinājās Ventspils pilsētas ģimnazija, kur par direktoru bija mācītājs Teodors Grīnbergs, vēlākais Latvijas archibīskaps, Irbe tur strādā par skolotāju. Kad Ventspils ģimnaziju pārņem valsts, Irbe tiek iecelts par šīs ģimnazijas inspektoru, vēlāk par direktora vietas izpildītāju, kur nostrādā 10 gadus, pēc kam pensionējās.

Kā jau skolu darbiniekiem parasts, Irbe daudz darbojies arī sabiedriskajā dzīvē, vadījis kori, rīkojis dažādus sarīkojumus, spēlējis baznīcā ērģeles, lasījis Ventspils tautas augstskolā lekcija u. t. t.

K. Irbes ģimenē auguši 4 dēli un 2 meitas. Viens dēls miris, otrs deportēts uz Sibīriju un tur gājis bojā, trešais dēls, jūras kapteinis, atrodas brīvajā pasaulē un strādā savā arodā, bet ceturtais dēls atrodas dzimtenē. Abas meitas izceļojušas uz Austrāliju.

Aizgājušais tautas darbinieks 29. janvārī apbedīts Fareles kapos ,kur jau pirms 6 gadiem guldīta viņa dzīvesbiedrene. Uz viņa kapa vainagus un ziedus nolika no mītnes administrācijas, latviešu ev. - lut. draudzes, bērnu un bērnu bērnu pārstāvji, kā arī tuvākie draugi un trimdas līdzgaitnieki.

Lai mierīga dusa čaklajam jaunatnes audzinātājam svešās zemes smiltājā! **Raits Ritums**

Laikmetīga diskusija, kas jādzird katram

LPB Kanadas kopa 8. februārī, pl. 5 p.p. rīko Toronto YMCA's telpās, 40 College ielā, diskusiju par temu Latviešu prese un sabiedrība. Referātu lasīs red. M. Čulītis, korreferēs V. Upeslācis. Tema ir laikmetīga, plaša un interesanta, kāpēc ieteicams katram referātu noklausīties un piedalīties sekojošajā diskusijā.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, studentiem un skolēniem brīva.

Saimniecisko darbinieku apvienība ievēl jaunu valdi

Svētdien, 1. februārī Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības Kanadā biedri no jauna ievēlēja P. Rasiņu par apvienības priekšnieku. Valdē ievēlēja R. Eglīti, J. Kreili, A. Kristapsonu un V. Bebri. Revīzijas komisijas sastāvā ieiet A. Budrēvics, R. Purvs un A. Dzenis.

Valdes ziņojumu nolasīja P. Rasiņš. Pagājušā gadā apvienība zaudējusi 2 biedrus — P. Pagastu un D. Pētersonu, bet klāt nākuši 7 jauni biedri. Patlaban apvienībā ir 115 biedru.

Informācija par latviešu bankas dibināšanu resp. projekts nodots LNAK valdei ieskatam. Šogad LNAK padomē saimniecisko darbinieku apvienību pārstāvēs G. Dumpis. Noorganizēta arī dāmu komiteja pie apvienības, kuŗas vadību uzņēmusies E. Dumpe. Pag. gadā sarīkoti 2 biedru tuvināšanās vakari; pabalstītas abas Toronto latviešu skolas un savākti 120 dol. 12. g. v. pianistam A. Ozoliņam klavieŗu iegādei. Pabalstīts arī Jaunatnes svētku sarīkojums ar 50 dol. aizdevumu.

P. Rasiņš pag. gadā piedalījies ASV latviešu saimniecisko darbinieku apvienības valdes sēdē Ņujorkā, ziņojot par Toronto latviešu saimniecisko darbinieku stāvokli.

Noslēgumā jaunais valdes prdis izteica pateicību visiem saimnieciskajiem darbiniekiem, kas strādājuši mūsu kopības labā, īpaši pulksteņmeistaram A. Flaumam par ziedoto elektrisko pulksteni, kas kalpo latviešu jaunatnei Sv. Andreja baznīcā.

-š.

TORONTO VANADŽU JAUNĀ VALDE

DV Toronto nodaļas Vanadzes ievēlējušas jaunu valdi: priekšniece — M. Jonāne, palīdze — Z. Grekere, kasiere — L. Lībiete, sekretāre — A. Selga, saimniecības vadītājas — V. Bebre un E. Medne, mantzine — E. Priede. Kandidātes — M. Zaķe un P. Brisule.

Vanadžu kopas pilnsapulce pieņēma budžetu 1959. g. $750,-. Kopas adrese: 123 Huron St., Toronto 2-B., Ont.

Piešķirta prof. Fr.Gulbja stipendija

Prof. Friča Gulbja piemiņas stipendija, 100 Kanadas dolaru, 1958./59. mācības gadā piešķirta Ohio valsts universitātes priekšmedicīnas 1. kursa studentei Gundegai Mārai Rozei. Viņas tēvs, agronoms R. Roze, arī bija uzsācis studijas tai pašā universitātē doktora grada iegūšanai, bet pēkšņi mira ar sirdstrieku pagājušā rudenī 52 gadu vecumā.

Prof. Fr. Gulbja fonda valde sirsnīgi pateicas par iemaksām fonda kasē, īpaši nelaiķa Gulbja ģimenei un vienības Līduma saimei. Fonda adrese: prof. A. Dreimanis, 287 Neville Dr. London, Ontario, Canada.

Ps.

Sarkanie smiekli

Kāds padomju pilsonis nomiris un nonācis elles priekšpilsētā. Velns - durvju sargs tam jautājis, vai tas gribētu izmantot kapitālistisko vai komūnistisko ieeju ellē.

„Komūnistisko, protams," atbildēja apķērīgais pilsonis, „jādomā ,ka šinī sektorā būs kurināmā trūkums."

PATEICĪBA

Mīļš paldies visiem, kas piedalījās mūsu mīļā aizgājēja Antona Stroda izvadīšanā uz pēdējo dusu š. g. 28. janvārī. It sevišķa pateicība prāv. B. Kokina k-gam par atvadu vārdiem, kā arī Toronto latviešu katoļu kopai un Toronto latviešu Mednieku un makšķernieku klubam par skaistajiem ziediem.

Sieva ar bērniem.

ATRASTS SENCILVĒKA GALVASKAUSS

Šveices profesors Hurcelers domā, ka atrasts trūkstošais galvaskauss sencilvēku attīstības pētījumu rindā. Hurcelers, kas vada kādu starptautisku ekspedīciju, šo galvaskausu atrada no pazemes izraktā pārogļojuma. Pētnieki domā, ka tas pieder vienam no senākajiem cilvēkam līdzīgam radījumam. Īsi pirms tam tai pašā vietā atrada skeletu bez galvas. Izrakumi izdarīti kādā kalnā Italijas rietumpiekrastes pilsētas Groseto tuvumā. Pēc Dr. Hurcelera ieskata pētījumi par atrasto skeletu pierādīs, ka cilvēkiem līdzīgi radījumi ir dzīvojuši jau 10 milj. gadu agrāk nekā to līdz šim uzskatīja par iespējamu. Atrasto kaulu nolējumus ģipsā nosūtīs visas pasaules zinātniskajiem institūtiem.

KANADĀ

TORONTO

Ⓞ Toronto latviešu biedrības jaunā valde konstruējusies sekojoši: E. Skuja (priekšnieks), A. Gribusts (priekšnieka vietnieks), J. Briedis (sekretārs), J. Sviķis (kasieris) un N. Pētersons (biedrzinis).

Sēdē vēl pārrunāja nākošā gada darbību un izraudzīja nama pirkšanas komisiju. Sakarā ar draudzīgā aicinājuma dienu valde atvēlēja ziedojumus sestdienas pamatskolai un TA - vidusskolai. Gaidas turpmāk varēs izmantot TLB telpas ik svētdienas no pl. 3—5 kārtējām nodarbībām. Turpmāk TLB mēģinās nodibināt ciešākus informatīvos sakarus ar pārējām Toronto latviešu organizācijām.

Ⓞ Sācies karnevālu laiks: Toronto latviešu studentu kopa rīko savu gadskārtējo karnevālu ar nosaukumu — Nakts Latiņu kvartālā ,bet Ziemeļkalifornijas studentu kopas karnevāls sauksies — Nakts Tobago salā, kas notiks dienu vēlāk. Pēc 2 nedēļām (14. febr.) Toronto latviešu biedrība rīko slēgtu karnevālu „Puteņi" biedrības telpās, Osler ielā. 7. martā TLB dāmu komiteja paredzējusi sarīkot jautru vakaru, arī biedrības telpās.

Ⓞ Sakarā ar latviešu kultūras dienām Londonā (Ont.) 21. februārī, vairāki Toronto latviešu daiļamatnieki piedalīsies ar saviem darbiem daiļamatniecības skatē: Z. Jurševskis ar keramiku, V. Vilsone (audumiem), A. Ķivlenieks (rotas lietām), J. Zālītis (ādas izstrādājumiem), V. Skudra ((kokgriezumiem) un A. Falkenberga (audumiem).

Ⓞ Piektdien, 3. aprīlī, TLB rīko Marisa Vētras audzēkņa, tenora A. Ķivlenieka un soprānes L. Lukstes latviešu dziesmu vakaru Unitarian baznīcā (pie St. Clair un Avenue Rd.). Programmā būs J. Mediņa, Jāz. Vītola, J. Zāliša, H. Berino, T. Ķeniņa u. c. komponistu darbi, to vidū arī daži pirmatskaņojumi.

Ⓞ Nedēļas nogalē māc. A. Čops kristīja Ivaru Edmundu Treiju, Arvīda un Rutas dēliņu. Māc. A. Briedis kristīja Sandru Ritu Markitanti, Kārļa un Zigrīdas meitiņu.

LONDONĀ, ONT.

● Londonas latviešu organizācijas atcerējās Draudzīgo aicinājumu un Latvijas valsts de iure atzīšanu 31. janvārī. Sanāksmes dalībnieki ziedoja savai latviešu bibliotēkai, skolai un bērnu dārzam naudu un grāmatas. Par 1958. gadā izdotām latviešu grāmatām referēja skolotāja L. Cauka, ievadot savu priekšlasījumu ar dzejisku grāmatas nozīmes un tās pareizas lasīšanas raksturojumu. Viņas referātam sekoja sanāksmes vadītāja prof. A. Dreimaņa informācija par dažiem LNAK padomes sesijas atzinumiem, par kuŗiem nav ziņu laikrakstos. Pēctam viņš rādīja 2 filmas. Sanāksmes dalībnieki ar lielu interesi sekoja kā referātam, tā arī filmām. Diemžēl, tajā bija maz dažu organizāciju locekļu.

Ps.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Ⓞ Visā drīzumā Ontario provincē uz dažiem ceļiem būs atļauts braukt ar 60 jūdžu ātrumu. Palielinot braukšanas ātrumu par 10 jūdzēm stundā, Ontario province cer izvairīties no lieliem satiksmes sastrēgumiem uz 401., 400. un Queen Elizabeth ceļa. Šo priekšlikumu nesen iesniedza šis provinces transportministrs I. Jaremko.

Ⓞ Visās Kanadas provincēs drīz parādīsies jauna veida pastkastes. To nolūks ir atvieglināt pasta nosūtīšanu auto vadītājiem, kuŗiem nebūs jākāpj ārā no mašīnas, lai iemestu vēstuli pastkastē: atliks vairs tikai piebraukt pie jaunā „šnorkeļa", un dažu sekunžu laikā, netraucējot pārējo satiksmi, nosūtīt savu pastu bez mazākās piepūles.

Ⓞ Saskačevanas universitātes doktors Roberts Stīlijs, balstoties uz 1956. g. statistiku, domā, ka auto katastrofas paņem vairāk dzīvību, nekā izplatītais vēzis.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktā domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Prof. P. Jurevičs

VAI IR IZREDZES ATBR…

II

Bez šī galvenā ieraksta mūsu kredita ailē var vēl minēt vairākus citus, kas jau tiek biežāk minēti un pie kuŗiem tāpēc vairēs uzkavēties īsāk. Par cik Latvija radās un pastāv pateicoties latviešu cilvēkam un ir viņa dēļ, tad lai nākamais ieraksts būtu tas ,ka tā ļoti aplaimoja šo cilvēku: tā atbrīvoja viņu no gadu simteņiem ilgās mazvērtības sajūtas, atbrīvoja no apziņas, ka tas ir otrās šķiras cilvēks. Tā spārnoja to ar dzīves prieku, un tas lielā mērā izskaidro to kūsājošo aktīvitāti un tos izcilos panākumus visās dzīves nozarēs, kas raksturoja mūsu patstāvību — sevišķi pirmajos gados. Milzīgais enerģijas uzplūdums, kas radās ar tautas dziļāko vēlmju apmierināšanu, deva latviešiem spēku radīt brīnumus: radīt nedaudzos gados galīgi izpostītā zemē lielu saimniecisku uzplaukumu un, ne vien to, bet atļāva arī mums reālizēt mūsu uzskatus par cilvēku būtisko vienlīdzību, par sociālo taisnību, spraužot tālus mērķus, kuŗiem tad arī nemitīgi tuvojāmies.

To mēs izjūtam it sevišķi tagad, svešās zemēs, kur par spīti skaļajām frazēm, allaž valda zemākas kvalitātes gars. Un visos, kas bijuši šī gara ietekmē, tas atstāja pēdas, kas daudzos ir vēl dzīvas, un tas ir 18. novembra radījums un ir liels kredits mūsu bilancē.

Bet ne vien saimnieciskā un sociālā ziņā, arī tieši garīgā ziņā šis entuziasms radīja nepieredzētu uzplaukumu gan rakstniecībā, gan mākslās, gan zinātnēs. Viss tas formēja līdz tam varbūt vēl pilnīgi neizveidoto latvisko garu un spēcināja tā pašapziņu un cieņu — un kopā ar augstāk minētajiem pacilātās aktīvitātes darbiem, radīja to, ko mēs saucam par latvisko stāju.

Un tā nav tikai pagātne: kas to reiz pārdzīvojis, kaut vai tikai netieši, tas jau ir citāds, pilnīgāks cilvēks, un sakarā ar to mums ir iespējama arī vēl tagad intensīvāka garīga dzīve, jo mūsos šī pagātne ir atstājusi ideālus, kas atļauj mums neaizrauties ar visām tām vulgāritātēm, kas tik bagātīgi plaukst ap mums svešajā dzīvē. Bet nosacījums te ir, lai mūsos būtu vēl saglabāta latvietība, lai mūsos būtu vēl latviskā stāja.

Bet atejot vēl … valstiskās un poli… mūsu brīvās pagā… ir vēl tas, ka tā de… iespēju gūt politis… tiskas darbības pi… latviešu valstsvīrus… tisko domāšanu, … jas pilsoņus un de… dīšanas tradiciju, … latviskās eksistenc… dodot tai lielāku … bu, veidojot ar to … šu cilvēku.

Tas visvairāk de… kiem, un tāpēc tie… tiecās iznīcināt ti… deportējot pirmā … vīrus un augstākā… cijas locekļus.

Beidzot atzīmēsi… zīmīgo ieguvumu, … ļu Latvijas atjau… to, ka mūsu pa… mets apgāza pirm… vīgi dzirdēto ieb… pilnīgi neiespējan… varētu sevi uztu… stāvēt un latvieš… rētu valdīt. Mēs … būdami patstāvīg… dzīvot labāk nek… bā, kad sveši ku… mēr tikai eksp… mums — kaut ar … gad, kad par š… ir kļuvuši komū… savā labā, ņemo… tā, ko ražojām … prom no mūsu …

Nākamais vis… tājums ir, kādu … turpmākos Latv… likteņus.

Vispirms teiks… kaut arī ne vi… latviešu tautas … glabāšanu saist… Latvijā un ne … arī pēdējie šai … ļoti nozīmīgu l… šu liktenis Lat… atkarājas no v… nisma režīma … sabrukšanas. L… mosties no s… miega un spē… tad, kad pašr… nas režīms izzu…

Vai tas var … iespējams? Par… sen bija stan… visi noteikti … iespējams tika… ra rezultātā, … gojāmies pēc t… sur saskatīt tā… cerēdami, ka… tāpat kā reiz… asinīm un u… mūsu atpestīša…

Šis izmisīga… skatu, es grib… mu — tagad… diem ir satric… cīgo uzbrukša… šana, kas drau… kai ienaidniek… bas arī draugu… cējus. Bez ša… tājumu ir da… varbūt arī da… — Bet Hiroši… drupas un d… stoši iznīcinā… cilvēku ir b… tam šis pirmā… galināja vien… cilvēku, esot … tas pret jaun… raža bumbān… cās ir kā šau… lu. To pieliet… maz nevar n… nerunājot ne… pārējo saind… ju.

Nav tāpēc … Rasels, pazīs… zofs, saka, k… kanam, nek… red ,than d… reiz tomēr i… sam gals, t… nevar cerēt. … nijs Hūks … un domā, k… arī ,better … labāk būt b… nam, jo ir … kas ir necie…

Bez šaubā… mas dažāda… skaidrs pat … kais, arī tad… čiem nevien… arī mēs ne… ki neiespēja… gribēt, lai … eventuāli si… vēku.

Bez tam i… šāds karš n… tiski izdevīg… ir pilna kri… šu bazēm. … atomieroči… bojami rob…

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Jubileju svinēšana Austrālijā

Nav šaubu, ka jubileju svinēšanā Austrālijas latvieši ir „galvas tiesu" pārāki par Kanadas latviešiem. Par to liecina šāds ziņojums no tālās „ķenguru zemes":

Jubilejas nekad nerimstas. Viens no nesenajiem piecdesmitgadniekiem Austrālijā savu dzimšanas dienu sāk svinēt piektdienas vakarā. Nākamais, ko viņš īsti atceras, ir skats, kad pie viņa gultas stāv saimniece un saka: „Kungs, celieties, nu ir jau pirmdienas rīts, un jums jāiet darbā". Jubilārs pieceļas, berzē acis, aptausta galvu, vēro dažādo tukšo trauku pārpilnību un izbrīnā jautā saimniecei: „Bet sakait, kur tad šonedēļ pazuda svētdiena?"

SASMAKA KALIFORNIJĀ

Kalifornijā, kur ir samērā daudz latviešu, iznāk vairāki biļeteni un apkārtraksti. Laiku pa laikam tie mīl savā starpā apkaŗoties, saprotams, ar „gara ieročiem". Tā nesen Ziemeļkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzes izdevums „Zelta vārtu vēstis" atklāj, ka „kaimiņu biļetenā" bijis necienīgs raksts, sakarā ar Losandželosas latviešu amatieŗu teātŗa trupas izrādi — Divkauja trijatā. Lūk, „mazs gabaliņš no kaimiņu biļetena: biļetena:

„Runa ir par latviešu draudzes nama skatuvi, kas pēc tedzes nama skatuvi, kas pēc teātŗa ļaužu izteicieniem esot apmēram Beļavas vai Sasmakas biedrības namu līmenī . . . Par lielu pārsteigumu mūsu teātŗa ļaudis draudzes namā nav vis atraduši izrādei sagatavotu skatuvi, bet „gārbiču" resp. skatuves telpu līdz malām piekrautu ar visādām grabažām un lūžņiem, kas pašiem spēlētājiem steigā vispirms bija jānovāc . . . Piedevām vēl mūsu apgaismotājam I. Dižgalvim skatuvi tīrot uzgāzās uz kājām nenodrošinātas salūzušas klavieres, tā ka viņš bija jānogādā slimnīcā..."

AK MEITENĪT MAIGO, TEV PUKST ŠĪ SIRDS!

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

PATEICĪBA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Fareles latviešu komitejas un sirmo lasītāju vārdā pagodinos izteikt Latviešu aprūpes biedrībai Daugavas Vanagi un visiem ziedotājiem mīļu latvisku paldies par laikraksta Latvija Amerikā 5 brīveksemplāriem, ko regulāri esam saņēmuši 1958. gadā.

Sakarā ar dažu sardžu rotu un organizāciju viedokli pārtraukt laikrakstu brīveksemplāru sūtīšanu santorijām u. t. t., domājam, ka arī mēs, Fareles veco ļaužu mītnes sirmie tēvi un māmuļas, laikraksta Latvija Amerikā brīveksemplārus 1959. gadā vairs nesaņemsim, ar ko mēs zaudētu atbalstu pelēkajā ikdienas vientulībā.

Tāpēc liels bija sirmo lasītāju prieks, kad arī jaunajā gadā, kā veci un mīļi draugi, tos apciemoja 5 eks. „Latvija Amerikā".

Komitejas, sirmo tēvu un māmuļu vārdā vēlreiz sirsnīgi pateicos par morālo pabalstu un novēlu Jums, aprūpes biedrības Daugavas Vanagi vadībai un visiem ziedotājiem laimīgu, Dieva svētītu un sekmēm bagātu 1959. gadu.

J. Būmanis,
komitejas priekšsēdis.

…ĒDZIES RAŽĪGS MŪŽS

skolu darbā. Daži no viņa audzēkņiem vēlāk ir izveidojušies par ievērojamiem valsts vīriem un sabiedriskiem darbiniekiem. Lai pieminam kaut tikai bijušo Latvijas ārlietu ministru Zigfridu Meierovicu, sūtni Vācijā Edgaru Krieviņu, finanču ministru Kārli Puriņu u. c.

K. Irbe dzimis 1874. g. 25. janvārī, Tukuma apriņķī kā saimnieka dēls. Jau no mazām dienām radināts pie darba un atbildības ,kas ietekmēja visu viņa turpmāko dzīvi. Kā visiem tā laika lauku bērniem, tā arī Irbem viņa darbs sākās ar ganu gaitām. Tad sekoja pagastskola, Irlavas skolotāju seminārs un pēc tam skolotāja gaitas dažādās vietās. Bijis mājskolotājs Vec-Brenguļos pie toreizējā muižas īpašnieka Pētera Krieviņa, tad skolotājs un ērģelnieks Kabilē, Sabilē un Smiltenē. 1900. gadā pārcēlies uz Plāņu - Sarkaņu skolu, kur pēc apprecēšanās abi ar dzīvesbiedreni nostrādājuši 11 gadus. Pēc tam pārcēlies uz Vitebskas vācu - latviešu draudzes 6-klasīgo skolu, kur strādājis līdz 1915. gadam, kad iesaukts kara dienestā. Ritprūsijā kontuzēts un kritis vācu gūstā. Pirmajam pasaules karam beidzoties, atbrīvots no gūsta un uzsācis skolotāja gaitas Usmā. Kad 1919. gadā nodibinājās Ventspils pilsētas ģimnazija, kur par direktoru bija mācītājs Teodors Grinbergs, vēlākais Latvijas archibīskaps, Irbe tur strādā par skolotāju. Kad Ventspils ģimnaziju pārņem valsts, Irbe tiek iecelts par šīs ģimnazijas inspektoru, vēlāk par direktora vietas izpildītāju, kur nostrādā 10 gadus, pēc kam pensionējās.

Kā jau skolu darbiniekiem parasts, Irbe daudz darbojies arī sabiedriskajā dzīvē, vadījis kori, rīkojis dažādus sarīkojumus, spēlējis baznīcā ērģeles, lasījis Ventspils tautas augstskolā lekcija u. t. t.

K. Irbes ģimenē auguši 4 dēli un 2 meitas. Viens dēls miris, otrs deportēts uz Sibiriju un tur gājis bojā, trešais dēls, jūras kapteinis, atrodas brīvajā pasaulē un strādā savā arodā, bet ceturtais dēls atrodas dzimtenē. Abas meitas izceļojušas uz Austrāliju.

Aizgājušais tautas darbinieks 29. janvārī apbedīts Fareles kapos ,kur jau pirms 6 gadiem guldīta viņa dzīvesbiedrene. Uz viņa kapa vainagus un ziedus nolika no mītnes administrācijas, latviešu ev. - lut. draudzes, bērnu un bērnu bērnu pārstāvji, kā arī tuvākie draugi un trimdas līdzgaitnieki.

Lai mierīga dusa čaklajam jaunatnes audzinātājam svešās zemes smiltājā! Raits Ritums

…r tiesības manuskriptus saīsināt.
…nuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
…ienota pastmarka.
…u vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktā…
…bilst redakcijas viedoklim.

Prof. P. Jurevičs

VAI IR IZREDZES ATBRĪVOTIES BEZ KAŖA?

II

Bez šī galvenā ieraksta mūsu kredita ailē var vēl minēt vairākus citus, kas jau tiek biežāk minēti un pie kuŗiem tāpēc vairs uzkavēties īsāk. Par cik Latvija radās un pastāv pateicoties latviešu cilvēkam un ir viņa dēļ, tad lai nākamais ieraksts būtu tas ,ka tā ļoti aplaimoja šo cilvēku: tā atbrīvoja viņu no gadu simteņiem ilgās mazvērtības sajūtas, atbrīvoja no apziņas, ka tas ir otrās šķiras cilvēks. Tā spārnoja to ar dzīves prieku, un tas lielā mērā izskaidro to kūsājošo aktīvitāti un tos izcilos panākumus visās dzīves nozarēs, kas raksturoja mūsu patstāvību — sevišķi pirmajos gados. Milzīgais enerģijas uzplūdums, kas radās ar tautas dziļāko vēlmju apmierināšanu, deva latviešiem spēku radīt brīnumus: radīt nedaudzos gados galīgi izpostītā zemē lielu saimniecisku uzplaukumu un, ne vien to, bet atļāva arī mums reālizēt mūsu uzskatus par cilvēku būtisko vienlīdzību, par sociālo taisnību, spraužot tālus mērķus, kuŗiem tad arī nemitīgi tuvojāmies.

To mēs izjūtam it sevišķi tagad, svešās zemēs, kur par spīti skaļajām frazēm, allaž valda zemākas kvalitātes gars. Un visos, kas bijuši šī gara ietekmē, tas atstāja pēdas, kas daudzos ir vēl dzīvas, un tas ir 18. novembra radījums un ir liels kredits mūsu bilancē.

Bet ne vien saimnieciskā un sociālā ziņā, arī tieši garīgā ziņā šis entuziasms radīja nepieredzētu uzplaukumu gan rakstniecībā, gan mākslās, gan zinātnēs. Viss tas formēja līdz tam varbūt vēl pilnīgi neizveidoto latvisko garu un spēcināja tā pašapziņu un cieņu — un kopā ar augstāk minētajiem pacilātās aktīvitātes darbiem, radīja to, ko mēs saucam par latvisko stāju.

Un tā nav tikai pagātne: kas to reiz pārdzīvojis, kaut vai tikai netieši, tas jau ir citāds, pilnīgāks cilvēks, un sakarā ar to mums ir iespējama arī vēl tagad intensīvāka garīga dzīve, jo mūsos šī pagātne ir atstājusi ideālus, kas atļauj mums neaizrauties ar visām tām vulgāritātēm, kas tik bagātīgi plaukst ap mums svešajā dzīvē. Bet nosacījums te ir, lai mūsos būtu vēl saglabāta latvietība, lai mūsos būtu vēl latviskā stāja.

Bet atejot vēl atpakaļ pie valstiskās un politiskās puses, mūsu brīvās pagātnes nopelns ir vēl tas, ka tā deva latviešiem iespēju gūt politiskas un valstiskas darbības pieredzi, radīja latviešu valstsvīrus, radīja politisko domāšanu, radīja Latvijas pilsoņus un deva tiem valdīšanas tradiciju, ar to ceļot latviskās eksistences cieņu un dodot tai lielāku dzīves bagātību, veidojot ar to jaunu latviešu cilvēku.

Tas visvairāk derdzās boļševikiem, un tāpēc tie vissteidzīgāk tiecās iznīcināt tieši šo cilvēku, deportējot pirmā kārtā valstsvīrus un augstākās administrācijas locekļus.

Beidzot atzīmēsim to ārēji nozīmīgo ieguvumu, kas līdzina ceļu Latvijas atjaunošanai, proti to, ka mūsu patstāvības laikmets apgāza pirms tam pastāvīgi dzirdēto iebildumu, ka ir pilnīgi neiespējams, ka Latvija varētu sevi uzturēt, varētu pastāvēt un latvieši paši sevi varētu valdīt. Mēs pierādījām, ka būdami patstāvīgi, mēs varam dzīvot labāk nekā citu aizgādībā, kad sveši kungi mūs vienmēr tikai ekspluatēja, liekot mums — kaut arī mazāk kā tagad, kad par šādiem kungiem ir kļuvuši komūnisti — strādāt savā labā, ņemot lielo daļu no tā, ko ražojām ,un vedot to pat prom no mūsu zemes.

Nākamais vissvarīgākais jautājums ir, kādus var paredzēt turpmākos Latvijas un latviešu likteņus.

Vispirms teiksim, ka galvenā, kaut arī ne vienīgā, cerība uz latviešu tautas un tās valsts saglabāšanu saistās ar latviešiem Latvijā un ne ārpus tās, kaut arī pēdējie šai ziņā var spēlēt ļoti nozīmīgu lomu. Bet latviešu liktenis Latvijā lielā mērā atkarājas no varmācīgā komūnisma režīma pastāvēšanas vai sabrukšanas. Latvija varēs atmosties no sava Erkšķrozītes miega un spēs atplaukt tikai tad, kad pašreizējais apspiešanas režīms izzudīs.

Vai tas var notikt, un kā tas iespējams? Par to mums vēl nesen bija standartuzskats, ka tas iespējams tikai 3. pasaules kaŗa rezultātā, un tāpēc mēs ilgojāmies pēc tā un lūkojām visur saskatīt tā tuvošanās zīmes, cerēdami, ka līdz ar to, tāpat kā reiz agrāk — cauri asinīm un ugunij reiz nāks mūsu atpestīšana.

Šīs izmisīgās cerības, šo uzskatu, es gribētu teikt, šo dogmu — tagad, priekš pāris gadiem ir satricinājusi pārāk spēcīgo uzbrukšanas ieroču attīstīšana, kas draud iznīcināt ne tikai ienaidnieku, bet bez izšķirības arī draugus un pašus uzbrucējus. Bez šaubām, ap šo jautājumu ir daudz aģitācijas — varbūt arī daudz pārspīlējumu. — Bet Hirošimas un Nagasaki drupas un daudzie simti tūkstoši iznīcināto un sakropļoto cilvēku ir baiga reālitāte. Pie tam šīs pirmās bumbas, kas nogalināja vienā reizē tik daudz cilvēku, esot kā bērnu spēļlietas pret jaunākām milzu ūdeņraža bumbām, pret kuŗām vecās ir kā šautene pret lielgabalu. To pielietošanas iespēju nemaz nevar nopietni iedomāties, nerunājot nemaz par tālāko visparējo saindēšanos ar radiāciju.

Nav tāpēc brīnums, ja lords Rasels, pazīstamais angļu filozofs, saka, ka tad labāk būt sarkanam, nekā beigtam (better red ,than dead), — komūnisti reiz tomēr izzudīšot, bet ja visam gals, tad ne uz ko vairs nevar cerēt. ASV profesors Sidnijs Hūks viņu tomēr apstrīd un domā, ka, varbūt, var teikt arī ,better dead, than red", — labāk būt beigtam, nekā sarkanam, jo ir jau arī tāda dzīve, kas ir necienīga, lai to dzīvotu.

Bez šaubām, te nu ir iespējamas dažādas diskusijas ,bet ir skaidrs, pat ja notiek visļaunākais, arī tad kaŗu ar šiem ieročiem neviens nevar vēlēties, — arī mēs ne. Tas jau ir morālīski neiespējami ,— mēs nevarm gribēt, lai mūsu dēļ ietu bojā eventuāli simtiem miljonu cilvēku.

Bez tam ir vēl jautājums, vai šāds kaŗš mums būtu arī praktiski izdevīgs. Baltijas piekraste ir pilna krievu tālšāvēju raķešu bazēm. Ja tās apšaudītu ar atomieročiem, tiktu cirsti nelabojami robi latvju tautas miesā. Bumba, kas noslaucītu Rīgu, noslaucītu no vēstures arī latviešus. Ir gan dzirdēts, it kā kompetenti amerikāņu virsnieki būtu izteikušies, ka esot izlemts Latviju nebombardēt, — lai neiznīcinātu eventuālos partizānus, palīgus cīņā pret krieviem. Bet, pat ja šādi lēmumi kādā brīdī būtu kompetentās iestādēs pieņemti, nav droši, ka tie, atkarībā no apstākļiem un vajadzības negrozās.

Turklāt viens no brāļiem Olsopiem, pazīstamajiem amerikāņu žurnālistiem, pēc kompetentiem avotiem, pastāsta gluži ko citu: atomkaŗa stratēģijas galvenais princips esot tūliņ pašā sākumā ,eventuāli ar pārsteiguma uzbrukumu, iznīcināt visas ienaidnieka atomieroču bazes, lai nebūtu iespējams pretsitiens. Tādā gadījumā tieši Baltijas valstis būtu pirmie uzbrukuma mērķi, jo tanīs ir ASV tuvākās krievu atomieroču bazes. Bez tam kaŗa gadījumā iespējamas vēl citas lielas briesmas: krievi var deportēt visus latviešus no Latvijas, to jau lielā mērā izdarīja pat cara valdība 1. pasaules kaŗa laikā.

Beidzot, nav nekādas garantijas, ka nākošā kaŗā Rietumi būs uzvarētāji: ir amerikāņu ģenerāļi, kas jau tagad izstrādājot projektus, kādos apstākļos amerikāņiem vajadzētu padoties. Tātad, šķiet, ka latviešiem īsti nebūtu iemesla ilgoties pēc š ā d a kaŗa. Tas, saprotams, neizslēdz, ka tāds tomēr notiek: pretešķības ar katru dienu vairāk paasinās, stāvoklis kļūst tik saspīlēts, ka katrs sīks starpgadījums var likt uzliesmot kaŗam.

Bet ja kaŗš mums draud ar vislielākām briesmām, — vai tad ir kādas izredzes atbrīvoties kādā citā veidā? Šķiet, ka mūsu galvenā cerība ir uz komūnisma pārveidošanos, uz deģenerāciju, uz iekšējo šķelšanos mūsu ienaidnieku nometnē.

Vai ir kādi pamati tā cerēt? Es domāju, ka ir. Process, ko pieminēju, ir jau sācies un jau labi pagājis uz priekšu. Kungi īsti var valdīt tikai tik ilgi, kamēr tie visi saskanīgi tic paši sev un savai lietai. Ja šī ticība izzūd, tad viņu vara sabrūk. Bet nu komūnisma barveži vairs netic savai lietai un plēšas savā starpā: tas neizbēgami iezīmē brīdi, kad režīms lēni, bet droši sāk irt. To labi zināja Staļins, un tāpēc ar terroru apspieda katru novēršanos no „ģenerāllīnijas" — tāpēc viņš arī tā nīda Tito.

Vienu no galvenajiem ierosinājumiem šim nesaskaņām dod pati komūnisma mācība, ko Markss īsti nemaz nebija izstrādājis līdz galam. Tas īsti skicēja tikai ceļu uz sociālo revolūciju, — viņš domā to noteicis ar savu bēdīgi slaveno vēsturiskā materiālisma doktrīnu: kapitālismam, pēc viņa domām, kā zināms, tieši it kā pašam no sevi jāpāriet sociālismā, proti, atkarībā no kapitālu vienmēr pieaugošās koncentrēšanās nedaudzu rokās un līdz ar to no milzīgās proletāriāta masu pieaugšanas, pie kam pieņem, ka visu to vada kāda gandrīz mistiska iekšēja neatvairāma dialektika.

Otrkārt, Markss ir daudz kritizējis kapitālismu, bet pavisam maz noskaidrojis, kā īsti viņš saprot komūnisma uzbūvi.

Te nu izrādās, ka jau attiecībā uz ceļu, kas ved uz komūnismu, viņa sekotāji nav respektējuši slaveno vēsturisko materiālismu: tie Krievijā nemaz nav gaidījuši apstākļu dabisko nobriešanu un „iekšējās dialektikas brīnuma darbus", bet ar varu ieveduši to savā tiešī visneattīstītākā zemē, kur kapitālisms bija tikko aizmeties, tas ir t. s. ļeņinisms.

(Turpinājums sekos)

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Jubileju svinēšana Austrālijā

Nav šaubu, ka jubileju svinēšanā Austrālijas latvieši ir „galvas tiesu" pārāki par Kanadas latviešiem. Par to liecina šāds ziņojums no tālās „ķenguru zemes":

Jubilejas nekad nerimstas. Viens no nesenajiem piecdesmitgadniekiem Austrālijā savu dzimšanas dienu sāk svinēt piektdienas vakarā. Nākamais, ko viņš īsti atceras, ir skats, kad pie viņa gultas stāv saimniece un saka: „Kungs, celieties, nu ir jau pirmdienas rīts, un jums jāiet darbā". Jubilārs pieceļas, berzē acis, aptausta galvu, vēro dažādo tukšo trauku pārpilnību un izbrīnā jautā saimniecei: „Bet sakait, kur tad šonedēļ pazuda svētdiena?"

SASMAKA KALIFORNIJĀ

Kalifornijā, kur ir samērā daudz latviešu, iznāk vairāki biļeteni un apkārtraksti. Laiku pa laikam tie mīl savā starpā apkaroties, saprotams, ar „gara ieročiem". Tā nesen Ziemeļkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzes izdevums „Zelta vārtu vēstis" atklāj, ka „kaimiņu biļetenā" bijis necienīgs raksts, sakarā ar Losandželosas latviešu amatieru teātra trupas izrādi — Divkauja trijatā. Lūk, „mazs gabaliņš no kaimiņu biļetena: biļetēna:

„Runa ir par latviešu draudzes nama skatuvi, kas pēc teātra ļaužu izteicieniem esot apmēram Beļavas vai Sasmakas biedrības namu līmenī . . . Par lielu pārsteigumu mūsu teātra ļaudis draudzes namā nav vis atraduši izrādei sagatavotu skatuvi, bet "gārbiču" resp. skatuves telpu līdz malām piekrautu ar visādām grabažām un lūžņiem, kas pašiem spēlētājiem steigā vispirms bija jānovāc . . . Piedevām vēl mūsu apgaismotājam I. Dižgalvim skatuvi tīrot uzgāzās uz kājām nenodrošinātas salūzušas klavieres, tā ka viņš bija jānogādā slimnīcā..."

Būs pašiem savs džess

Jau ilgāku laiku ungāru komūnisti cīnās pret amerikāņu džesu, bet vienmēr bez panākumiem. Visubeidzot, ungāri nolēmuši radīt paši savu džesa mūziku „Austrumeiropas stilā". Budapeštas deju orķestra vadītājs Emre Szoldos piebildis: „Rietumu mūziku varēs klausīties arī uz priekšu, bet mums šajā virzienā jābūt ļoti kritiskiem". Komūnistu komponistiem gan uzdots komponēt vairāk „padomju stila" džesa mūziku, bet nevienam, kā redzams, nav izdevies „izkonkurēt" rietumu džesu. Īpaši populārs tas bija Budapeštā pēc 1956. g. revolūcijas.

PĀVESTA NEZINĀMĀ POLITIKA

Pāvests Jānis XXIII, liekās, izvērtīsies par vienu no aktīvākajiem pāvestiem. Viņš vērsa uzmanību uz sevi jau ar to, ka atļāva katoļiem ēst gaļu 26. decembrī, kas iekrita piektdienā, tātad, gavēņa dienā. Notikums pats par sevi mazs, bet tas principā lauž rigoristisko līniju. Tāda paša rakstura bija lēmums par tradicijas laušanu, ka viņš nepavadīs visu savu mūžu Romā, bet ceļos. Tad nāca mums nepatīkamais pārsteigums, ka pāvests vairs neatzīst Polijas un Lietuvas neatkarīgo valdību sūtniecības Vatikānā. Šis pāvesta rīkojums vēlāk tika modificēts uz kādām nelielām pārmaiņām attiecībā uz šim pārstāvībām, bet tas katrā ziņā bija priekšsolis paziņojumam, ka pāvests Jānis XXIII 1960. gadā grib sasaukt 21 eukumēnisko koncilu nolūkā panākt kristīgo baznīcu apvienošanu, vispirms Romas un Bizantijas baznīcu apvienošanu. No Bizantijas jeb Austrum-Romas nāk krievu pareizticīgo baznīca, gan kopš 1582. gada no Bizantijas neatkarīga.

Komūnisma varas robežās ir arī daudz nacionālo katoļu baznīcu, kuŗas radās arī franku valstī Chodovecha laikā 5. gadu simteņa beigās un 6. sākumā. Ja pāvests domā šīs un vēl vismaz anglikāņu baznīcu apvienot, tad viņu sagaida smagas, tiklab organizātoriskas, kā dogmātiskas problēmas. Pieņemsim, ka angļu ķēniņiene no savām baznīcas galvas funkcijām atteiktos, bet vai Chruščevs slēgs konkordātu ar pāvestu un tādā ceļā baznīcai komūnisma zemēs garantēs kādas noteiktas tiesības. Ka komūnisti ir ateisti, tas vēl nenozīmē, ka viņi konkordātu nevarētu slēgt, ja vien viņi ar to varētu sev kaut ko iegūt, un tāds ieguvums varētu būt pāvesta neitrālitāte cīņā pret komūnismu. Atstājot pie malas komūnismu vispārīgi, pāvests tad komūnisma zemēs cīnītos tikai pret ateismu.

Pievienot citas kristīgas konfesijas Romai tādā ceļā, kā vienkārši tās uzņemt atpakaļ Romas baznīcas klēpī, nebūs iespējams, kaut arī pāvests domā, ka šķelšanās un herezija Romas baznīcu tikai stiprinājušas. Arī Romas katoļu baznīcai vajadzēs grozīt savu mācību. Lai piemēra dēļ minam celibātu. Nav domājams, ka tagadējās nekatoliskās baznīcas to varētu pieņemt; Romas katoļiem tas, un ne tikai tas — būs jāatmet. Vēsture rāda, ka, apstākļiem spiežot, daudz kas var pārveidoties. Ja pāvests nāk ar šādiem priekšlikumiem, tad liekas, ka viņš domā arī par savas baznīcas reformēšanu. Tomēr, šķiet, neiespējami ticēt, ka pāvests varētu gribēt sadarboties ar komūnistisko zemju valdībām. Kāda vēl atklāti nezināma pāvesta politika tomēr ir sākusi veidoties. Rietumu kristīgās baznīcas vispārīgi sāk virzīties uz sadarbību ar komūnismu. Vai tas nozīmē ideoloģiskas un ekonomiskas sacensības uzņemšanu ar komūnisma zemēm, cerībā, ka Rietumu uzskati šādā ceļā gūs virsroku? The Globe and Mail savā ievadā saka, ka Rietumiem bezkaŗa sacensībā jāparādot savas sistēmas pārākums, jo dabiskas izlases ceļā uzvarot stiprākie, bet vājākie ejot bojā.

K. Kampe

Vai iespējama Baltijas federācija?

Ideja par Baltijas valstu ūniju jeb federāciju pēc šo valstu atbrīvošanas no komūnistu jūga igauņu, latviešu un lietuviešu trimdiniekiem nav vēl noskaidrota un populārizēta. Visas brīvības gados noturētās konferences un vienošanās par Baltijas valstu polītisko aliansi ir centušās pēc Baltijas valstu valdību vienības, bet ne igauņu, latviešu un lietuviešu tautu polītiskās vienības,

Šīs atziņas izrietēja no Jaunanglijas baltiešu apvienības Bostonā rīkotās diskusijas Internacionālā institūtā, 28. janvārī. Temats bija Baltijas tautu federācija pēc Igaunijas, Latvijas un Lietuvas atbrīvošanas. Diskusijas vadīja mag. iur. V. Lambergs, panelī piedalījās pa divi igauņu ,latviešu un lietuviešu sabiedriskie darbinieki no vecākās un jaunās paaudzes. No latviešiem mācītājs E. Spīgulis un Harvarda universitāti beigušais jurists Andrejs Grots.

Pēc īsa referāta par Baltijas valstu ūnijas veidošanas vēsturi brīvības gados un tagad trimdā V. Lambergs diskusiju paneli lūdza atbildēt uz jautājumiem: 1) Vai Igaunijas, Latvijas un Lietuvas federācija ir polītiska nepieciešamība šo valstu brīvības un neatkarības nodrošināšanai nākotnē? 2) Vai atbrīvotajām Baltijas valstīm jāpaliek atsevišķi pilnīgi neatkarīgām un drošība jāmeklē Apvienotās Nācijās vai arī Eiropas savienotajās valstīs?

Diskusijās noskaidrojās, ka ne paneļa locekļiem, nedz klausītājiem nav bijuši pilnīgi zināmi visi fakti, konferences, nolīgumi un projekti par Baltijas valstu vienību brīvības gados un trimdā. Tādēļ notiks vēl turpmākie diskusiju vakari, lai iepazītos ar nelaiķa sūtņa Dr. A. Bīlmaņa, bij. ārlietu ministra F. Cielēna, lietuviešu jurista M. Anīsas un citiem projektiem par Baltijas valstu vienību. Tomēr, atbildot uz diskusiju vadītāja jautājumiem paneļa dalībnieku domas dalījās gandrīz uz pusi — par un pret pilnīgu Baltijas valstu polītisku federāciju. Lietuviešu valodnieks Dr. Fr. Gaļinis bija pret katru Baltijas valstu apvienošanos, jo tā radīšot tikai nesaskaņas, greizsirdību, nenovīdību baltu tautu starpā. Brīvības gados Latvija labāk sapratusies ar Igauniju nekā ar Lietuvu. No lietuviešiem izskanēja arī doma, ka federācijas gadījumā Igaunijai un Latvijai ir jāpalīdz Lietuvai ne tikai kā atgūt Viļņu, bet arī lietuviskos apgabalus no kaimiņu valstīm. Visi paneļa locekļi atzina, ka baltiešu sabiedriskā doma ir vairāk jāiepazīstina ar ideju par Baltijas valstu federāciju, noskaidrojot tās labās un varbūtējās nevēlamās puses, lai atbrīvošanas brīdī būtu jau kaut kāda idejiska skaidrība, kā būtu veidojama Baltijas valstu polītiskā nākotne. Kaut gan pēc atbrīvošanas galveno vārdu teiks igauņu, latviešu un lietuviešu tautas, kuŗu kodols pārcieš tagad komūnisma jūgu, tomēr arī brīvībā esošajiem ir jādomā un jāstrādā savas tautas nākotnei.

V. Kalns.

ASV PROTESTANTU BAZNĪCA KRUSTCEĻĒS

Vēl nav par vēlu protestēt pret Klīvlendas rezolūcijām

Kā zināms, pag. g. novembrī Klīvlendā sanāca ASV baznīcu nacionālās padomes sasauktā konference, kuŗā mums par lielu pārsteigumu pieņēma rezolūcijas, kas nenosoda komūnismu, bet ieteic saprasties un sadzīvot ar to. Mums ir grūti izsekot, kas ir bijuši šo rezolūciju ierosinātāji un kādi ir viņu motīvi, bet ir zināms, ka lielākā daļa konferences dalībnieku nav bijuši garīdznieki. Minētās rezolūcijas izraisījušas protesta viļņi visās ASV, pie kam sevišķi asi pret tām nostājušās draudzes, kuŗu locekļi ir immigranti - komūnisma upuŗi. Arī Latviešu ev. - lut. draudžu apvienība izteikusi savu negatīvo viedokli pret šiem atzinumiem, un daudzas latviešu draudzes, kas ietilpst kādā no sinodēm, kuŗas piedalījās Klīvlendas konferencē, jau izteikušas savu protestu.

Minētos atzinumus vēl apspriedīs ASV baznīcu galvas padomes sēdē 25. februārī, un ir paredzams, ka vairākas baznīcas izteiksies pret tiem un galu galā varbūt tos noraidīs, tā paglābjot protestantu baznīcu no kļūmīgā soļa.

Lasot Klīvlendā pieņemtos atzinumus, jāpabrīnās par attiecīgo konferences dalībnieku naivitāti un ignoranci lietās, kas saistās ar komūnismu. Tā minētos atzinumos cita starpā teikts, ka „mums jāatzīst, ka komūnistiskām nācijām ir savas intereses un saprātīgas bailes." Konferences dalībnieki nesaprot, ka „komūnistiska nācija" nav salīdzināma ar nācijām brīvā pasaulē. Komūnistiskā valstī ir apspiedēju virsslānis un apspiestās masas. Virsslānim ir bailes no savas valdības. Ja Klīvlendas rezolūciju autori grib nodibināt draudzīgas attiecības ar komūnistisko nāciju valdībām, tad tas nozīmē, ka apspiestās tautas liktenis tiem ir vienaldzīgs. Ar šādu soli apspiesto tautu masu izmisums un bezcerība padziļināsies.

Tikpat naīva ir rezolūcijās izteiktā cerība par sakaru izveidošanu starp ASV un komūnistisko nāciju baznīcām. Ja rezolūciju autori grib panākt draudzīgu attiecību izveidošanu ar komūnistu iecelto baznīcu galvām, tad tie sekmēs tikai komūnistu mērķus un izdzēsīs cerības staru, kas vēl palicis kristiešiem aiz dzelzs aizkara.

JAUNAS DARBA IESPĒJAS TELEVĪZIJĀ

(C. S.) — Kopš televīzijas raidījumu uzsākšanas Kanadā gandrīz 1000 jauniebraucēju ir atraduši darbu „Canadian Broadcasting Corporation" sabiedrībā.

Pārvaldes pirmais lielais darbs būs iztaujāt aplikantus, kas lūdz atļauju darbināt otro raidāmstaciju visās lielākās pilsētās. Šīs jaunās pilsētu stacijas kļūst par Kanadas lielākām televīzijas raidītājām: katrai būs vajadzīgs personāls ar 100 — 150 kvalificētiem darbiniekiem.

Rezultātā personāls būs jāpārgrupē, lai sagādātu darbiniekus jaunajām iestādēm, un stacijās būs cilvēku iztrūkums. Radīsies lieli jauni pieprasījumi pēc kvalificētiem talantiem: vietējie raidītāji tādēļ uzņems pieredzes bagātus darbiniekus no Eiropas zemēm.

Bez tam būs pieprasījumi arī pēc cilvēkiem ar pieredzi skatuves darbā — īpaši filmu darbā — kad jaunās stacijas sastādīs un izraudzīs savas programmas. Tām neļaus pārraidīt pārmērīgi daudz programmu no ārienes. Vietējām filmu sabiedrībām jāpaplašina darbība, lai varētu veikt pieprasījumus, bet tām jau tagad trūkst personāla, kas būtu pietiekami kvalificēts. CBC programmās jau tagad uzstājas daudzi Eiropas mākslinieki, un kad uzsāks darboties jaunās stacijas, šie pieprasījumi var pieaugt par 50%.

Atkārtosies tas, kas notika, kad iesākās pirmie televīzijas raidījumi. Arī tai laikā trūka pieredzējuša personāla. CBC vilināja ar kārdinošiem priekšlikumiem tos kanadiešus, kas bija devušies uz ārzemēm, lai mācītos televīzijas un filmu amatus. Pārskoloja arī ļaudis ar pieredzi radio raidījumos. Tomēr vēl arvienu nebija pietiekami daudz kvalificētu ļaužu, bet tādus atrada starp Eiropas immigrantiem.

Īpaši daudz eiropiešus nodarbina filmu produkcijas nozare. CBC tikko bija paveicis personāla sagādi savām raidāmstacijām, kad mazās privātās raidāmstacijas atklāja darbību mazākās pilsētās un ciemos. Šīs stacijas pievilka daudzus apmācītus cilvēkus no CBC ,un atkal radās brīvas vietas, ko vajadzēja aizpildīt. Pirmajos trijos - četros gados CBC techniskā personāla apgrozījums pieauga par 40% .

CBC nepiesaistīja šos ļaudis kaut kādu altruistisku nostāju dēļ. CBC pieeja personāla izraudzīšanā ir pilnīgi bezpersonīga: tie ir ieinteresēti nodarbināt tikai vislabākos spēkus. Ja diviem aplikantiem ir vienāda kvalifikācija, bet vienam no tiem ir grūtības ar valodu, tad pēdējais darbu nedabūs. Bet tas arī ir vienīgais šķērslis, jo CBC atzīst, ka jaunkanadieši ir tādi paši kanadieši kā visi citi.

Ja ir zināmi ļaudis Eiropā, kas strādā radioraidītājos, TV, reklāmā, filmā vai uz skatuves un plāno doties uz Kanadu, ieteicams tiem nosūtīt pa pastu pieprasījumus CBC, atzīmējot savu pieredzi pagātnē un kvalifikāciju un kāda veida darbu tie vēlētos. Kaut gan CBC visai retos gadījumos pirms kandidāta redzēšanas personīgi dos kādus piedāvājumus ,tomēr tie atbildēs uz katru vēstuli un izskaidros situāciju katrā noteiktā darbības laukā. Ja darba iespēju nebūs, CBC nekautrēsies to arī paziņot.

CEĻA VĀRDI

Pasaules ritmā viss ir labs, kas mūsu dvēseli dara lielāku, kas mūs paceļ pāri dūksnāja smacīgumam.

☆

Kur valda brīvība, tur uzvar patiesība.

☆

Personīgās brīvības noslēpums ir spēja atteikties.

☆

Tikai mijiedirbē ar apkārtni mūsu spējas kļūst nozīmīgas.

☆

Tas, no kā mēs visvairāk 'baidāmies, visātrāk mūs piemeklē.

K. Raudive

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKAS DRAUDZE NEGRIB MAKSĀT SINODEI

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes pilnsapulcē Betlēmes baznīcā bija pulcējušies pāri **par 200 cilvēku.** Ar lielu balsu vairākumu pilnsapulce izteicās par trešā mācītāja pieņemšanu. **Trešais mācītājs** draudzē būs Osvalds Gulbis. Viņš ir dzimis Jelgavā 1910. g., beidzis L. U. teoloģijas fakultāti 1936. g., pēc kam atgriezies Jelgavā, kur bija skolotājs Hercoga Pētera ģimnazijā un Mārtiņa Lutera draudzes gans, sprediķojis Sv. Trīsvienības baznīcā līdz tās nodegšanai 1944. g. Trimdas posmu Vācijā pavadīja Memingenā. 1948. g. ieradies Amerikā un 1956. g. uzņēmies garīgo aprūpi Ņufaundlendā.

Apspriežot budžetu, izcēlās plašākas pārrunas par maksājumiem sinodei (ULCA), kam paredzēti 1.000 dol. Pacēlās balsis pret maksājumu, jo sinode piedalījusies Klīvlendas konferencē, kur pieņemtas rezolūcijas par sadarbību ar komūnismu. Vienojās ,ka minēto summu atstās budžetā ,bet nogaidīs, kā izšķirsies Klīvlendas rezolūciju jautājums. Budžets 1959. g. sabalansēts uz 46.200 dol. Draudzes locekļu pamatnodeva paliek 12 dol. gadā strādājošiem vīriešiem, un, pēc iespējas arī sievietēm, jāmaksā vēl papildus nodeva 6 dol.

No sniegtā darbības pārskata redzams, ka notecējušā gadā notikuši 170 dievkalpojumi 10 vietās, caurmērā vairāk kā trīs dievkalpojumi katru svētdienu. 160 dievkalpojumi notikuši 7 baznīcās, 8 dievkalpojumi vasaras nometnēs, 2 dievkalpojumi kapsētās. Darbinieku skaits draudzē pieaudzis — darbojas grāmatvedis, darbvede. Ar 1. maiju lauku īpašumu pārzinās māc. A. Zuzāns .

Draudzes skolu sistēmā ir 7 svētdienas skolas un 3 vidusskolas, ar kopskaitā 326 skolēniem, 34 pilntiesīgiem skolotājiem un 5 praktikantiem. Skolotāju kursus apmeklējuši 63 kursanti. Lauku īpašumā turpinās izbūves darbi, iekārtota peldētava, sagādāts inventārs 80 personu novietošanai vienā laikā. Lielākais ziedojums saņemts no Jāņa Risberga, kas nodevis materiālus 1.078 dol. vērtībā. Draudzes locekļu kopskaits uz š. g. janvāri bija 3.671.

Valdē par priekšsēdi atkal ievēlēja līdzšinējo V. Gobiņu. Pārvēlamos valdes locekļus — A. Jūgu, M. Kļaviņu un V. Mateusu visus ievēlēja par jaunu. Revīzijas komisijā ievēlēja J. Pelši, Cerbuli un J. Dikmani.

(Plašāks darbības pārskats nāk. n-rā).

KOLORĀDO SPRINGĀ (Colo)

29. janvārī Kolorādo Springas Evergrīna kapsētā guldīja 26. janvārī mirušo 71 g. v. Eugeniju Brežģi. Aizgājēju izvadīja amerikāņu katoļu mācītājs. Latviešu biedrības vārdā ziedus nolika J. Bergmanis. Ziediem noklāja aizbērto kapu. Pēc aizgājējas sēro 2 meitas un 2 mazmeitas un znots Ludv. Grīns.

AK MEITENĪT MAIGO,
TEV PUKST ŠĪ SIRDS!

KARNEVĀLS KATRĪNĀS

Š. G. 14. FEBRUĀRĪ ATLANTA KLUBA TELPĀS, GENEVAS IELĀ.
SĀKUMS PLKST. 8-os VAKARĀ.
Visus laipni ielūdz DV ST. CATHARINES NODAĻA.

FILMU PASAULĒ

Šis nedēļas sākumā kā pirmo bija izdevība skatīt britu jauno filmu „The Horse's Mouth" (Zirga mute), filmētu pēc Džoisa Karija noveles šajā pašā vārdā. Alekss Guiness šoreiz tēlo slavenu gleznotāju ar vēl neredzēti „plašu vērienu". Vārdi tam plūst kā no pilnības raga, un viņš zina, kā tikt galā ar visiem — policiju, miljonāru draugiem, siklietu tirgotājiem u. t. t. Galleja Džimsona lomā Guinesam ir laba iespēja parādīt sevi visādās komiskās situācijās. Filmas vislabākais skats ir tas, kad Džimsona, „draugi", kuriem naudas nekad netrūkst, pārrodas no pavaditā atvaļinājuma Jamaikas salā. Tie atrod savu dzīvokli pārvērstu līdz nepazīšanai. Augšas stāvā vairs palicis tikai „meistars" ar savu lielo „pēdu laikmetā" sienas gleznojumu, bet vienu stāvu zemāk (kas radies grīdai ielūstot) okupējis kāds cits mākslinieks - skulptors ar savu daiļo modeli. Kamēr biedra darbi arvien saraujas . . . Tātad — divi cilvēki ar pilnīgi pretējiem uzskatiem laikmetīgā mākslā. Seviški lieliski ir attēlots miljonāru izmisums un pārsteigums, ko tiem sagādā Gallija „revolūcionārā māksla" Šī ir filma ar dzirkstošo humoru, labi piemērota laika kavēkļim.

☆

Vācijā platekrāni (Cinema Scope) ierīkoti jau pavisam 3.904 kinoteātros.

☆

Padomju Savienības un sarkanās Ķīnas filmu darbiniekiem esot izdevies uzņemt filmā „fata morgānu".

☆

Desmit lielākās filmu sabiedrības ASV ziņo, ka pagājušā gada filmas ienesušas 32 milj. dolaru peļņas. Filma „Tilts pāri Kwai upei" viena pati ienesusi 18 milj. dolaru; tai seko De Milles — „Desmit baušļi". A. K.

KRĀŠŅA UN GREZNA PRESES BALLE BOSTONĀ

Arī šogad Bostonā Preses ballē izlozēja dzīvu pili, ko laimēja Elza Plūme. Laimīgo ieguvēju apsveic plašs preses ļaužu pulks. 1. attēlā no kr.: V. Eglītis, A. Rudzīte, R. Skujiņš, M. Cīrule, H. Rudzītis, O. Akmentiņš, E. Plūme, rež. V. Streips, Dr. P. Rožankovska, Kr. Grāmatnieks, Dr. Ingr. Gutberga un J. Cīrulis. Pēc balles otrā dienā notika rakstnieku pēcpusdiena, piedaloties 7 autoriem, kuru priekšnesumu Voice of America ieskaņoja skaņu lentā noraidīšanai uz dzimteni. No kreisās: Fr. Freidenfelds, Z. Liepa, A. Cīrule, L. Tauns, Dz. Zeberiņa, J. Porietis, N. Kalniņš. Otrā rindā: O. Akmentiņš, Alfreds Vilnis, Marija Urnežus.

Foto V. Grāvītis

ČETRAS NEDĒĻAS BALETAM

Kanadas Nacionālais bālets sāk sezonu Toronto

Kanadas nacionālā baleta apvienība pēc panākumiem bagātas turnejas pa Ziemeļameriku un Meksiku 2. februārī sāka savas 4 nedēļu izrādes Toronto Karaliskajā Aleksandra teātrī. Šai laikā balets uzvedīs pavisam 14 dažādus iestudējumus, starp tiem 2 lielus jauniestudējumus, — klasisko „Kopēliju" un 3 cēlienu kanadiešu oriģinālbaletu „Balāda".

Nacionālais balets ar lepnumu var atzīmēt, ka ir vienīgā trupa Ziemeļamerikā, kuras repertuārā ir 4 baleta meistardarbi — Gulbju ezers, Gizella, Princis Riekstkodis un Kopēlija. Princi Riekstkodi pagājušajos Ziemassvētkos 90 minūšu uzvedumā pārraidīja visas Kanadas televīzijas stacijas.

Meksikā pagājušā vasarā Kanadas baleta izrādes 3 nedēļās noskatījās 70.000 apmeklētāju, un ievērojamākie kritiķi rakstīja: „Šeņ mums nebija bijusi izdevība skatīt tik augstas kvalitātes trupu ar tik briljantu sniegumu."

Kanadas Nacionālā baleta trupu veido daudzu Kanadā ieceļojušo mākslinieku un tautību pārstāvju: bulgāru, italiešu, ukraiņu, somu, poļu, dienvidslavu, zviedru, un vāciešu dejotāji.

Pašreiz trupa ir tikai 8 gadus veca, bet tās galvenie solisti — Cēlija Franka, Luisa Šmita, Deivids Ādams, Liliāna Džarvis, Andžela Lei, Ērls Krauls, Grants Streits un Betija Popa — ir jau guvuši internacionālu ievērību un atzinību.

Baleta pilno simfonisko orķestri vada diriģents Džordžs Krams; šai sezonā, cita starpā, varēsim skatīt Gulbja ezeru (4 cēlienus), Princi Riekstkodi (4 cēlienus) Gisella (2 cēlienus), Kopēliju (3 cēlienus), Silfīdas kārnevālu, Ziemas nakti, Offenbachu pazemē, Tumšās elēģijas, un citus meistardarbus.

D. Ādams un Liliāna Džarvis baletā „Princis Riekstkodis".

Otto Krolla Kultūras biroja ievērojams devums sabiedrībai

Doma par Kultūras biroja dibināšanu Otto Krollam radās jau 1954. gada 26. maijā, kad pēc pirmās sēdes Hull House administrācija piešķīra tiesības saukt šo namu par „Latviešu kultūras namu", izliekot pie tā attiecīgu izkārtni. Dažādu apstākļu dēļ nodomu īstenoja tikai 1958. gada 23. martā. Pirmajā sēdē piedalījās Ruta Eichenfelde, Helmuts Eichenfelds, Aivars Osis, Arnolds Strautnieks, Jūlijs Staprāns un Otto Krolls. Par biroja darbības uzsākšanu informēja presi, pie kam daži laikraksti informāciju iespieda pilnīgi, citi ar saviem komentāriem. Savu darbu Čikāgā birojs ievadīja ar Jāņa Tīdemaņa plašo gleznu skati Bowen zālē, maija sākumā. Izstādīti bija 87 darbi, no kuriem pārdoti 18. Tā kā Tīdemanis ieradās pēkšņi, tad birojam nebija iespējas izstādi izziņot tā, kā tas bija paredzēts. Vainojama bija profesora slimība. Tomēr ieradās ap 600 apmeklētāju.

Vēloties popularizēt grāmatas plašākām aprindām un uzklausot izdevēju ziņojumus par lasītāju skaita samazināšanos pat līdz 75%, birojā radās vēlēšanās sarīkot grāmatu un gleznu skati - tirdziņu. Skatē ar gleznām piedalījās Vitauts Aistars, Arnolds Šimanis un Voldemārs Ozoliņš. Ar grāmatām izdevēji: Ed. Alainis, Daugava, Dīķis, Ed. Dobelis, A. Kalnājs, H. Riekstiņš un O. Krolls. No izstādītām 18 gleznām pārdeva 5, grāmatas pārdotas par $312,-. Rīkotājiem bija vēlēšanās šo sarīkojumu izveidot par īstu kultūras manifestāciju ar priekšlasījumiem un koncertiem, kas arī izdevās. Izdevēji bija apmierināti, tāpat apmeklētāji, jo saņēma grāmatas ar 10% atlaidi. Ar cittautu valodā iznākušajām grāmatām piedalījās Latvijas sūtniecība Vašingtonā un Kn. Lesiņš. Sekoja Jāņa Kalmītes izstāde no 23. līdz 30. novembrim. Tā bija izplānota jau agrā pavasarī un arī izdevās tā, kā bija iecerēta. To apmeklēja amerikāņu ekskursanti un ļoti kupls skaits latviešu interesentu, kopā ap 1000 personu, kas ir liels sasniegums kultūras laukā. Visas izstādes notika Bowen zālē, un tās atklāja Čikāgas latviešu organizāciju apvienības pr. māc. V. Landmanis. Izstādē pārdoti 32 darbi. Izstādes tehniskajā kārtošanā piedalījās J. Strods, J. Kursulis, P. Kirsons ar ģimeni, R. Eikens, Skomba ar kundzi, u. c.

Biroja darbības laikā notikušas 5 lekcijas, ar Karolas Dāles, Hugo Riekstiņa, N. Trepšas, Jāņa Kalnieša un Jāņa Kalmītes piedalīšanos. Bez tam notikuši 4 kancerti.

Par Kultūras biroja darbu O. Krolls sniedza biroja līdzgaitniekiem plašu pārskatu, norādot, ka Kultūras birojs, sekojot svētku komitejas aicinājumam, pārdevis arī Dziesmu svētku biletes. visus sludinājumus un sarakstī, tāpat biļešu pārdošanu kārtojot bez atlīdzības.

Birojs piedalījies Ed. Ramata lumbusā, Mineapolē un Milvokos. Kanadā DV dienās dziedāja Marta Cakare un Vilma Landmane.

Kalamazū DV dienās notika gleznu izstāde, kurā no Čikāgas piedalījās V. Aistars, Arnolds Šimanis un Voldemārs Ozoliņš.

Sadarbojoties ar DV Čikāgā, jaungada sagaidīšanā piedalījās no ČLT Māra Antena, Valdis Hermanis un Aivars Osis.

Otto Krolla Teātra studijas bērnu kopa uzvedusi Verēnas Strautnieces iestudējumā Emīla Skujenieka lugu „Robinsons", piedaloties minētās studijas Jaunatnes kopai. Dziesmas iestudēja Vl. Vištelis ,dejas — bij. Nacionālās operas baletsolists Eižens Mežulis. Dekorātors Andris Bite.

20. septembrī notika Minesotas teātŗa viesizrāde ar Celma dziesmu spēli „Vecdambju teika".

8. novembrī kopa sarīkoja kopīgi ar DV Čikāgas apvienību Milvoku DV apv. teātŗa viesizrādi „Princese Gundega un karalis Brusubārda."

Otto Krolla Teātŗa studijas operešu kopa Valdemāra Salnas mūzikālajā iestudējumā un V. Hermaņa režijā iestudēja Ad. Alunāna - Al. Mellīja operetti „Mucenieks un muceniece. Ārpus Čikāgas izrādes notikušas Klīvlendā, Kolumbusā, Saginavā, Grand Rapidos, Linkolnā, Desmoinā un Kalamazū.

Turpmākās izrādes paredzētas: vasarā — ASV dienvidos un Kanadā.

Referātam sekoja dzīvas pārrunas un atzinīgi vārdi par paveikto darbu.

A. Nuliša vinete

(12. turpinājums)

„Ziemeļa kungs," Imants atlaida degunu, „atbildiet man tikai tad, kad savu būšu izrunājis, un tad arī tikai ar jā vai nē. Man ar jums kāda svarīga lieta pārrunājama; vai iespējams jūs sastapt kaut kur ārpus jūsu mājas, pie tam tā, lai jūsu kundze nezinātu ,ka mēs esam satikušies?"

„Kas runā?"

„Piedodiet! Ātrumā pavisam aizmirsu — jūsu kundzei teicu pirmo, kas pagadījās — Abramoviču. Īstenībā — Grants. Bet lūdzu — nenododiet mani."

„Labi. Protams."

„Paldies. Vai man minēt vietu un laiku, jeb vai jūs to darīsit?"

„Darait jūs."

„Rītvakar?"

„Labi."

„Astoņos?"

„Jā."

„Galvenajā stacijā. Ar mieru?"

„Jā. — Mana sieva pašreiz izgāja no istabas, esmu viens un varu tāpēc runāt. Vai nepaskaidrosit tuvāk, kas noticis? Vai tam kāds sakars ar manu sievu?"

„Pa daļai, Ziemeļa kungs. Jūsu kundze šodien bija pie manis un —"

„Pie jums?!" Ziemelis viņu pārtrauca. „Ko viņa pie jums meklēja?"

„Lūdzu nenododiet mani. — Viņas izturēšanās katrā ziņā bija tik īpatna, ka guvu pārliecību, ka pareizākais runāt ar jums. Tāpēc jums zvanīju. Jūs varēsit rītvakar būt?"

„Jā." Ziemeļa atbilde atkal bija strupa un īsa.

„Jūs vairs neesat telpā viens?"

„Nē."

„Tad paliek kā norunāts?"

„Jā. Paldies, Ziemeļa kungs."

„Lūdzu. Sveiki."

☆

Ķelputs bija ļoti neapmierināts, ka Imants nepalika mājās.

„Kur tu dzenies apkārt? Piektdienas vakars — varētu mierīgi ieņemt kādu lāsi, bet tu vienā skriešanā. Brūti atradis?"

Viņš bija ienācis Imanta istabā, aizņemties krēslu. Pāri gaitenim pa atvērtajām durvīm no Ķelputa telpas dzirdēja vairākas vīriešu balsis.

„Kāda goda diena?" Imants jautāja.

„Ne jau man. Vienam sābrim kāzu jubileja. Iebraucis no mežiem, jāpalīdz nosvinēt."

„Tad dāmas arī piedalās?"

„Nu gan saules dūrienu dabūjis!" Ķelputs bija sašutis, „manā istabā! — Nē. Viņam jau vecā Rīgā. Nupat šodien paku aizsūtīja."

„Jaunu sievu te nav meklējis?"

„Par ko? Viņi jau labi sadzīvo. Šī raksta, šis sūta pakas, un tā. — Nu, ko? Nepaliksi?"

„Nē. Darīšanas."

Ķelputs paņēma krēslu un aizgāja.

☆

Ziemelis Imantu šveicināja laipni, bet atturīgi; Imanta neparastais aicinājums un lielā noslēpumainība viņu ziņkāroja, bet arī kaitināja.

„Piesēdisimies," viņš norādīja solu, „jeb, varbūt, iesim bufetē? Tasi kafijas?"

„Paldies," Imants noraidīja, „tepat būs labi. Pat labāk — klusāks."

Viņi apsēdās un aizsmēķēja.

„Nu?" Ziemelis jautādams skatījās Imantā; tad mazliet pavīpsnāja. „Sazvērestība? — Bet jūs teicāt, ka mana sieva bijusi pie jums. Kādā sakarībā?"

Imants īsi atstāstīja Ziemeļa kundzes nāciena nolūku.

„Viņas runa un izturēšanās bija tik īpata, ka atzinu par savu pienākumu, jūs par to informēt," viņš nobeidza.

Ziemelis bija iegrimis domās un brīdi neatbildēja. Tad viņš pacēla galvu un ieskatījās cieši Imanta sejā.

„Jūs esat pārliecināts, ka mana sieva traka?"

Imants neveikli pasmaidīja.

„Pārliecināts neesmu ne par ko. Atstāstīju tikai to, ko pats novēroju un dzirdēju. Seciniet pats."

„Bet domāt jūs taču tā domājat?"

„Domāt es domāju, ka viņa kaut kādu pārdzīvojumu dēļ kļuvusi tik nervoza, ka vienā vai otrā gadījumā notikumus vērtē vairs tikai no viena viedokļa. Acīmredzot, jūsu — hm — uzmanība, ko pievēršat Straumēna kundzei, viņai nav sveša."

Ziemelis saslējās.

„Nedomāju, ka esmu jums devis tiesības jaukties manās un Straumēna kundzes attieksmēs. Tās ir mūsu pilnīgi privāta darīšana.

„Neapšaubāmi. Bet redziet — kādreiz jaunībā dažus gadus nostudēju teoloģiju, un no tiem laikiem man pielipusi pasaules lāpīšanas tieksme. Jūsu kundze izrunājās tik īpati, ar tādu naidu un pat draudiem pieminēja Straumēna kundzes vārdu, ka atzinu, ka tas mans pienākums, brīdināt jūs — un caur jums arī Straumēna kundzi."

„Būtu labāk, ja teologi mazāk rūpētos par citu, bet vairāk paši par savām problēmām. Vienā pašā viņu spredikī ir vairāk neskaidrību un neatrisinātu jautājumu kā veselā cilvēka mūžā."

„Manuprāt, neatrisinātu jautājumu un problēmu būtu mazāk, ja mēs vairāk klausītos padomos, kas pamatoti gadu tūkstošos veidotās atziņās. Jautājumi taču īstenībā vienmēr tie paši vecie, problēmas tās pašas mums, kādas bija paaudzei pirms mums un paaudzēm, kas dzīvoja pirms simts — tūkstoš — un pat desmit tūkstoš gadiem. Un arī atbildes būs vienmēr galu galā tās pašas. Tikai — mums tikas maldīties pa tiem pašiem sāņu ceļiem kā agrākajām paaudzēm. Jo mums liekas — mēs esam gudrāki par viņām."

„Jūs domājat, ka neesam?"

„Nē. Neesam. Ja mēs būtu gudrāki, mēs neatkārtotu tās pašas kļūdas, ko nodarīja tēvi un tēvu tēvi. Bet mēs tās atkārtojam. Mēs zinām, ka tās ir kļūdas, bet tas nekā nelīdz. Mēs zinām, ka ogle dedzina, bet mēs it kā gribam pierādīt, ka tas tā nav. Ka mūsu delnu viņa nededzina. Ka mūsu āda cietāka. Ir teikts, ka nevajag iekārot cita sievu un ka Dievs to sodīs, kas to dara, bet mums liekas — tas bija teikts senajiem jūdiem, tas nezīmējas uz mums, un mēs izstiepjam savas rokas pēc cita laimes. — Bet tā nav, tas teikts arī mums, un — mums par to jāmaksā."

„Vai jūs netaisāties dibināt trešo draudzi mūsu pilsētā?" Ziemelis mēģināja zoboties, bet varēja redzēt, ka īsti labi nejūtas. „Divas te jau ir, un vēl laba tiesa latviešu nav ne vienā, ne otrā."

Imants piecēlās.

„Es jums pateicu, kas man bija jāsaka. Tālākais jūsu ziņā. Tikai viena lieta: runājot par Straumēna kundzi, jūsu kundze izteica draudus. Uzmanieties, ka nekļūstat vainīgs nolaidībā, ja notiek kāda nelaime."

„Mana sieva pat nezina, kur Straumēna kundze pašreiz dzīvo."

„Neaizmirstiet, ka nervu slimajiem piemīt īpaša varēšana un neatlaidība. Ja viņa gribēs, viņa noskaidros Straumēna kundzes adresi nedaudzu dienu laikā."

„Un ko jūs man ieteiktu darīt?"

„Runāt ar nervu ārstu. Labāk šodien nekā rītu."

„Lai par mani tenko vēl vairāk kā līdz šim? Ka es iebāzis sievu trako namā, lai varētu satikties ar Straumēna kundzi? Jūs taču zināt, kā cilvēki runā?"

„Kas ir ļaunāk: ja ļaudis runā, vai — ja notiek nelaime?"

„Nelaime! Tā jūs domājat. Mana sieva nekad nav izrādījusi varmācības pazīmes."

„Kā gribat. Katrā ziņā domāju, ka jābrīdina arī Straumēna kundze."

„Jūs zināt, kur viņa dzīvo?"

Ziemeļa straujā interese Imantam lika attapties.

„Nē. Bet ko nevar sameklēt, ja meklē?"

☆

No Ķelputa istabas pāri gaitenim vēlās vēlīno dzīvotāju balsis. Pa laikam kāds mēģināja atsākt dziesmu, dažs viņam pievienojās, bet jau pusceļā atkrita, un dziesmu nekad nebeidza ne tie paši dziedātāji, ne tai pašā toņkārtā kā sākta.

Uzmanīgi, lai Ķelputs nemanītu, Imants bija aizslīdējis viņa durvīm gaŗām. Istabā gaiss bija sauss, karsts un sasmacis — saimniece necieta, ka istabu vēdināja, un vienmēr, kad Imants atstāja māju, viņa pārbaudīja, vai logs nav atstāts vaļā.

Viņš atlaidās gultā guļus un aizlika rokas aiz pakauša.

Un domāja neizdomājamo, neatrisināmo domu ar redzīgo aci, kas pamazām ar tumsu bija apradusi, raudzīdamies griestos un zemapziņā sekodams dzērāju dziesmai Ķelputa istabā. Likās, tagad bija dzirdamas arī dažas sieviešu balsis.

Monika . . .

(Turpinājums sekos)

Sestdien, 1959. gada 7. februārī, 11. n-rs.

Jānis Cīrulis

JĀZEPS VĪTOLS

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪ

Tad, laikam aprīļa vidū, ap Detmoldu sāka tarkšķēt ložmetēji un dunēt lielgabali. Pilsēta aizturēja elpu. Dzirdēja runājam, ka goldfazāni un SS vienības tūrēšoties līdz pēdējam vīram, bet kad amerikāņi sāka apšaudīt pilsētu, ik pa piecām minūtēm raidīdami nelielus šāviņus tieši tās sirdī, varonība saplaka, un gandrīz ik krūmā varēja atrast pa brūnam vai pelēkam mundierim. Kad lidmašīnas zemā lidojumā nometa pāris bumbas un pār jumtiem kaisīja fosforu, izsaucot ugunsgrēkus, ložmetēji apklusa, un gaismiņai austot, Detmoldas ielās sāka žvadzēt amerikāņu tanku ķēdes. Ap tankiem aplipuši sēdēja nēģeri, zelēdami gumiju vai smēķēdami resnus un garus cigārus. Vāciešu bija pagalam nobijušies, jo sagaidīja no melnajiem visādas varmācības un mežonības, bet nekas nenotika. Kāds piedzēries moris gan bija līdz nāvei nobaidījis vienu kautrīgu latviešu meiteni, bet citādi nēģeri uzvedās pieklājīgi un devīgi ēdināja vāciešu ar šokolādi. Tās lidoja ap viņiem kā balti tauriņi. No šīs šokolādes tad daudzām vēlāk piedzima melni bērni, par lielu brīnumu pašām un no kara pārnākušajiem vīriem.

Jau tai pašā dienā nēģeri pašu virsnieku vadībā sāka apstaigāt mājas meklēdami vācu karavīrus, ieročus un šņabi. Viena tāda komanda ienāca arī pie mums, bet nekā neatradusi atvainojās par traucējumu un aizgāja. Izvadīdams ciemiņus pa durvīm, Dr. Šancs izteica prieku par nēģeru pieklājību, jo esot sagaidījis to ļaunāko.

Virsnieks viņam itin labā vācu valodā atbildēja:

„Pagaidiet, kad ienāks baltie!"

Baltie ienāca jau otrā dienā, un sākās tas pats. Gāzelēdamies čāpstinādamies, ar mašinpistolēm rokā, tie Šanca dzīvoklī un pagrabā izčamdīja visas malas, bet nekā neatraduši, jautri smaidīdami novilka Šanca kundzei un meitai rokas pulksteņus. Šancam norāva aiz važiņas ar visu pogu, bet manu, kopā ar Latvijas kabatas nazi, paņēma no galda, un valodā kaut ko veicīgi vien lavijās laukā. Dāmas pēc steiguma sacēla lielu mudināja mūs iet k lotles, bet Šancs atm Nodomājām, ka tie Čikāgas gangsteŗi, u šodien uz viņiem ir mas.

Vāciešī slēpās sa bet atļautajās stund rēja iziet uz ielas va pa ielām klaiņoja krievu un poļu gū bija nometināti n gustdorfā. Tie vācu kāva cūkas, vistas vu ēdamu baribu. D ja uzlauzuši milzīgu tavu. Ap to blaustīj jās amerikāņi ar k sarkano dziru slapj līdz kājām. Sāvuši nu strūkloja uz grī ņos, un visi dzēra g kiem. Arī mūsu jau tās un nesa pro vien. Kāds krievs m kur atrodas tukšās pāris paņēmis, nokā Taču, ja negribēja l līdz potītēm, nekā sākt nevarēja. Kād krievs piepildīja n arī man tika kaut laupījuma. To vak latviešī dziroja un bāku, vācu kungiem nu nelietīgi izlaisti nu.

Latviešu grupiņa sies operas namā, kartotēkā, ievēlēja vu pirmo ricības uzņemtu sakarus komandantu. Ja „valdībā" iegāja pl nis, agr. B. Radz Ezīte, visi labi a pratēji. Abi pēdējie ka strādāt koman tulkiem un lepni pos. Viņi arī izgā grupai liekas pārtl arī citādi rūpējās ž žu labklājību. Mūs rindu dāmas un nekautrēdamās s amerikāņu virtuvēs pārnesdamas virle giem pa konservu

GIRTS SALNAIS

(196. turpinājums)

„Vai viņš traks?" Metuzālam līdz šim nebija vies dabūt no Daga skaidrību, kas īstenībā slēpja cigajā sludinātājā.

„Man kauns atzities, bet — tā bija mana m sirds." Dags sāpīgi viebās. „Viņš bija mans tī biedrs. Bet allaž ir kā pusē jucis. Riebīgākais, ka patik nepiedzīvojušām meitenēm un padzīvojušām vām. Pagājušā gadā kāds ducis tādu viņu vajāja dā. Cita ar policiju, cita tāpat lūgdamās nelauzt bu solījumus. Mani nejauši satiekot, izmisis stāsti neesot vairs citur drošas vietas kā pie purvāju nolu indiāņiem, bet tur arī ,ilekoties, jau esot kau priekšā, sakarā ar viņa pārāk citīgo darbu gar indiānieti, pievēršot to īstai ticībai. Lūdzās, lai g Jūs toreiz gribējāt kādu atrakciju Saiešanas šķūnī. nozvērējās skatīties sievietēm tikai pāri. Dienvidos vām patīk viņā klausīties gluži labi. Runās un sp kos gan nav nekādas jēgas, bet bībeli viņš zina no vas, un dažus tekstus ar brēkšanu vien iebrēc kla jiem galvā. Un, varbūt, viņš, nabadziņš, šoreiz būt rējis vārdu, ja pati Dēzija to nebūtu apreibinā Dags skumīgi pavērās otrā. „Jums būtu jāmēģina D viņu izrunāt no galvas."

„Na, ja viņai tas būtu jāizrunā tikai no ga Metuzāls uz brīsniņu bija nokaitināts. Viņš izla Dagu ciniskiem vārdiem, bet beigās pasmējās.

„Kur tāds radies? Jūs man nemēģināsit ies ka viņš tiešām gatavojies teoloģiskam arodam."

Dags šņaibījās, cik to atļāva gaļainā seja.

„Nē," viņš teica, „bībeli Tenisijs iemācījās no vas aiz pārpratuma un tēva kokvilnas plantāciju krota dēļ. Un varbūt, visvairāk tādēļ, ka viņa mā

ks. I. attēlā no kr.: V. Eglītis, A. ks, Dr. Ingr. Gutberga un J. Ciru- ņoja skaņu lentā noraidīšanai uz Akmentiņš, Alfreds Vilnis, Marija Foto V. Grāvītis

lumbusā, Mineapolē un Milvo- ķos. Kanadā DV dienās dziedā- ja Marta Cakare un Vilma Landmane.

Kalamazū DV dienās notika gleznu izstāde, kurā no Čikāgas piedalījās V. Aistars, Arnolds Šimanis un Voldemārs Ozoliņš.

Sadarbojoties ar DV Čikāgā, jaungada sagaidīšanā piedalījās no CLT Māra Antena, Valdis Hermanis un Aivars Osis.

Otto Krolla Teātŗa studijas bērnu kopa uzvedusi Verēnas Strautnieces iestudējumā Emīļa Skujenieka lugu „Robinsons", piedaloties minētās studijas Jaunatnes kopai. Dziesmas ie- studēja Vl. Vištelis ,dejas — bij. Nacionālās operas baletsolists Eižens Mežulis. Dekorātors, An- dris Bite.

20. septembrī notika Mineso- tas teātŗa viesizrāde ar Celma dziesmu spēli „Vecdambju tei- ka".

8. novembrī kopa sarīkoja ko- pīgi ar DV Čikāgas apvienību Milvoku DV apv. teātŗa vies- izrādi „Princese Gundega un karalis Brusubārda."

Otto Krolla Teātŗa studijas operešu kopa Valdemāra Salnas mūzikālajā iestudējumā un V. Hermaņa režijā iestudēja Ad. Alunāna - Al. Mellīja opereti „Mucenieks un muceniece. Ār- pus Čikāgas izrādes notikušas Klīvlendā, Kolumbusā, Sagina- vā, Grand Rapidos, Linkolnā, Desmoinā un Kalamazū.

Tūrpmākās izrādes paredzē- tas: Vasaigat — ASV dienvidos un Kanadā.

Referātam sekoja dzīvas pār- runas un atziņīgi vārdi par pa- veikto darbu.

---

nav, tas teikts arī mums, un — mums

isāties dibināt trešo draudzi mūsu pil- ēgināja zoboties, bet varēja redzēt, ka „Divas te jau ir, un vēl laba tiesa lat- nā, ne otrā."

ās.

ecu, kas man bija jāsaka. Tālākais jū- ena lieta: runājot par Straumēna kun- izteica draudus. Uzmanieties, ka nekļū- idībā, ja notiek kāda nelaime."

pat nezina, kur Straumēna kundze

ka nervu slimajiem piemīt īpaša varē- šība. Ja viņa gribēs, viņa noskaidros zes adresi nedaudzu dienu laikā."

nan ieteiktu darīt?"

ervu ārstu. Labāk šodien nekā rītu."

ni tenko vēl vairāk kā līdz šim? Ka es ko namā, lai varētu satikties ar Strau- s taču zināt, kā cilvēki runā?"

ļk: ja laudis runā, vai — ja notiek ne-

ā jūs domājat. Mana sieva nekad nav cības pazīmes."

Katrā ziņā domāju, ka jābrīdina arī ze."

ur viņa dzīvo?"

ujā interese Imantam lika attapties. nevar sameklēt, ja meklē?"

*

istabas pārī gaitenim vēlās vēlīno dzīvo- laikam kāds mēģināja atsākt dziesmu, vienojās, bet jau pusceļā atkrita, un nebeidza ne tie paši dziedātāji, ne tai ā sākta.

ai Ķelputs nemanītu, Imants bija aizslī- m gaŗām. Istabā gaiss bija sauss, karsts saimniece necieta, ka istabu vēdinā̦ja, un nants atstāja māju, viņa pārbaudīja, vai vaļā.

s gultā guļus un aizlika rokas aiz pa-

neizdomājamo, neatrisināmo domu ar pamazām ar tumsu bija apradusi, rau- tos un zemapziņā sekodams dzērāju a istabā. Likās, tagad bija dzirdamas arī alsis.

(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

JĀZEPS VĪTOLS DETMOLDĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

Tad, laikam aprīļa vidū, ap Detmoldu sāka tarkšķēt ložmetēji un dunēt lielgabali. Pilsēta aizturēja elpu. Dzirdēja runājam, ka goldfazāni un SS vienības tūrēsoties līdz pēdējam vīram, bet kad amerikāņi sāka apšaudīt pilsētu, ik pa piecām minūtēm raidīdami nelielus šāviņus tieši tās sirdī, varonība saplaka, un gandrīz ik krūmā varēja atrast pa brūnam vai pelēkam mundierim. Kad lidmašinas zemā lidojumā nometa pāris bumbas un pār jumtiem kaisīja fosforu, izsaucot ugunsgrēkus, ložmetēji apklusa, un gaismiņai austot, Detmoldas ielās sāka žvadzēt amerikāņu tanku ķēdes. Ap tankiem aplipuši sēdēja nēģeŗi, zelēdami gumiju vai smēķēdami resnus un gaŗus cigārus. Vācieši bija pagalam nobijušies, jo sagaidīja no melnajiem visādas varmācības un mežonības, bet nekas nenotika .Kāds piedzēries moris gan bija līdz nāvei nobaidījis vienu kautrīgu latviešu meiteni, bet citādi nēģeŗi uzvedās pieklājīgi un devīgi ēdināja vācietes ar šokolādi. Tās lidoja ap viņiem kā balti tauriņi. No šīs šokolādes tad daudzām vēlāk piedzima melni bērni, par lielu brīnumu pašām un no kara pārnākušajiem vīriem.

Jau tai pašā dienā nēģeŗi pašu virsnieku vadībā sāka apstaigāt mājas meklēdami vācu karavīrus, ieročus un šņabi. Viena tāda komanda ienāca arī pie mums, bet nekā neatraduši atvainojās par traucējumu un aizgāja. Izvadīdams ciemiņus pa durvīm, Dr. Šancs izteica prieku par nēģeŗu pieklājību, jo esot sagaidījis to ļaunāko.

Virsnieks viņam itin labā vācu valodā atbildēja:

„Pagaidiet, kad ienāks baltie!"

Baltie ienāca jau otrā dienā, un sākās tas pats. Gāzelēdamies čāpstināmies, ar mašīnpistolēm rokā, tie Šanca dzīvoklī un pagrabā izčamdīja visas malas, bet nekā neatraduši, jautri smaidīdami novilka Šanca kundzei un meitai rokas pulksteņus. Šancam norāva aiz važiņas ar visu pogu, bet manu, kopā ar Latvijas kabatas nazi, paņēma no galda, un, savā putnu valodā kaut ko tēgādami, veicīgi vien lavījās pa durvīm laukā. Dāmas pēc pirmā pārsteiguma sacēla lielu traci un mudināja mūs iet kaut kur zēloties, bet Šancs atmeta ar roku. Nodomājām, ka tie mobilizētie Čikāgas gangsteŗi, un man vēl šodien uz viņiem ir lielas dusmas.

Vācieši slēpās savās mājās, bet atļautajās stundās, kad varēja iziet uz ielas vai iepirkties, pa ielām klaiņoja atbrīvotie krievu un poļu gūstekņi, kas bija nometināti netālajā Augustdorfā. Tie vācu zemniekiem kāva cūkas, vistas un citu dzīvu ēdamu barību. Detmoldā bija uzlauzuši milzīgu vīnu noliktavu. Ap to bļaustījās un brāļojās amerikāņi ar krieviem, ar sarkano dziru slapji no galvas līdz kājām. Šāvuši mucās, kas nu strūkloja uz grīdas un spaiņos, un visi dzēra gaužiem malkiem. Arī mūsu ļaudis nenocietās un nesa prom spaiņiem vien. Kāds krievs man parādīja, kur atrodas tukšās pudeles, un, pāris paņēmis, nokāpa pagrabā. Taču, ja negribēja brist pa vīnu līdz potītēm, nekā ar tām pasākt nevarēja. Kāds izpalīdzīgs krievs piepildīja no spaiņa un arī man tika kaut kas no kara laupījuma. To vakaru un nakti latviēši dzīroja un dzēra vislabāko, vācu kungiem taupīto, bet nu nelietīgi izlaistīto Reinas vīnu.

Latviešu grupiņa, sapulcējusies operas namā, kur atradās kartotēka, ievēlēja Detmoldā savu pirmo rīcības komiteju, kas uzņemtu sakarus ar amerikāņu komandantu. Ja nemaldos, šai „valdībā" iegāja plkv. Edv. Mednis, agr. B. Radziņš un Ilga Ezīte, visi labi angļu valodas pratēji. Abi pēdējie drīz vien sāka strādāt komandantūrā par tulkiem un lepni braukāja džipos. Viņi arī izgādāja latviešu grupai liekas pārtikas devas un arī citādi rūpējās par savu ļaužu labklājību. Mūsu labāko aprindu dāmas un jaunkundzes nekautrēdamās sāka strādāt amerikāņu virtuvēs un „mesēs", pārnesdamas viriem un draugiem pa konservu bundžai, biskvītu pakai, cigarešu paciņai, vai citādam gardumam, pupiņu kafiju ieskaitot. Es dažkārt saņēmu riekšavām cigarešu „končikus", kuŗus tad izlobīju un bāzu pīpē. Pūsdams kuplu amerikāņu dūmu, atcerējos Ērika Ādamsona dzeju: „Ja man sapņu pīpe ,tad man pieder viss!" Bija labi.

Jau drīz vien pēc ierašanās Detmoldā ar manu kreiso aci notika kaut kas nelabs. Visi priekšmeti rādījās deformēti un it kā samazināti. Strāvas trūkuma dēļ D. Pāpe nevarēja kārtīgi izmeklēt vainu, bet brīdināja dzīvot mierīgi un daudz nekustēties. Kad kādu rītu pamozdamies sajutu aci tādu kā brūnu pilienu, ārsts teica, ka vaina ir tiklenē un vajadzīga steidzama operācija, kuŗu var izdarīt tikai Getingenā, universitātes vācu klīnikā.

Ilga Ezīte, Arveda Berga meita, man apgādāja no komandantūras visas vajadzīgās atļaujas ceļojumam, nokārtoja arī transporta lietas, un es, no draugiem apgādāts ar tabaku, cigāriem, biskvītiem un pa ceturtdaļmārciņai sasvērtām kafijas pupiņām — tās bija domātas iespējamam kukulim — devos ceļā.

Pēc piedzīvojumiem pilna brauciena trešā dienā nonācu Getingenā ar Dr. Pāpes vēstuli kabatā. Slavenais acu ķirurgs un Dr. Pāpes studiju biedrs prof. Ergelets pēc izmeklēšanas paziņoja, ka operācija stipri nogavēta un par rezultātiem viņš negalvo. Ja nu man esot vēlēšanās un pacietība pirms operācijas nogulēt uz muguras septiņas dienas un pēc operācijas divdesmit vienu bez pakustēšanās, viņš mēģināšot. Apsolījos. Tā nogulēju nevis 28 dienas, bet divi un pus mēnešus, un operācija tomēr neizdevās. Aizbraucu jūnija sākumā un pārbraucu Detmoldā augusta beigās. Tā bija pilna ar latviešu bēgļiem no krievu ieņemtajiem apgabaliem, kas iekārtojās divās lielās nometnēs Detmoldā un „Frišajā Kvellē", Hidesenā.

(Turpinājums sekos)

Arnolds Apse

REDAKCIJA ZĒDELGHĒMA

Ap krāsnīti acīs un sejas
Kā Bībelē dežošais krūms.
Kā kaņepju pātagas, dzejas
Cērt Valentīns Pelēcis drūms.

Ap izdedžu riekšavu svaigu
Sprakšķ uguns un dzirksteles šķīl.
Uz ceļgala Skoda spiež vaigu,
Jo saprot, ka sapņi to vīl.

Strīds Kampem un Dālderim svarīgs,
Kā varenos tiesā reiz saukt,
Bet Piebalga aicina sparīgs
Pēc gūsta uz Kanadu braukt.

Ņem gatavo žurnālu rokās
Vēl Draudziņš, un domīgs tam skats,
Pār krāsainu audeklu lokās
Gan ēna, gan Ozoliņš pats.

Gul Balodis lāvā kā vagā:
— Kā papīru sagādāt rīt? —
Sēd Sudrabiņš mēteli smagā
Un domās vēl Volchovā mīt.

Nāk Ūdris ar baltmaizi somā,
Un Grikītis gramos to sver,
Bet redaktors īzsaleis domā:
— Velns badā pat prusakus ķer! —

Mākslinieciskie sarīkojumi Toronto

Toronto simfoniskā orķestŗa koncertseriju ietvaros notiks vēl 5 koncerti: 17. un 18. febr. koncertēs kanadiešu dziedātāja Ilona Kombrika; 3. un 4. martā krievu pianists Andrē Čaikovskis; 17. un 18. martā vijolnieks Mišels Rabins; 31. martā un 1. aprīlī viesosies Bufalo Filharmonijas diriģents Josefs Krips, un visubeidzot 14. un 15. aprīlī atgriezīsies kanadiešu labākais pianists Glenn Gūlds.

Pirmais koncerts Jukas koncertapvienībai dir. Dr. Heinca Ungera vadībā notiks 5. februārī Maseja Hallē ar pianistes Mouras Limpānī piedalīšanos. Programmā: Mocarta „Burvju Flautas" uvertīra, Bēthovena 4. klavierkoncerts un Mālera 5. simfonija Toronto pirmatskaņojumā.

„International Artists" koncertaģentūras Toronto nodaļas vaditājs Valters Homburgers mūs informē, ka bijušu skaitu uz Renātas Tebaldi koncertu Maseja Hallē 20. februārī ierobežots. Šis būs slavenās primadonnas otrs solo koncerts Toronto. **Canto**

AVE MARIA

DZEJU ANTOLOĢIJA. SAKĀRTOJIS DR. H. TICHOVSKIS. „ASTRAS" APGĀDS.

Lielajos grāmatu plūdos trimdas latvietis var atrast samērā maz pērļu ,kuŗu vērtība paceltos pāri savai paaudzei vai arī savam laikmetam. Rakstnieki kalpo vidusmēra publikas gaumei, jo katrai grāmatai ir vajadzīgi pircēji. Caurmēra lasītājs grāmatā meklē vieglu tīkšmināšanos, lai pēc izlasīšanas to aizmestu un aizmirstu. Paliekošas vērtības stāv plauktos, putekļiem klātas. Tomēr Dr. H. Tichovskis ir sakopojis un nācis klajā ar pavisam oriģinālu darbu, kuŗam nav līdzīga visā latviešu literātūrā. Jaunavas Marijas godam publicētajā dzeju antoloģijā lasītājs atrod pārstāvētus kā protestantu, tā arī katoļu dzejniekus. Kā vieni, tā otri ir devuši no savas dvēseles dziļumiem to visdārgāko ideālam, kas dzīvos tik ilgi, cik ilgi cilvēku krūtīs pukstēs cilvēcīgas sirdis.

„Izņem no cilvēka gara vērtību kambariem kristiānisma idejas, un kas no cilvēka paliks pāri?" jautāja kāds protestantu teologs. Atbildi atrodam katoļu teologa Daniela A. Lorda grāmatā „Jaunava Marija un modernā pasaule". Viņš saka, ka kristietis tādā gadījumā pārvērstos par mežoni. Vai piemēru nav diezgan, lai šo jautājumu vēl tālāk diskutētu?" Kuŗš cilvēks pasaulē Kristum ir darījis visvairāk laba?" jautāja katoļu biskaps F. J. Šins savā grāmatā „Pasaules pirmā milestība". Savāda sagadīšanās, ka atbildi uz šo jautājumu deva kāds protestantu mācītājs savā radio spredīķī, nesen aizvadītajos Ziemassvētkos (no Vinipegas): „Šis cilvēks ir Viņa māte". Ideālā jēdzienā „māte" atrodam Jaunavas Marijas godināšanas kodolu. Gandrīz katru dzejoli pavada teiciens: sāpju Māte, Dieva Māte, cilvēces Māte, vai arī vienkārši — māte, uz kuŗu tiecas bērna nevainīgā milestība. Ja dzejnieks ir cilvēces gara tuiks, tad viņa dzejā, kas veltīta Jaunavai Marijai, ieraugām vienkāršas, instinktīvas, nemākslotas bērna jūtas pret sievieti, kas viņam ir dēvusi dzīvību. Cilvēks mīl šo tēlu, tāpēc, ka tas ir skaists ,ierosinošs, nevainīgs, kas nekad nesoda un nerāj ,bet gan mīļi aicina un sauc. Mātes jēdziens ir svēts. Vissvētāko un visdziviškigāko jēdzienu savai mātei cilvēka meklētāja acs atrod Jaunavā Marijā. Ideāls, no kuŗa katra cilvēcīgā māte var smelties spēku ciešanās un svētlaimi priekos.

Ar šo Jaunavas Marijas godināšanas jēgu vēl nav izsmelta. Jaunavā Marijā modernā cilvēce var ieraudzīt ideālu jaunavas tēlu, kuŗas jauno miesu vēl pavada nevainīga sirds. Dr. H. Tichovskis ir ļoti pareizi darījis, likdams himnu „Magnificat" kā pirmo savā dzeju antoloģijā. No Evaņģelija mēs zinām, ka šo himnu ir devusi pati Jaunava Marija spontānā prieka izpausmē pēc Elizabetes sveiciena. „Pazemība ir patiesība," saka jau minētais katoļu teologs D. A. Lords. Daudz patiesības ir pateikusi neizglītotā Nacaretes Jaunava savā gaviļu himnā: „Lūk, no šī brīža mani svētīgu teiks visas paaudzes". Visā šīs jaunavas būtībā mājo Dievā. Dievs ir ievērojis viņas pazemību, un Dievs ir darījis lielas lietas caur viņu. Pati Jaunavā ģinājis īsā pārskatā aptvert teneslavē sevi, viņa slavē dievišķo sevi, par piemēru jaunavu jaunavām uz paaudžu paauguzem.

Arī ar šo vēl Jaunavas Marijas godināšanas jēga nav izsmelta. Prātā nāk sabiedriskās dzīves pati dzīvības šūnina — ģimene. Tautas ir bijušas tikai tik stipras, cik stipras ir bijušas ģimenes. Jaunava Marija bija dievišķigās ģimenes pavarda sargātāja. Viņas gādībā auga Dievs un cilvēks vienā personā. Viņas gādībā veidojās pasaules pestīšana. Atkal mēs ieraugām ideālu, tuvu un pazistamu katram, kas baudījis mātes glāstus, klausījies viņas sirds pukstos un kas ir sekojis soli pa solim savam tēvam saskarē ar ārējo pasauli.

Jaunavība, māte un ģimene — veselīgās cilvēces pamats, caur Jaunavu Mariju pieņem dievišķīgu raksturu. Visi trīs tie ir daļa no mūžības un līdz ar to arī daļa no dievišķā katrā cilvēkā. Mūžīgi sievišķīgais, kam nav nekā kopīga ar krāsotām lūpām, runā caurī gadu tūkstošiem to pašu valodu, ko tas runās arī nākotnes paaudzēm. Elza Ķezbere Dievmātes vaigu saskata arī pār savas meitenes nākotnes dienām.

Nodaļā „Sāpju Māte" pārstāvēti tikai protestantu dzejnieki. Tā vien liekas, ka šī nodaļa ir visskaistākā visā dzeju antoloģijā. Cilvēka sāpju māktā sirds meklē līdzjūtību pie tēla, kas, soli pa solim kāpdama līdzi savam dēlam Golgatas kalnā, tukšoja rūgto pestīšanas kausu līdz galam. Un Pestītājam mirstot pie krusta, redzam tikai 3 sievietes un nenobriedušu jaunekli. Viri, kas apbrīnoja savu Mācītāju miera dienās, Viņa nāves stundā bailēs slēpās no niknā pūļa. Mūžīgi sievišķigais nepazist ne ģļēvuma, ne bailu.

Tādas pārdomas pārņem lasītāju, kad grāmata ir jau izlasīta un nolikta pie malas, lai pie izdevības to atvērtu vēl un vēl. Dr. H. Tichovskis pelna pateicību, paceļot šīs mūžīgās problēmas laikā, kad sieviete, dzenoties pēc dolara, bieži vien aizmirst savu vietu ģimenē un sabiedrībā.

Dzeju antoloģiju „Ave Maria" ievada Jaunavas Marijas godināšanas vēsturisks apcerējums tiri laiciga cilvēka skatījumā. Dr. H. Tichovskis ir mēģinājis īsā pārskatā aptvert tematu, par ko varētu rakstīt grāmatas. Ievads tomēr padara grāmatu pilnīgāku, kaut gan prasities prasās pēc īsa teoloģiska pamatojuma Jaunavas Marijas godināšanai no katoļu baznīcas viedokļa. Antoloģijā ir 4 nodaļas. Pirmā nodaļa Ave Maria, kuŗā ievietotas vecākās dziesmas Jaunavas Marijas godam, un kas ļoti bieži tiek dziedātas katoļu baznīcās dievkalpojumu laikā. Otrā nodaļa: Māras zemes Karaliene. Jau nosaukums pats par sevi liecina, ka tā saistās ar Latgali un kā tāda spilgti raksturo Latgales latviešu garīgo seju. Tad seko nodaļas: Sāpju Māte un Dieva Māte.

Pašreizējos trimdas apstākļos, kur visi latviešu dzejnieku izdevumi nav pieejami, Dr. H. Tichovskis veicis lielu un paliekošu darbu latviešu literātūras laukā.

Grāmatas māksliniecisko apdari un illustrācijas devis Ed. Dzenis, kas grāmatai piešķīr daudz pievilcības.

T. Puisāns

© Velta Tomas jaunāko dzeju krājumu, kas sauksies „Vēl", pašreiz iespiešanai sagatavo **Imantas apgāds.** Grāmatas vāku zīmē Erna Geistaute.

© „Vaidavas" (J. Kalniešs) apgādā nule kā iznācis jaunā dzejnieka Ed. Freimaņa pirmais dzejoļu krājums Zemdegas. Autors strādā par ģimnazijas skolotāju Albertas provincē, Edmontonā.

© Alfrēds Štrombergs šovasar uzņēmies Stratfordas Šekspīra festivāla izrāžu diriģenta pienākumus. Viņš vadīs nelielo drāmas orķestri, kā arī iestudēs dziesmas.

© Parīzē Invalidu domā skaņu platēs uzņemts Hektora Berlioza Rekviēms.

© Olģerts Bīštēviņš jau vairākus gadus ir Argentīnas Kordobas simfoniskā orķestŗa pastāvīgais diriģents.

© Baleta mākslinieks I. Lipkovskis parakstījis līgumu ar Oslo jauno operu, kuŗā darbosies par baleta solistu un atsevišķos inscenējumos arī par choreografu. I. Lipkovskis līdz šim darbojās par baletmeistara palīgu Krefeldas operā. Viens no viņa pēdējiem veikumiem bija vairāku deju inscenējumi Verdi operai „La Traviata".

© Frankfurtes Gētes godalga nesen piešķirta vācu atomfizķim un filozofam Kārlim Frīdrichām brīvkungam f. Veicsekeram. Gētes godalgu piešķir ik pa trim gadiem 2.500 dolaru apmērā.

© Montreālas mākslas mūzejā patlaban var skatīt 40 Afrikas labāko skulptoru darbus.

GIRTS SALNAIS

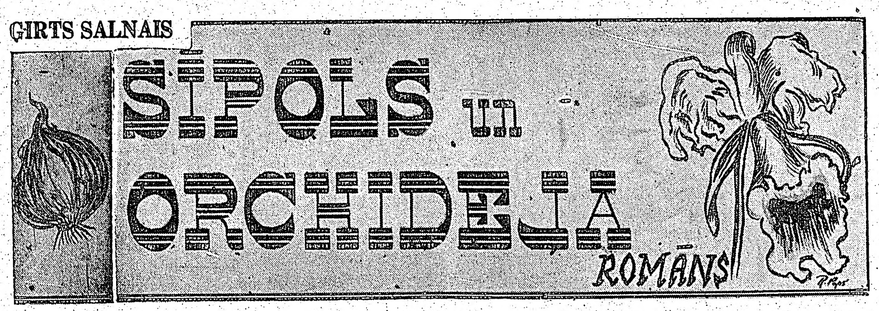

(196. turpinājums)

„Vai viņš traks?" Metuzālam līdz šim nebija izdevies dabūt no Daga skaidrību, kas īstenībā slēpjas jocīgajā sludinātājā.

„Man kauns atzīties, bet — tā bija mana mīkstā sirds." Dags sāpīgi viebās. „Viņš bija mans skolasbiedrs. Bet allaž ir kā pusē jucis. Riebīgākais, ka viņš patīk nepiedzīvojušām meitenēm un padzīvojušām sievām. Pagājušā gadā kāds ducis tādu viņu vajāja Floridā. Cita ar policiju, cita tāpat lūgdamās nelauzt precību solījumus. Mani nejauši satiekot, izmisis stāstīja — neesot vairs citur drošas vietas kā pie purvāju seminolu indiāņiem, bet tur arī ,liekoties, jau esot kaut kas priekšā, sakarā ar viņa pārāk cītīgo darbu gar kādu indiānieti, pievēršot to īstai ticībai. Ļūdzās, lai glābju. Jūs toreiz gribējāt kādu atrakciju Saiešanas šķūnī. Viņš nozvērējās skatīties sievietēm tikai pārī. Dienvidos sievām patīk viņā klausīties gluži labi. Runās un spredikos gan nav nekādas jēgas, bet bībeli viņš zina no galvas, un dažus tekstus ar brēkšanu vien iebrēc klausītājiem galvā. Un, varbūt, viņš, nabadziņš, šoreiz būtu turējis vārdu, ja patī Dēzija to nebūtu apreibinājusi." Dags skumīgi pavērās otrā. „Jums būtu jāmēģina Dēzijai viņu izrunāt no galvas."

„Na, ja viņai tas būtu jāizrunā tikai no galvas." Metuzāls uz brīsniņu bija nokaitināts. Viņš izlamāja Dagu ciniskiem vārdiem, bet beigās pasmējās.

„Kur tāds radies? Jūs man nemēģināsit iestāstīt, ka viņš tiešām gatavojies teoloģiskam arodam."

Dags šņaibījās, cik to atļāva gaļainā seja.

„Nē," viņš teica, „bībeli Tenisijs iemācījās no galvas aiz pārpratuma un tēva kokvilnas plantāciju bankrota dēļ. Un varbūt, visvairāk tādēļ, ka viņa māte bija nodomājusi kļūt par slavenu skolu dzīves pārveidotāju kontinenta apmēros. Kamēr virs bija bagāts, viņa brauca no pilsētas uz pilsētu, sludinādama kaut kādus uzlabojumus izglītībā un puiku mēnešiem ilgi neredzēja. Tēvs vadīja veikalus un dēlu neredzēja gadiem. Tad nāca krize, vecais izputēja, un māte no viņa šķīrās, apprecēdama citu, kas varēja sagādāt līdzekļus viņas svarīgam sabiedriskam darbam. Un no tā laika Tenesijs vairs nedabūja redzēt vecākus nemaz. Viņu audzināja, t. i., viņš palika vecas krustmātes aizgādībā, kuŗa diendienā mazgāja veļu un tīrīja dzīvokļus mazpilsētas ģimenēm. Ko ēst pietika abiem, bet lai Tenesijs, tā sakot, nenoklīstu no ceļa, krustmāte kā atalgojumu prasīja, lai viņš ik nedēļas iemācītos no galvas pa lappusei no Svētiem Rakstiem un ceļ priekšā svētdienas rītos sapulcētiem draugiem un kaimiņiem. Tā viņam raksti ieskrēja galvā gluži nemanot, un, kad viņš nobrieda puisī, sieviešu vairs nemaz cita teicēja nevēlējās. Pamazām viena vai otra paņēma viņu savā rīcībā, un tā, gluži nemanot, viņam izveidojās noapaļots raksturs, kuŗu pazīstot, nevarētu rasties nekādi pārpratumi," Dags saīdzis nobeidza.

„Lai jūs manās acīs nomazgātu arī šo neškīstības traipu, labāk pagādājiet Tenesijam vēl kādu vecu, stipru un piedzīvojušu sievu, kas noliek viņu un Dēziju uz pleciem."

Viņi šķērsoja Straujupes tiltu. Metuzāls neapmierināts palūkojās kailajās mūŗa margās. „Būtu varējuši uzmest vismaz kādu zaļumu vītni," domāja, bet nomierinājās, atzīstot, ka līdz rītam vēl laika diezgan.

*

Beatrise zirga mugurā pēkšņi sastiepās taisna, tad lielā uzmanībā saliecās, vērodama Straujupes tiltu.

„Tas virs lec motociklā."

Diāna uztrūkās no saldām fantazijām; sapurināja rūsgano galviņu.

„Diāna!" Beatrises balss neklausīja. „Tas ir . . . tas ir . . ."

„Apžēlojies! . . . Daga Dillasa riteņotā dzīvojamā māja."

Abas atšļuka atpakaļ seglos, nespēdamas pakustināt ne locekli.

Lielais auto, ceļā apaudzis putekļiem un netīrumiem, motoram spindzīgi dziedot kā niknam sirsenim, traucās augšup pa straujo nogāzes ceļu. Meitenēm nenāca prātā noruna — zirgi palika uz vietas.

Sasniedzot krustceles, braucējs uz mirkli pieturēja. Izbāza galvu pa logu.

— Tēvs! — meitenes pašas nedzirdēja kā tas izdvēsās pa lupām.

Viņš jautri pamāja ar roku, un dvīnes apjukušas tikai pagrozījās seglos. Mašīna jau kustējās. Meitenes, iekārušās ar vienu roku zirgu kaklos, nolaidās cik zemu spēdamas, lai vēlreiz pa auto aizmugures logu pārliecinātos par nepaticamo. Jā — kaut vai mirsti! — bet kas sēdēja blakus tēvam, bija un palika resnais milzis Dags Dillass; Kā tas iespējams?

Automobilim pakaļ sprakstēja motocikls. Tuvu aiz meiteņu zirgiem iekvekstējās auto taure. Meitenes to nedzirdēja. Piepeši viņu papēži iesitās zirgu sānos. Dzīvnieki ar lēcienu pārgāja auļos. Jonī, nostiepušies kā ātrākās gazeles, katrs gar savu ceļa pusi tie panāca un aizšāvās motociklam, tad ratiem gaŗām. Pagalma vidū tos apturēja uz vietas, un meitenes, kā izbiedēti putni, izlidoja no segliem. Pameta zirgus, kas, atelsušies, meklēja ceļu uz staļļu pusi. Pretī — iztrūcināts, mirklī noskaities juriskonsults. Viņas ir gaitenī un tūdaļ virtuvē. Tikai virēju smieklu, pannu un katlu koris. Bez elpas abas reizē pārgrūdās architekta darbu telpas slieksnim. Maikls, architekts, inženieris — kā miglas mākonī. Mātes seja paverās preti pārsteigta, neapmierināta; bet viņas jau ir klāt, katra savam mātes plecam ,un čukst šausmu izbrīnā:

„Dags Dillass, Dags Dillass . . . Kopā ar tēvu. Kā tas iespējams?

„Ā" Liliānas sejai apvilkās kā balta amalgama.

Meiteņu lūpu kaktiņos histeriski pulsi. Beatrisei pasprūk kluss šņuksts. Māte ātri aptver viņu plecus un ved ārā.

PIECDESMITĀ NODAĻA

Tenesija mūžs veidojās atsevišķās, nesakarīgās, bet pēc satura un formas būtiski līdzīgās ainās, it kā viņš būtu skaņu plate, kuŗā Raditājs iespēlējis vienu jocīgu kapriču, kam — atkārtoti atskaņojot — variācijas melodijā un izteiksmē radušās tikai pašas plates bojāšanās un laika zoba ietekmē. Īstenojoties šīs ainas šķita kā italiešu melodijas — comedia del arte — gabali, kuŗos allaž tie paši tipi viena un tā pati vadošā apakšstrāva, vieni un tie paši pārdzīvojumi. Ērta milestība neērtos apstākļos, galvenā varoņa naudas bads un bailes no laulībām un policijas; ieaugusi neizdeldējamā alka pēc brīvības un neatkarības; viss tas ietērpts pastulba baznīcēna farizejiskos murgos, sajauktos ar neizbēgamu bezasiņainas kriminālistikas piedevu. Tenesijs nu bija iespēlējies savas lugas kulminācijā, ko liktenīgi sarežģīja neparedzēts dalībnieks, bez paša vainas parādīdamies kulisēs.

Pamanījis Dagu Dillasu lielajos ratos sēžam blakus Metuzālam Gerrikam, neaplēšamais sludinātājs apjuka ne pa jokam. Īsi un aši sagudrotā plānā neietilpa cilvēks, kam zināma viņa pagātne, un kas, sava kunga terrorizēts, varētu izplāpāt bļēņas, ar kuŗām citādi neplātītos. Nu Tenesijs gan saskaņā ar sākotnējiem nodomiem no Straujupes tilta nekavēdamies brauca pakaļ automobilim, bet nedomāja vairs mesties krūtīs Metuzālam.

Šodien bija jābēg. Nebēgot tūdaļ būtu jākrīt Besijas un Dēzijas nagos, kuŗi gan paša pārsteidzības dēļ viegli varēja apvienoties kopējam kampienam.

Bēgt? Jā! Bet kā, — ja zibeņātri nevar pārdot Metuzālam viņa sievas noslēpumus?

Briesmu brīžos viņa domas šāvās visos virzienos, kas pagadījās — kā pārbiedēti zaķi kāpostu laukā — likdami ļekas vaļā pa pirmo pagadījušos vagu.

„Ā", viņš grūti sēca, motora trakšķiem aprijot vaidus un nopūtās. „Tas Kungs zina, ka gribu tikai labu kā vienai, tā otrai.

Gaŗām aulojot Diānai un Beatrisei, Tenesiju uz brīsniņu paļaujoties izmisumam, pārņēma gluži teoloģiska apsēstība. Nu viņš jutās pilnam ticības varā un sauca pēc dievpalīga, neizlaizdams no prāta, ka baigākos elles darbus piedzīvotu, ja Dēzija sastaptu Besiju, viņam neesot klāt.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA
HO 1-3670

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, 2 garāžas. Kopīgā cena $18.900,-, iemaksa $4.000,-. Atlikums uz izdevīgām 10 g. obligācijām.

BLOOR - RUNNYMEDE: divstāvu, 6 istabu māja, ultramoderna virtuve, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $12.900,-, iemaksa $2.000,-, atlikums uz 10 g. obligācijām.

GREENWOOD - GERRARD: 8 istabu māja, 2 virtuves, moderna eļļas apkure, garāžas iespēja. Kopīgā cena $12.600,- iemaksa $2.500,-. Atlikums uz ļoti izdevīgām obligācijām.

MĀJU PIRCĒJIEM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀJAM BEZ GALVINIEKIEM PAR VISMAZĀKIEM PROCENTIEM UZ TRĪS GADIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Ja apnicis tu dzīvi sūru,
Steidz tur, kur Bathurst šķērso Blūru;
Ar rozi, neļķi, tulpi, krokus,
Tev' iepriecinās veikals LOTUS.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884. Toronto.
KANADAS LATVIEŠU
DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS
SALONS
LOTUS

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO, TEL. LE 6 - 9193
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pienem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem nosacījumiem un lēn piedāvā
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

Zeltkalis
ANTONS KIVLENIEKS
(KALUPE JEWELLERY)
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont., HO 3-1008.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace Toronto LE 5-6792

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati,
latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING
Studio
Velta Vilsons, 117 Collier St., Toronto (ieeja no Church St.)
Tel. WA 2-1315

10% ATLAIDE
pašreizējiem pasūtinājumiem.
V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu
drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
TEL. RO 6-7038.

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CĪRULIS
HO 6-7580, Toronto

MAINA SLIDAS Jaunas un lietotas.
OX 9-1932
HALE's SHOE REPAIRS & PET SUPPLIES,
2562 Danforth Ave., pie Main, TORONTO.
Veikals atvērts ik dienas no pl. 9 rītā līdz pl. 8 vakarā, piektdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 8 vakarā.
RUNAJAM LATVISKI. Lūdzu zvaniet OX 9-1932.

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

A. SILAVS
10% ATLAIDE.
kungu un dāmu
drēbnieks,
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-0089, Toronto.

AUTO LABOŠANAS DARBNĪCA
Pilnīgi mēchanizēta iekārta
OLD RIGA GARAGE
2½ jūdzes austrumos no Homer Bridge uz 8. auto ceļa.
DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJUMI.
ST. CATHARINES R. R. 4. īpašnieks JĀNIS KREINATS, tel. MU 2-8028

VEIC VISĀDA VEIDA
APMETUMU
DARBUS
Zvanīt: WA 4-7253, Toronto.

ĀDU IZPĀRDOŠANA
Ja jūs sūtāt saiņus saviem piederīgiem dzimtenē, iepērciet ādas tagad — Pavasaŗa izpārdošanā — LŪK
Speciālpiedāvājums — 20 kv.pēdu melna āda dabūjama par $7,00
Speciālpiedāvājums — 3 pāriem zābaku ar visiem piederumiem $20,00
Iesūtiet naudas pārvedumu (Money Order) uz
ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.
466 Bathurst Street, Toronto, Ont., Canada.
Atvērts arī sestdienās. Mēs runājam arī ukraiņiski.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 19 mārciņām. Muitas izdevumus nekārto UKRAINSKA KNYHA. Mēs sūtām no Eiropas pārtiku un medikamentus.
Sujammašīnas, ieskaitot muitu — $175.00.
Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

The Dahlia Beauty Salon
108 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPSANA. ILGVIĻŅI.
MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀ
Jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. jumi apdrošināti.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties perso
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO

IMANTA
Apgādā IMANTA
izmākusi papildskolām un pašmācībai
P. DREIMAŅA
LATVJU TAUTAS VĒSTURE
otrs papildināts izdevums, 184 lpp.
Grāmata dabūjama apgādā un grāmatnicās, kas izdarījušas norēķināšanos ar apgādu par ieprieksšējiem izdevumiem. — Cena $3,90.
DV GRĀMATNICAI,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

A. Belkmane

KVĒLO, PAGALE!

ATMIŅU STĀSTS PAR VASARU AUCĒ

(16. turpinājums)

Karoga nesējiem sastingstot nekustīgā, akmenim līdzīgā pamatstājā, laukumu pārsalc simtsbalsīgā dziesma:

„Daudz pasaulē ir karogu,
karogu,
Daudz ļaužu aiz tiem pulcētu,
pulcētu,
Bet kru-kru tēlu viens tik nes—
Nav šķirams tas no Vecauces!

Uz zila fona lidinās, lidinās
Un ļaužu priekos noskatās,
noskatās
Melns putniņš acīm mirdzošām
Un mudinājums nāk no tām:

— Tev būšu draugs un labvēlis,
labvēlis,
Nevienu, kas nav atstājis,
atstājis,
Un dzīves augsto gudrību
Tev istā brīdī mācīšu. —

Un tiešām redzot būtni šo,
būtni šo
Kas neizsaka it neko, it neko,
Cits neatliek kā apbrīnot
Un kru - kru solījumu dot."

Ar šo dziesmu karogs iesvētīts. To uzvelk gaŗas kārts galā, kur tas plandoš visiem pāri galvām kā mūžīgas draudzības un sadarbības simbols.

Sarkanās mājas „bruninieki" lepni grozās, pārējo vidū nēsādami, līdzīgi korporāciju nozīmēm, pie kabatas nulksteniem piekārtus kru - kru tēlus. Laukuma vienā malā uzceltie dēļu galdi ar ēdieniem un dzērieniem drīz vien savaldzina svētku viesu uzmanību, un drīz vien ap šiem galdiem sākas spēciga drūzmēšanās. No rokas rokā staigā kauss ar slaveno kru - kru šnabi, un katram, kas to baudījis, labu brīdi jāskraida apkārt pa laukumu ar vaļēju muti, lai mazliet atvēsinātos.

„Tas ir gan eliksīrs!" labpatikā nosēcas Tūrs, ieņēmis krietnu malku „spēka" dzēriena. Ar lēnu kustību viņš pasniedz kausu profesoram Vērmanim, un pēdējais, nezinādams, kas tā par „spēka dziru", arī ieņem krietnu malku . . .

Jau nākamajā mirklī profesors kā dzelts pieceļas un, skaļi kāsēdams un šķendēdams, dodas tieši mežā iekšā, lai studenti nepamanītu viņa acīs asaras un nedomātu, ka viņš „mīkstpēdiņš". Kaut cik atžilbis, viņš atgriežas pie dzīrotājiem jautrā omā, tomēr Kru - kru šnabim vairs nepieskaŗas.

„Tad nu gan esat sabrūvējuši īstu kru - kru dzērienu, kā redzat, ne katram tas ir panesams," atguvis savu labo omu, smaida Vērmanis.

„Jā, to ir jāprot dzert pēc īsti zinātniskas metodes: jādzeŗ ar vaļēju muti, ātri un negaršojot, un tūliņ jāuzkož virsū kaut kas spēcinošs, piemēram, ola ar šķilavu, šķiņķa šķēle ar gurķi, vai siļķe ar krējumu un sīpoliem, tad viss ir kārtībā," Tūrs lietpratīgi pamāca profesoru.

Tomēr profesors Vērmanis lāga nespēj ticēt Tūra „zinātniskajai" šnabja dzeršanas metodei, tādēļ viņš jautā Tūram, kādēļ šnabim piebērts tik daudz piparu.

„Nu tādēļ, lai tas atbilstu kru - kru dziesmai," atbild Tūrs.

„Kas tā par kru - kru dziesmu? Vai esmu to jau kaut kur dzirdējis?" savukārt jautā profesors.

„Laikam nebūsit vis dzirdējis, profesora kungs," atbild Tūrs: „šī dziesma ir Šarkanās mājas dzejdaŗu jaunākais sasniegums. Ei, Vīnkaln, panāc šurp! Profesora kungs vēlas kru - kru dziesmu!" Tūrs sauc pāri laukumam.

Tūliņ arī Vīnkalns visā savā cēlumā nostājas laukuma vidū un uzaicina klātesošos dziedāt kru - kru suminājumu pēc „melduiņa" „Mātei meita, mātei meita . . ." Acumirklī laukumu pārsalc sajūsmas pilnais „suminājums":

Zinātnieki konstatēja
Kādu retu putniņu
Un to nosauca kru - kru.

Pētot viņa privātdzīvi,
Ieguva tie atziņu —
Brīnumputniņš ir kru - kru.

Piparus viņš labprāt ēd,
— Kaut tie karsē vēderu . . .
Laižas viņš un sauc: „kru - -kru".

Lietas labā viņš uzpriekšu
Lidot mēdz ar pakaļu —
Māgas akrobāts — kru - kru!

Turot knābi plaši vērtu,
Ražoja viņš caurvēju,
Tā top atdzesēts kru - kru.

Tā ar apdomu un prātu
Atrada viņš izeju
Mazais viltinieks kru - kru!

„Tā, nudien, ir braša dziesma," izsaucās profesors Vērmanis, skaļi sizdams plaukstās

Aplaudē arī pārējie, suminot dziesmas autorus — Vīnkalnu, Kārkliņu un Māzeri, — kas likuši lietā visus savus dzejnieku „dotumus", lai radītu šo „meistardarbu".

Pēc tik slavenas dziesmas, saprotams, visiem atkal jāuzdzeŗ kru - kru un viņa ordeņa brāļu veselībai. Šoreiz arī dāmām uzliks pienākums baudīt kaut vienu malku kru - kru dziras, lai neapvainotu Šarkanās mājas ordeni. To nu nekādā ziņā nedrīkst darīt, kādēļ studentes arī, nelāgi viebdamās, pa kārtai pieskaŗas kausam un — spēdina mēles!

„Fū! Tā jau ir īstā sērskābe!" nepatikā nodrebinās Ligija, lūpām tikko pieskardamās spēcīgajai dziraī.

Valšķīgi smaidīdams, Tūrs sniedz kausu Dainai Kalējai, bet kad Daina to droši satver rokā, viņš paklusām meiteni brīdina: „Tu, Daina, labāk nedzer šo velna dzērienu, jo esi tam par jaunu — ka nenoreibsti!"

Klātesošajos, saprotams, šis Tūra aizrādījums izraisa skaļus smieklus.

Daina, dusmās piesarkusi, palūkojas Tūra velniškīgā vaibstā savilktajā sejā. Vislabprātāk viņa būtu kausa saturu ielējusi šim zobgalim sejā, bet tad jau viņas uzvešanās atkal būtu bērniškīga! Nē, šoreiz viņa nebūs vis bērniškīga! Pacēlusi kausu pie lūpām, viņa ieņem krietnu malku . . . Un tad uzreiz pasaule viņai satumst acu priekšā, kaklu aizžņaudz nelabs kāss un asaras nevaldāmi sāk ritēt pa vaigiem. Ātri viņa grib tikt ārā no laukuma, lai krūmu biezoknī izklepotos un izraudātos, tādēļ viņa mēģina steigā pārkāpt vienam no soliem ,kas novietoti laukuma malā. Te viņu kāds notver pie rokas, un ausīs ieskanas pazīstama, bet aizmirsta balss: „Labvakar, Daina! Kur tu tā steigsies?"

Daina pievērš runātājam asaru pilnās acis un — sastop Pēteŗa Laura pazīstamo pelēkzilo acu skatu! Jā, un viņa atceras, ka redzējusi asistentu Lauri atbraukušo viesu vidū pils priekšā. Tomēr viņai tad neiznāca ar Lauri pat ne sasveicināties, jo abas asistentes — vienmēr laipnā Bebŗa jaunkundze un valodīgā Laudes kundze — bija viņu tūliņ nēmušas savā aizgādībā. Arī tagad viņas abas sēd Laurim līdzās, tā ka Dainai un Laurim nekāda runāšana neiznāk. Apsveicinājusies un izberzusi asaras no acīm, Daina steidzas prom, lai dzīrotāju barā sameklētu pazudušo Ligiju.

Krēslai iestājoties, laukumā iedegas milzu ugunskurs, un svētku dalībnieki ciešā lokā novietojas tam apkārt.

Skan dziesmas, dzirkst smiekli un asprātības un dzērienu kausi ceļo no rokas rokā. Dzirksteles veseliem klēpjiem lido augšup pret naksnīgajām debesīm un, apdzisušas gaisā, kā pelēkas pelnu plēnes krīt atpakaļ uz dzīrotāju galvām.

Jūnija nakts ir īsa un skaista kā gaistošs acumirklis. Pamazām izdziest zvaigznes virs koku galotnēm, un debesis maina savu tumšo zilo krāsu pret ausmas zaļpelēko blāvumu.

Dzīrotāju rindas ir kļuvušas retākas, tomēr palikušie vēl cenšas notvert un izjust aizejošās nakts gaistošo un netveŗamo burvību. Ugunskura liesmas ir apdzisušas, tikai dažas pagales vēl kvēlo, mezdamas apkārtsēdētāju sejās sārtu atblāzmu.

Skaļie smiekli un jautrība sāk tā kā pagurt, bet tad gaismas lokā ienāk Čigānu barons ar tradicionālo pātagu rokā un, skaļi to noplikšķinājis, aicina klātesošos dziedāt skaistāko ugunskurā dziesmu, kāda vispār kādreiz sacerēta. Viņš iesāk dziesmu savā skaidrajā tenorā, pārējiem lēnām pievienojoties:

„Kvēlo pagale, sprēgā pagale,
Maijvakars senais prātā man
stāv,
Kaut man ar' galva kā sniegbalta ābele —
Jaunības mirdzums kā vakars
vēl blāv,
Jaunības mirdzums kā vakars
vēl blāv.

Dzirksti, vīna kauss, puto alutiņ!
— Šodien kas dzīvo, nedzīvos
rīt'. —
Varbūt ka mana šī pēdējā vasarin'
Tāpat kā puķei, kas uzzied un
vīst,
Tāpat kā puķei, kas uzzied un
vīst!

Smaidi, meitenīt, skūpsti, meitenīt,
Sirds manā maijā milēt vēl
prot,
Uzlēks kad saule ,tu teiksi „arlaburīt!"
Maija rīts mirdzošais ņemt grib
un dot!
Maija rīts mirdzošais ņemt grib
un dot!

Daina šo dziesmu vēl nekad nav dzirdējusi, bet, jau pirmo pantu klausoties ,viņa sajūt kādu savādi skumju, gandrīz sāpīgu smeldzi un tai pašā reizē arī strauju un nevaldāmu vēlēšanos satvert šo šķaisto dzīves mirkli, to pilnīgi pārdzīvot un izjust un paturēt vienmēr savā atmiņā kā kaut ko veselu, nobeigtu un nesadalītu. Tādēļ viņa aiziet prom no ugunskura sārtās gaismas loka un, atspiedusies pret kāda simtsgadīgo ozola kreveļaino stumbru, klausās dziesmā un novēro ap ugunskuru ciešā lokā sasēdušos dziedātājus .

Pēdējam pantam izskanot, pāri tumšajām koku galotnēm, Dainu pārņem skaudra vēlēšanās būt mīļotā cilvēka tuvumā, sajust viņa roku mīļos, saudzīgos glāstus, viņa straujos sirdspukstus, viņa alkainos skūpstus, visas viņa būtes sargātāju un mierinātāju tuvumu.

Dainai kļūst vientuļi un salti, stāvot tumšā zem ozola, kādēļ viņa skatiem meklē Klintāju. Varbūt šonakt viņi atkal varēs satikties kā agrāk! Ak, cik ļoti Daina vēlētos visu to nepatikamo, kas starp viņiem pēdējā laikā noticis ,atkal par labu vērst! Ja tikai viņa zinātu, kā tas izdarāms. Viņa jau grib atstāt savu vientuļo slēptuvi, lai dotos pie ugunskura, lai tuvotos Klintājam, bet tad notiek kaut kas tāds, kas viņu tik ļoti satrauc un samulsina, ka viņai no jauna jāatspiežas pret ozola rievaino stumbru, lai nepakristu.

Klintājs ar savu blakussēdētāju — tā nav neviena cita kā melnace Ņina — reizē pieceļas un iet prom no svētku vietas. Viņu abu gaita ir mazliet nedroša — laikam no iebauditā vīna — un soļi ir nevienādi. Bet tad Klintājs saudzīgi apliek roku Ņinas pleciem ,un viņi abi aiziet pa krēslaino parka ceļu, viens otru abalstīdami. Daina vēl iztālēm saklausa Klintāja kluso, samtaini glāstošo balsi un Ņinas jautros, gaišos smieklus. Ar likteņīgu nemaldību Daina zina, ka tās ir beigas viņas un Klintāja milestībai. Šai dzīvē viņi nekad vairs nesatiksies!

Dziļas skumjas un salta bezcerība acumirklī apņem Dainu, un visa apkārtne brīdi šķiet ielgrimst smagā, neizbrienamā tumsā, tikai apziņā sāpīgi kā skaudra uguns liesma iedegas neatbildamais jautājums: Kādēļ?

Jā gan, kādēļ visam tā vajadzēja beigties? Vai dzīvē nekad vairs nebūs nekā skaista un paliekama, kam būtu iespējams ticēt?

Vai viss bijušais milestības skaistums ir pārvērties izdeguša ugunskura pelnos? Vai pelni pārklās arī visu turpmāko dzīvi? Kādēļ visskaistākajai milestībai ir jāizdeg un jālzkvēlo kā pagaleii ugunssārtā? Vai tiešām tā nespēj degt un kvēlot visu cilvēka mūžu?

Atbilde ir — nē un vēlreiz nē, kā Daina to jau pati piedzīvoja šai naktī ,kas solīja tik daudz un — beigās izkvēloja pelnos!

Daina zina ļoti labi, ka viņa tagad smagi un nežēlīgi cietīs, bet viņai būs jācieš vienai. Atmiņas par šo Auces vasaru viennēr kā sārtas ogles kvēlos viņas sirdī, tiklīdz viņa tām pieskarsies. Tomēr nevienam nebūs jāzina viņas ciešanu īstais mērs. Viņa neļaus nevienam sajust to, kas notiek viņas dvēselē. Arī Ligija neko neuzzinās, jo vienīgais, ko tā viņai varētu piedāvāt, būtu līdzjūtība.

(Turpinājums sekos)

Sestdien, 1959. gada 7. februāri, 11. n-rs.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-0
LE 5-4
Mum

MAMBO — SAMBA — RUMBA
DEJU STUDI
175 College St. (pie M
Jūs iemā
FOXTROTU — LĒN
PRIVĀ
Auksta gaisa vēdināšana.

Dr. Harija Marnica
grāmata par vācu okupāciju Latvij
KĀVI PĀR DAUGAV
Grāmata gandrīz izpirkta dažās nedēļās. Atli
semplāri vēl dabūjami un pieprasāmi laikrakstam L
13b Weilheim, Obb., Rathausplatz 8, Germany.
Cena ar piesūtanu $2.-.
Šis ievēribas cienīgais darbs, ko ar apsveicamu
bu sarakstījis baltvācu autors, balstās uz viņa pašu
civilās pārvaldes dienestā Rigā veselības nozarē, ur
no retajiem mēģinājumiem aizpildit to robu mūsu t
sturē, kāds joprojām vēl ir mūsu literatūrā par min
Laikraksts LATVIJA, 13b, Weilheim,
Rathausplatz 8, Germany.

Pārdodams lupatu pārstrādāšanas uzņ
sakarā ar īpašnieka slimību. Ļoti labi nostādīts un
Tuvākai informācijai zvanīt
Mr. Batko, LE 4-8865. Sykes and Pappo
656 College St., Toronto.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eirop
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasū
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen
Toron
EM 3-2

S. & G. TIRE SERV
Dunlop — Firestone — Goodrich
459 Roncesvalles Ave., To
Tel. LE 4-6602
Pārdod Firestone, Dunlop un Good
kās kvalitātes riepas.
Mēs vulkanizējam un atjaunojam j
Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Gar
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pir
piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz pl

PĒRCIET 1959. G. PONTIAC PIE
par pašreizējām zemākām cenām.
APSKATIET vai ZVANIET!
PAULS JUTTUS, 348 Danforth Ave.,
Birojā HO 3-1152. Mājās

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJAS:
Visāda veida padomus un pakalpojumus
jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A
Barrister, solicitor & notar
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, C

Klausieties Toronto St
raidījumu
"COMMUNITY FOR
CFRB raidītāja
VILNIS 1010
katru svētdienu no pl. 3.30
Populāru personu — vīriešu un sieviešu — objo
sijas, kuŗās apgaismo problēmas un ieskatus
ieradušies no visas pasaules, lai Kanadā nodi
mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
TORONTO DAILY ST

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER

93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE 6-0143
LE 5-4455

RONCESVALLES - GARDEN AVE: $6.000,- iemaksa 16 istabu dubultķieģeļu tripleksam. Dubultgarāža. Prasītā cena 27.500,-. Izdevīgs pirkums, jo 2 dzīvokļu īre sedz visus izdevumus.

HIGH PARK BLV.: $4.000,- iemaksa sevišķi labai 6 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar lielām un gaišām telpām, radiatoru - eļļas apkuri, ultramodernu virtuvi un labām iespējām izbūvēt atpūtas telpu pagrabā. Lūdz zvanīt par šo sevišķi izdevīgo pirkumu nekavējoties.

INDIAN RD. - BLOOR ST.: $2.000,- iemaksa un zemi maksājumi 4 istabu dubultķieģeļu ģimenes mājai (bungalovam). Moderna virtuve un vannas istaba. Dārzs un garāža. Pilna prasītā cena tikai $12.000,-.

JANE - HUMBERCREST BLVD. (BABY POINT): $1.500,- iemaksa 3 gadi vecai 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar modernu iekārtojumu un izbūvētu atpūtas telpu pagrabā. Ērti un viegli izīrēt otro stāvu. Viegli maksājumi.

BLOOR - JANE ST. $1.000,- iemaksa 5 istabu atsevišķa dubultķieģeļu mājai ar moderno kārtojumu un gliti izremontētu lielām telpām. Eļļas apkure. Garāža. Pilna prasītā cena $13.000,-.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA-CHA

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,
175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
- Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
- Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
- Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi.
- Obligācijas, aizdevumi u. t. t.

316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

Pēkšņi no mums šķīrās mans mīļais vīrs un mūsu gādīgais papiņš

ANTONS STRODS

dzim. 1908. g. 2. maijā Varakļānos, miris 1959. g. 25. janvārī Toronto.

Viņu mūžīgā piemiņā paturēs

SIEVA, MEITAS un DĒLI
TORONTO.

Dr. Harija Marnica
grāmata par vācu okupāciju Latvijā
KĀVI PĀR DAUGAVU

Grāmata gandrīz izpirkta dažās nedēļās. Atlikušie eksemplāri vēl dabūjami un pieprasāmi laikrakstam LATVIJA, 13b Weilheim, Obb., Rathausplatz 8, Germany.

Cena ar piesūtnu $2.-.

Šis ievērības cienīgais darbs, ko ar apsveicamu valsirdību sarakstījis baltvācu autors, balstās uz viņa paša pieredzi civilās pārvaldes dienestā Rīgā veselības nozarē, un ir viens no retajiem mēģinājumiem aizpildīt to robu mūsu tautas vēsturē, kāds joprojām vēl ir mūsu literatūrā par minēto laiku.

Laikraksts LATVIJA, 13b, Weilheim, Obb., Rathausplatz 8, Germany.

Apkuru un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
3 istabas, virtuve un vannas istaba. Atsevišķa ieeja. $80,- mēnesī.
Zvanīt pēc plkst. 7 vak.
RU 3-6993, Toronto.

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM. LA apgāds

Piederīgie Latvijā meklē Eduardu AGENFELDU - PATVALDIEKU,
apm. 60 g. vecu, tēvs Žanis un māte Līze, dzim. Liepājā; pēdējos gadus dzīvojis Rīgā. Lūdz rakstīt: E.RUTENBACHS, 17 CHESTERHILL RD., TORONTO, ONT., CANADA. Zvanīt pēc pl. 6 v. HO 3-4226.

HIGH PARK RAJONĀ
IZĪRĒJAMAS
2 ISTABAS AR VIRTUVI un VANNAS ISTABU II stāvā — mazākai ģimenei vai vieniniekiem / cēm.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā.
LE 2-6721, Toronto.

Pilsētas rietumu daļā
IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA vieniniekam. Zvanīt katrā laikā —
LE 1-5193, Toronto.

Lūdz atsaukties JĀNI HEINRICHSONU,
Bērtuļa dēlu,
dzim. 1919. g., vai kādu, kas varētu sniegt par viņu tuvākas ziņas.
Lūdz rakstīt: J. KLIENS, 6 WESTMOUNT AVE., TORONTO 10, ONT., CANADA.

Danforth - Playter raj.
IZĪRĒJAMAS
2 istabas ar virtuvi ģimenei vai atsevišķi vieniniekiem.
Laba satiksme un iepirkšanās.
Zvanīt HO 5-3613, Toronto.

Bloor un High parka raj.
IZĪRĒJAMA
istaba ar virtuves lietošanu.
Zvanīt pēc pl. 6,00 vakarā.
RO 7-0207, Toronto.

BEECH RAJONĀ
IZĪRĒJAMS
skaists, gaišs 4 istabu dzīvoklis ar visām labierīcībām (viss pirmais stāvs). Televizijas antenna. garāža.
Zvanīt OX 8-4297, Toronto.

Tuvu pie RONCESVALLES Ave. 1—2 personām par $10,- nedēļā,
IZĪRĒJAMAS
2 memēbelētas istabas un virtuve ar gāzes plīti un izlietni.
Tel. LE 4-1659, Toronto.

Danforth - Logan rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar priekštelpu — virtuvīti, kurā ir plīts un ledusskapis.
HO 6-0700, Toronto.

IZĪRĒJAMI 2 DZĪVOKĻI —
viens 3, otrs 2 istabu, katrā virtuve un vannas istaba.
Zvanīt pēc pl. 6 v.
HO 5-3026, Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis — KLIVLENDĀ
J. Ezergailis, 12702 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA, pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARINĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Pārdodams lupatu pārstrādāšanas uzņēmums
sakarā ar īpašnieka slimību. Ļoti labi nostādīts un labi ejošs.
Tuvākai informācijai zvanīt
Mr. Batko, LE 4-8865. Sykes and Pappone Ltd., 656 College St., Toronto.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm. Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un ņemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

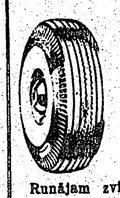

459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

PĒRCIET 1959. G. PONTIAC PIE HOGANS
par pašreizējām zemākām cenām.
APSKATIET vai ZVANIET!
PAULS JUTTUS, 348 Danforth Ave., Toronto,
Birojā HO 3-1152. Mājās HO 1-4133.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

Klausieties Toronto Stara raidījumu
"COMMUNITY FORUM"
CFRB raidītājā,
VILNIS 1010,
katru svētdienu no pl. 3.30 – 4 p.p.
Populāru personu — vīriešu un sieviešu — objektīvas diskusijas, kurās apgaismo problēmas un ieskatus tiem, kas šeit ieradušies no visas pasaules, lai Kanadā nodibinātu jaunu mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
TORONTO DAILY STAR

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi.
★ Tautiskie izstrādājumi.
Pasūtiniet savlaicīgi.

Izīrēju traukus viesībām
RASMA BENDIŅŠ, 44 Glen Davis Cres., Toronto (austrumos). Tel. OX 9-8818.
Lūdz zvanīt pēc plkst. 7 vakarā.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 584 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

8. februāŗa svētdienā 3 dievkalpojumi: pl. 9,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš; pl. 5 p.p. Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Ozols, pēc tam kafija.

Svētdien, 15. februārī 5 dievkalpojumi: pl. 1 Friportā, Kristus baznīcā, māc. R. Zariņš; pl. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Ozols; pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā, māc. Kr. Valters; pl. 4 p.p. Beišorā, Sv. Lūka baznīcā, māc. R. Zariņš, pēc tam rajona pilnsapulce; pl. 5 Bronksas Sv. Toma bcā, māc. A. Ozols, pēc tam jaunatnes vakars.

Kristus ciešanu laika dievkalpojumi Bronksas Sv. Toma baznīcā no Lielās Lūdzamās dienas 18. februāŗa līdz Lielajai Piektdienai, 27. martam. Virstematā Pa Jēzus pēdām viņa ciešanu ceļā. Trešdien, 18. februārī runās māc. A. Ozols, svētdien, 22. februārī māc. J. Siliņš no Filadelfijas. Runās vēl šādi mācītāji R. Zariņš, A. Reinsons, A. Anševics, O. Gulbis, A. Zuzāns un V. Klīve.

Jauniešu iesvētē Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 Betlemes baznīcā ar dievgaldu.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Čiānas draudzē, 5915 W. Ferdinand

Svētdien, 8. februārī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola, Pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Iesvētes mācība.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 p.p.

Māc. A. Šmāts, 1030 — 39 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēnesī 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luteraņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5030 W. Ohio St., māc. A. Stefenberga. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru. pl 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 2003 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

Minneāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA'a telpās, 120 W. Lexington Ave.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont. tel. 4-0302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Svētdien, 8. februārī, plkst. 11 dievkalpojums.

Svētdien, 15. februārī, plkst. 11 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdien. 22. februārī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums. Pēc tam dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais „Draudzes vakars" ar mantu loteriju un tējas galdu.

Kičenerā svētdien, 8. februārī, plkst. 3 dievkalpojums Sv. Mateja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel LE 6-2536

8. februārī, plkst. 2 p.p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

15. februārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

22. februārī, plkst. 2 p.p., Sv Jāņa baznīcā Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

Pēteris Ulmanis dziedās divas A. Stromberga dziesmas ar I. Viksnas tekstu.

Pēc dievkalpojuma draudzes vakars, kurā Velta Toma lasīs savas jaunākās dzejas Mūzikas priekšnesumi. Kafijas galds

Māc. A. Briems, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

8. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

22. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola. Tūlit pēc dievkalpojuma (apm. plkst. 3,30) draudzes pilnsapulce baznīcas apakšējā zālē.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. daudzes dievkalpojums 15. februārī, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7775.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. lut. sv. Krasta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 8. februārī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.), dievkalpojums.

Bērniem mācības svētdienas priekšpusdienā.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 6-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, **Hutchison un Viteur ielu stūrī.**

8. februārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas lielajā zālē draudzes pilnsapulce.

15. februārī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

22. februārī, plkst. 2 p.p. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums.

22. februārī, plkst. 5 p. p. jaunatnes sanāksme pie A. Valdmaņa, 574 Roslyn Ave.

Kornvallē, 21. februārī, plkst. 7 vak. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 8. februārī, plkst. 1,00 p. p. svētdienas skola; plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Pēc tam iesvētību stunda.

Svētdien, 15. februārī, plkst. 1,30, dievkalpojums jaunatnei. Pēc tam jaunatnes stunda.

Trešdien, 11. februārī, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda.

Svētdien, 22. februārī, plkst. 1,00 p.p., svētdienas skola; plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Pēc tam iesvētību stunda.

Trešdien, 25. februārī, plkst. 8.00 vakarā, Bībeles stunda.

ST. KATARINĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5088.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. 8. februārī ,pl. 1,30 p. p. dievkalpojums Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 15. februārī, pl. 3,30 p. p. Kristus bcā, 140 Russel Ave.

Ciešanas laika dievkalpojums ar dievgaldu Niagarā, Ont. latviešu ev. - lut. draudzē 1. martā, pl. 2 p. p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 3 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lūsi 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Sestdien, 1959. gada 7. februāri, 11. n-rs.

ĒPĒRCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!
ENWOOD - GERRARD: 8 istabu māives, moderna eļļas apkure, garāžas iekopīgā cena $12.600,- iemaksa $2.500,-. uz ļoti izdevīgām obligācijām.
AR VISMAZĀKIEM PROCENTIEM UZ ĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Zeltkalis
NS KIVLENIEKS
KALUPE JEWELLERY)
labo visu, kam sakars ar rotām.
ve., Toronto 6, Ont., HO 3-1008.

KLAVIERES
JĀNIS CĪRULIS
HO 6-7580, Toronto

SLIDAS Jaunas un lietotas.
OX 9-1932
E REPAIRS & PET SUPPLIES,
rth Ave., pie Main, TORONTO.
ik dienas no pl. 9 rītā līdz pl. 8 vakarā,
īs no pl. 9 rītā līdz pl. 8 vakarā.
VISKI. Lūdzu zvaniet OX 9-1932.

IZPĀRDOŠANA
saiņus saviem piederīgiem dzimtenē, iepēr- Pavasara izpārdošanā — LŪK
as — 20 kv.pēdu melna āda dabūjama par $7,00
ns — 3 pāriem zābaku ar visiem piederumiem $20,00
udas pārvedumu (Money Order) uz
IN LEATHER SUPPLIES LTD.
urst Street, Toronto, Ont., Canada.
enās. Mēs runājam arī ukrainiski.

IMANTA
Apgādā IMANTA
usi papildskolām un pašmācībai
P. DREIMAŅA
U' TAUTAS VĒSTURE
s papildināts izdevums, 184 lpp.
ūjama apgādā un grāmatnīcās, kas izdarīšanos ar apgādu par iepriekšējiem izdevu- $3,90.
GRĀMATNĪCAI,
ron St., Toronto, Ont., Canada.

kūpsti, meitenīt, milēt vēl prot, tu teiksi „arlaburit!" ais ņemt grib un dot! ais ņemt grib un dot!

u vēl nekad ēt, jau pirmo viņa sajūt kāu, gandrīz sātai pašā reizē valdāmu vēlēskaisto dzīves pārdzīvot un vienmēr savā ko veselu, nolītu. Tādēļ vino ugunskura ka un, atspiea simtsgadīgo stumbru, klaun novēro ap lokā sasēdušos

um izskanot, koku galotnēm, skaudra vēlēšailvēka tuvumā, miļos, saudzī straujos sirdsainos skūpstus, sargātāju un mu.

vientulīgi un nsā zem ozola, em meklē Klinnakt viņi atkal tā agrāk! Ak, vēlētos visu to s starp viņiem ies atkal par kai viņa zinārāms. Viņa jau vientuļo slēpie ugunskura, ntājam, bet tad tāds, kas viņu un samulsina, auna jāatspiežas ino stumbru, lai

avu blakussēdē-

Daina zina ļoti labi, ka viņa tagad smagi un nežēlīgi cietīs, bet viņai būs jācieš vienai. Atmiņas par šo Auces vasaru vienmēr kā sārtas ogles kvēlos viņas sirdi, tiklīdz viņa tām pieskarsies. Tomēr nevienam nebūs jāzina viņas ciešanu īstais mērs. Viņa neļaus nevienam sajust to, kas notiek viņas dvēselē. Arī Ligija neko neuzzinās, jo vienīgais, ko tā viņai varētu piedāvāt, būtu līdzjūtība.

(Turpinājums sekos)

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,
602 DANFORTH AVE.
Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board
Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

HIGH PARK AVE: 11 istabu, atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 vannas istabas, 2 virtuves, privāts iebraucamais ceļš un 3 mūŗa garāžas. Liels dārzs (45 x 200"). Īpašums labā stāvoklī. Viena 10 g. obligācija, iemaksa $5.000,-

DANFORTH - BROADVIEW: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš, garāža. Cena $15.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāža. Iemaksa $800,-.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

MANN & MARTEL

REALTORS LTD.
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179,

piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

DANFORTH - PLAYTER BLVD. Iemaksa $3.500,-. 8 istabu dubultķieģeļu savrupmāja, divstāvu, ūdens - eļļas apkure, apsildāma garāža piebūvēta mājai, privāts iebraucamais ceļš. Liels izkopts dārzs. Māja 20 g. veca. Atklāta obligācija uz 10 gadiem.

52 - 2

CANADA

PĒDĒJAIS PAZIŅOJUMS

ieceļotājiem, kas nav immigranti, bet vēlas palikt Kanadā.

Tiem ieceļotājiem, kas nav immigranti, bet vēlas palikt uz dzīvi Kanadā, jāiesniedz lūgums ne vēlāk kā līdz 1959. GADA 1. MARTAM.

Šis ir trešais paziņojums šai laikrakstā par Kanadas parlamentā 1958. gada 23. augustā pieņemtiem noteikumiem.

Tie, kas ieradušies šai zemē pirms 1958. gada 23. augusta un nav immigranti, bet vēlas palikt uz dzīvi Kanadā, ir tiesīgi pieprasīt attiecīgo atļauju („landing"), lūgumu iesniedzot kādā no tuvākajiem Immigrācijas birojiem līdz 1959. GADA 1. MARTAM.

Lūgumi tiks pārbaudīti individuāli saskaņā ar immigrācijas noteikumiem.

PĒC 1959. GADA 1. MARTA lūgumi par pastāvīgas dzīves vietas piešķiršanu Kanadā tiem, kuŗi nav immigranti, tiks pārbaudīti īpaši saskaņā ar Immigrācijas likuma noteikumiem.

Šis ir trešais paziņojums.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH
Ministēr of Citizenship and Immigration.

VIENĪBAS DRAUDZES AKCIJAI LABI PANĀKUMI

(Grand Rapidos, V. Z.) — Radio „WOOD" Grand Rapidos aicina klausītājus nežēlot 3 centu pastmarku un rakstīt tam savas domas par kristiānisma koeksistenci ar komūnismu. Atsaukšanās attiecas uz programmu „About the News", kas dzirdama katru sestdien, plkst. 6 v. un kuŗas 31. janvāŗa radījumā „Kristiānisms un komūnisms", Mičigenas reliģisko radio raidījumu vadītājs Laukners labvēlīgi apskatīja latviešu ev.-lut. Vienības draudzes protestu pret Klīvlendas rezolūciju. Reliģisko jautājumu vadības izdarīta aptauja rādījusi, ka 87% no iztautajiem protestantu garīdzniekiem esot pret Klīvlendas rezolūciju. Vēl par Vienības draudzes iespaidīgo protesta vēstuļu akciju jāpiezīmē, ka saņemtas vairākas atbildes, kas apliecina amerikāņu lielo interesi šinī virzienā. Veterānu komandieris no Heistingas, Mičigenā, ar telegrammu draudzes priekšniekam starp citu raksta: „Es nekad neaizmirsīšu tos varonīgos ļaudis, kas atrodas aiz dzelzs un bambuka priekškara un alkst brīvības, bet uzskatu par savu goda lietu cīnīties, lai verdzības ķēdes tiktu sarautas. Jūsu darbā būs mūsu atbalsts." Parakstījis Gerdens, veterānu komandieris un internacionālās glābšanas komitejas priekšsēdis. Viņs arī pieprasījis 50 eks. šo protesta vēstuļu.

VOLEJBOLA TURNĪRS TORONTO

notiks 7. februārī, sākums plkst. 9,45 rītā; pusfināls un fināls pl. 6,30 vakarā, 275 Broadview Ave., YMCA's telpās.

Piedalās: Hamiltonas Sparta, Toronto Sporta klubs, Saginavas (Mich.) Latviešu sporta kluba vienība, Plainfield (N. J.), Toronto Kalev, Ukraine, Broadview YMCA I un Toronto sastādītā vienība.

DV — TRIDENTS 85-92

Basketbola svētdienas līgā pusfināla spēlē 1. februārī plkst. 4,00 tikās DV ar līgas spēcīgāko vienību Tridents. Sakarā ar lielajiem augumiem un lielāku rutīnu Tridents guva uzvaru. Kaut gan pie drusku lielākas laimes varēja uzvarēt arī DV vienība ar jaunajiem spēkiem. Šī bija viena no skaistākajām spēlēm šinī sezonā. Kas attiecas uz pašu spēli, tad šoreiz nebija neviena vāja punkta, visa vienība bija kā viens vīrs un spēles veida noteicēja laukumā.

Nākošā spēle ar Trident vienību notiks svētdien, 8. februārī, plkst. 1,00 Lietuviešu zālē, College St., Toronto.

Uz redzēšanos kuplākā skaitā.

IR JAU KLĀT

SESTDIEN, 7. FEBRUĀRI

PALACE PIER

SĀKUMS PL. 8 V.

Tradicionālais

KARNEVĀLS

TORONTO

- LABĀKĀ DEJU MŪZIKA. D. TRUMPS un viņa orķestris.
- BALONI un CEPURĪTES.
- ROZES.
- MASKU GODALGOŠANA.
- ATSPIRDZINĀJUMI NO AUGSTĀKIEM PLAUKTIEM.
- LAIPNA APKALPOŠANA.
- GALDIŅI.

Ieeja — ieskaitot galdiņu un apkalpošanu:

Kungiem	$2.25
Dāmām	$1.75
Masku tērpos	$1.50

DV TORONTO NOD.

Makbeta pirmizrāde Metropolitena operā

Ņujorkā (A. K.) — Ceturtdienas vakarā Ņujorkas Metropolitena operā pirmo reiz uzveda Verdi operu „Makbets" ar Leonardu Vorenu un Leoniju Risaneku galvenajās lomās. Pēdējā aizstāja pirmadonnu Mariju Kallas, kuŗai bija jādzied lēdijas Makbetas loma.

Šai izrādei par režisoru saistīts Berlīnes operas direktors Karls Eberts. Ņujorkas laikraksti šim izcilajam mākslas notikumam veltīja sevišķu uzmanību, sniedzot plašus aprakstus jau nedēļu pirms izrādes. Arī mūzikas kritiķi visai atzinīgi novērtēja jauno uzvedumu.

Jauns slēgts klubs Vašingtonā

Bez jau pastāvošajiem klubiem Čikāgā un Ņujorkā šinīs dienās šāda paša veida klubs atvērts svinīgā ceremonijā arī Vašingtonā, kur no Čikāgas un Nujorkas bija ieradušies vecbiedri līdz ar jau piedzīvojušām apkalpotājām, kas varētu apmācīt jaunās Vašingtonā.

Šis klubs no liela restorāna atšķiŗas ar to, ka tas ir vienmēr noslēgts. Par biedru var iestātīties katrs, kas samaksā visa mūža maksu — $50,00, un par to saņem atslēgu, ar kuŗu var atslēgt šī kluba durvis. Klubs darbojas no pl. 4 p. p. līdz 2 no rīta.

Katrs dzēriens šai klubā maksā $1,35, un kā viesu apkalpotājas tur strādā jaunas, glītas sievietes, kas tērpušās gandrīz kā peldkostīmā, tikai ar garām zeķēm un kurpēm. Šo viesu apkalpotāju gada izpelņa esot ļoti liela, grozoties ap $10.000,-, kas, protams, sastādās no dzeŗamnaudām.

Viesiem viriešiem šais klubos jāuzvedas ļoti atturīgi un pieklājīgi ,lai gan runā, ka uz rīta pusi šo klubu viesu apkalpotājām gan mugurā vairāk nekas neesot kā tikai kurpes un cepure. Cilvēku pieplūdums šais klubos ir ļoti liels. Tā Vašingtonas kluba atklāšanā piedalījušies 360 viesu. Visas kluba atslēgas jau izpirktas, un ja kāds vēlas tādu iegādāties, tad jāgaida, kamēr kāds savu atslēgu nodod klubam atpakaļ, un tikai tad var to iegādāties jauns nākošais kluba biedrs.

Mūsu laikraksta pārstāvis VILIS MIKELSONS Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Uz Himalaju kalniem

Sieviešu kalnā kāpēju grupa no piecām valstīm nākošajā nedēļā mēģinās sasniegt 26.750 pēdu augsto „Cho Oyu" kalna galotni Nepalas apkaimē. Šī būs pirmā reize pasaules vēsturē, kad kāda sieviešu ekspedīcija vispār iedrošinājusies „uzveikt" pasaules 8. augstāko kalnu. Šo grupu vadīs francūziete Klode Kogana, piedaloties pārējām kāpējām no Beļģijas, Anglijas, Francijas, Šveices un Indijas.

Šinī gadā uz Himalajiem dosies pavisam 8 dažādu valstu ekspedīcijas. Divas grupas mēģinās sasniegt pasaules augstāko kalnu — Daulagiri, kas ir 26.759 pēdu augsts. Japāņi šoreiz dosies uz 25.801 pēdu augsto Himalčuli galotni Nepalas ziemeļrietumos. Tomēr visinteresantākā solās izvērsties minētā sieviešu ekspedīcija uz „Cho Oyu", jo tikai divām kalnu kāpēju grupām līdz šim laimējies „pieveikt" šo bīstamo kalnu galotni Himalaju grēdā.

LATVIEŠU „ASFALTA VĪRI' TORONTO

Pēdējos gados bieži esam dzirdējuši pieminam saimnieciskos atslābumu. Un ne tikai pieminam, bet esam to arī izjutuši gan kāpjošo cenu, gan arī darba sagādes ziņā. Dažādie latviešu saimnieciskie pasākumi šajā atslābuma laikā tomēr darbojušies normāli un vairāki pat raduši iespēju paplašināties. Starp tādiem ir arī „Asphalt Services Limited", kuŗas īpašnieki ir Alberts Kreslovskis, Gunars Briedītis un Jānis Eglītis. Šī firma galvenokārt pazīstama latviešu būvuzņēmējiem, kur tie iepērk dažādas grīdu tailes, linoleuma izstrādājumus grīdām un sienām, finieŗa plāksnes, krāsas un daudzus citus līdzīgus materiālus. Bez tam firma sniedz pakalpojumus arī mazumtirdzniecībā un veic arī dažādus grīdas un pagraba telpu izbūves darbus. Šim nolūkam firma nodarbina regulāri 8 kvalificētus darbiniekus.

Visi 3 „Asphalt Services Ltd." īpašnieki pēc ieceļošanas Kanadā sākuši firmā strādāt kā parastie strādnieki, bet ar savu uzņēmību un veiksmi drīzi vien kļuvuši par firmas līdzīpašniekiem, un kopš 2 gadiem tās vienīgie īpašnieki.

Firmas atbildīgā vadītāja jeb kā mēdz teit Kanadā — prezidenta pienākumus uzņēmies Alberts Kreslovskis, kas pazīstams arī kā veiksmīgs aktieris TLB drāmatiskajā ansamblī. Gunārs Briedītis firmā veiksmīgi kārto praktiskos darbus un vairumtirdzniecības nozari. Ar precīzu darbu un labu kvalitāti firmai izdevies rast visai stabilu klientūru, saņemot vairākus pasūtinājumus pat no Bell telefona sabiedrības, Ontario Hydro, CBC u. c. Lielākos darbus parasti iegūst izsoles kārtībā, attiecīgai firmai iesniedzot sīkus izmaksas aprēķinus, un daži no šādiem darbiem sniedzas pat — 50.000 dolaru apmērā.

Kā darbu veikšanai, tā arī veikala vajadzībām materiālus iepērk tieši no attiecīgām fabrikām, pie kam daudzu tailu paraugi ievesti arī no citām zemēm, kā ASV un Anglijas. Sienu tailes nāk pat no Japānas, griestu tailes no Zviedrijas, bet no Spānijas ieved speciālas korķa tailes.

Kaut gan konkurence šajā nozarē ir diezgan liela, tomēr, kā izsakās firmas vadītājs A. Kreslovskis, tad „Asphalt Services Ltd." apgrozījums katru gadu pieaug par 20%. Tas izskaidrojams ar labas kvalitātes materiāliem un darbu par atbilstošām cenām.

Pašreiz „Asphalt Services Ltd." no līdzšinējām telpām, 1284 Weston Rd., pārcēlusies uz jaunām, paplašinātām telpām, 702 Weston Rd., Toronto 9, kur oficiālā veikala atklāšana paredzēta 7. februārī. Kā tādās reizēs parasts, arī „Asphalt Services Ltd." saviem klientiem un apmeklētājiem sagādājusi dažādus pārsteigumus, kā, piemēram, dāmām izdalīšot smaržas, bet kungiem cigārus. Paredzēta arī loterija, kuŗā varēs laimēt grīdsegas, kā arī pēc izvēles par brīvu izlikt ar tailēm kādu no savām istabām. Jaunais veikals aptver moderni iekārtotu 2.000 kv. pēdu plašu telpu, atbilstošas kantoŗa telpas un tikpat plašu noliktavu, kuŗā sevišķi bagātīgā izvēlē pieejami visi jau iepriekš minētie materiāli. To izvēle ir bagātīga ne tikai dažādas kvalitātes, bet arī krāsu niansu ziņā, kas spēj apmierināt visdažādākās gaumes.

Vislētākās grīdas tailes, piemēram, darbu ieskaitot, izmaksā 15 centus kv. pēdā, bet visdārgākās, tā saucamās „trisdimenziju" tailes, izklāšanas darbu ieskaitot, izmaksā $2.50 kv. pēdā .

Firma apkalpo ne tikai Toronto un tās apkārtni, bet arī dažādas provinces pilsētas. Šim nolūkam firmai ir 3 smagie piegādes auto.

Jaunais veikals atvērts kā parasti darbdienās no pl. 8,00 līdz 6.00 vakarā, bet piektdienās līdz pl. 9,00 vakarā. Informāciju sniedz un pasūtinājumus pieņem arī pa tālruni RO 9-4154 un RO 9-4734.

R. N.

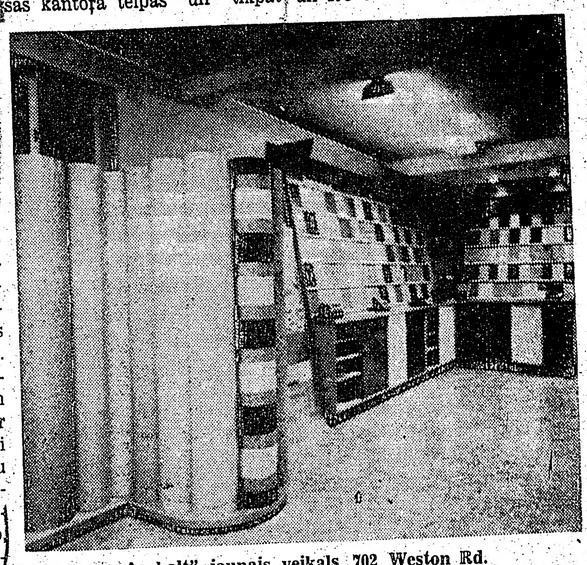

„Asphalt" jaunais veikals, 702 Weston Rd.

MĒS SAKĀM PALDIES

saviem klientiem un labvēļiem par mums dāvāto uzticību pēdējo sešu gadu laikā.

Sakarā ar tautiešu atsaucību esam atvēruši jaunu, daudz plašāku un pēc vismodernākām prasībām iekārtotu veikalu.

MĒS AICINĀM

visus klientus un ikvienu, kam rūp savas mājas izdaiļošana, uz mūsu jaunā veikala atklāšanu š. g. 7. februārī.

MĒS APSOLĀM

vislielāko dažādību grīdu, sienu un griestu TAIĻU izvēlē, modernākos LINOLEUMUS, augstākās kvalitātes KRĀSAS. Mūsu plašā pieredze šai laukā palīdzēs jums atrast piemērotākos materiālus, atbilstošus jūsu gaumei un prasībām.

ATKLĀŠANAS DIENĀ

sestdien, 7. februārī, no plkst. 10—3
pārsteiguma balva katram apmeklētājam

SPECIĀLA IZLOZE IKVIENAM PIRCĒJAM

Nenokavējiet izdevību apskatīt vismodernākos materiālus, pārliecinieties par mērenajām cenām, uzklausiet bezmaksas padomus, ko sniegs profesionāli dekorātori un speciālisti ikvienā nozarē, kas saistās ar mūsu firmas pārdotiem vai lietotiem materiāliem.

ASPHALT SERVICE LTD.

702 Weston Road, Toronto,
at Rodgers Rd.

RO 9-4154 RO 9-4734

F. un L. ALBERTIŅU MŪZIKAS SKOLA

(Clasic Conservatory of Music)

HAMILTONĀ,
311 Barton St., E.,
tel. JA 7-8470.

Darbojas klavieru, akordeonu un ģitaru klases. Jauniem skolēniem, kas piesakās laikā no š. g. 10. februāŗa līdz 10. martam piecas mācības stundas par brīvu talanta noskaidrošanai.

Visu mūzikas instrumentu pārstāvniecība. Latviešiem speciāla atlaide. Iegādājoties dārgākos instrumentus, jūs varat ietaupīt no $50,- līdz $100,-. No visas provinces instrumentus var pasūtināt pa pastu. Pieprasiet katalogus. Instrumentu iegāde uz nomaksu.

F. Albertiņš.